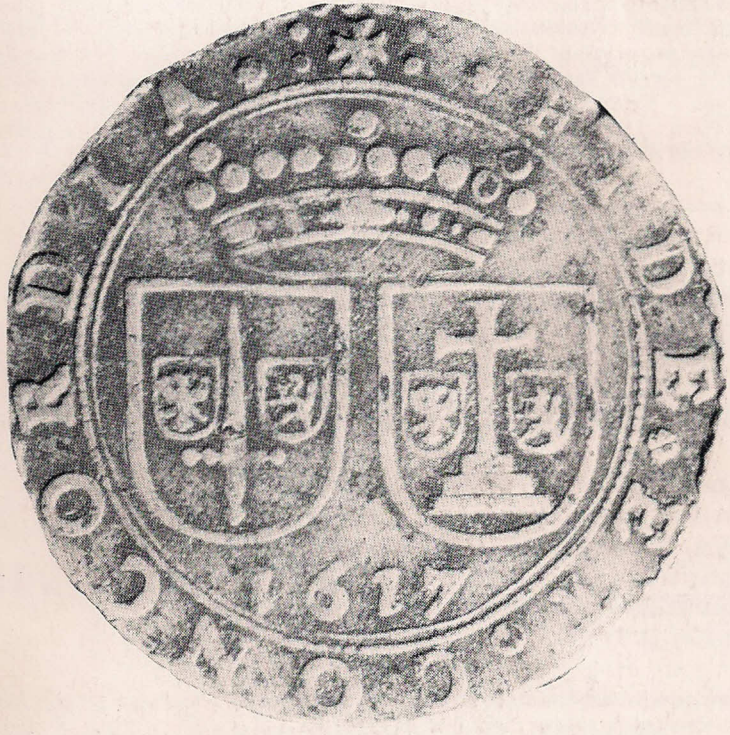
HET LAND VAN AALST

Tijdschrift van de Geschiedkundige Vereniging Het Land van Aalst

Het Land van Aalst

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

Uitgegeven door de geschiedkundige vereniging ,,Het Land van Aalst'', met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen en de Stad Ninove.

Prijs voor een jaarabonnement:
Leden: 500 fr. - Steunende leden: 800 fr. - Beschermende leden: 1200 fr.
Te storten op rek. 000-0586911-61 van Het Land van Aalst,
Bevegemstraat 14, 9620 Zottegem.

De vereniging werd opgericht in 1949 en heeft als werkgebied de gemeenten van de vroegere bestuurlijke eenheid ,,Het Land van Aalst'' in haar grootste uitgestrektheid, alsmede van enkele aangrenzende Oostvlaamse gemeenten (grosso modo de streek tussen Schelde en Dender).
Initiatiefnemers en stichters waren + Albert Van Lil (beheerder 1949-66) en + Jozef Van Overstraeten (voorzitter 1949-52). Tot de stichters hoorden eveneens + Arthur Broeckaert, + Hendrik Vangassen (voorzitter 1954-63), + Jozef Van Cleemput, + Jozef De Brouwer, + Valère Gaublomme, Frits Van Acker, Basiel Boel, + Marcel Cornelis en + Jules Pieters. Latere voorzitters waren + Jozef Borremans (1953-1954), + Frits Courteaux (1963-1980) en Luc De Rijck (1980-1984) erevoorzitter.

Het bestuur van de vereniging is als volgt samengesteld:
Luc Robijns, voorzitter
Marcel Cock, ondervoorzitter
Basiel Boel (erebestuurslid), Sylvain De Lange (redacteur), Lieve De Mecheleer (redacteur), Dirk Podevijn (redacteur), Clemens Uyttersprot (erebestuurslid), Marc Uyttersprot (bibliothecaris-archivaris), Geert Van Bockstaele (beheerder), Dirk Van de Perre (redactiesecretaris), Georges Vande Winkel (bibliografie), Wilfried Vernaeve (verslaggever).

Ledenadministratie en algemene correspondentie:
Geert Van Bockstaele, Bevegemstraat 14, 9620 Zottegem
tel. (09) 360 19 04
Redactiesecretariaat en toezending kopij:
Dirk Van de Perre, Hoogstraat 23, 9401 Ninove-Pollare
tel. (054) 33 73 27

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel.
Verantwoordelijke uitgever: Dirk Van de Perre
Zetel van de vereniging: Tulpstraat 1, 9308 Aalst-Hofstade
Kaftontwerp: Bart Maris
Drukker: De Riemaecker, Nukerkeplein 9, 9681 Nukerke, (055)21 14 04

Op de kaft is de penning van ,,Het Land van Aalst'' (1617) weergegeven. Op de voorzijde staat het wapenschild van de twee steden Aalst en Geraardsbergen, op de achterzijde dat van de vijf baronieën Rode, Gavere, Zottegem, Boelare en Schorisse.

ISSN 0778-7731

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN HET LAND VAN AALST 1993
(met aanvullingen uit vorige jaren)

G. VANDE WINKEL
W. VERNAEVE

met medewerking van: Marcel Cock, Sylvain De Lange, Lieve De Mecheleer, Luc Robijns, Marc Uyttersprot, Geert Van Bockstaele, Dirk Van de Perre

De lopende bibliografie van de geschiedenis van het Land van Aalst is nu vier jaar geautomatiseerd. De computer heeft zijn nut bewezen en het programma is zijn kinderziekten ontgroeid. Bijkomend voordeel is dat de bibliografie probleemloos door meer dan één redactielid kan worden samengesteld wat vanaf dit jaar ook gebeurt. Grosso modo is de taakverdeling tussen beide samenstellers de volgende: Georges Vande Winkel voert alle monografieën in en blijft verantwoordelijk voor de eindredactie, Wilfried Vernaeve staat in voor alle tijdschriftartikelen. De selectie gebeurt in nauw overleg met de andere medewerkers.

Sinds 1990 (jaargang 1991) zijn enige wijzigingen in de opmaak van de bibliografie aangebracht. Het auteursregister dat het eerste jaar feitelijk een hoofdwoordenregister was, werd vanaf het tweede jaar beperkt zodat de vlag de lading dekte. Nieuw vanaf dit jaar is dat het auteursregister ook de samenstellers van verzamelwerken repertorieert. Verder werden vanaf 1991 (jaargang 1992) de rubrieken ,,vakbibliografieën (016)'' en ,,christelijke, religieuze ordes (271)'' intern verder opgedeeld zonder dat dit via tussentitels werd geëxpliciteerd.

Voor de bibliografieën gebeurde dit op basis van de hoofdindeling van onze bibliografie zelf, gaande van algemeenheden, over filosofie, godsdienst, etc. tot en met geografie, biografie en geschiedenis. Voor de monastieke ordes komen achtereenvolgens aan bod: (vóór-)benedictijns monachisme, ordes van de 12de eeuw en de late middeleeuwen, ordes van de contra-reformatie, negentiende-eeuwse stichtingen. Aan het wezen van een lopende bibliografie mag men niet om de haverklap raken. Deze ingrepen zijn dan ook minimaal. Toch wensten wij van de gelegenheid gebruik te maken u deze verschuivingen te signaleren. En tot slot: aanvullingen en kritische bedenkingen zijn steeds welkom.

0. ALGEMEENHEDEN

Bibliografieën van scripties en verhandelingen (013)

1 - BOLLEN Marianne (ed.), *Licentieverhandelingen en doctoraatsthesissen van de sectie Kunstgeschiedenis en Archeologie van de Vrije Universiteit Brussel. Abstracts*, 4de uitg., Brussel, Brusselse Oudstudenten Kunstgeschiedenis en Archeologie, 1993, nrs. 237-264.

2 - BOLLEN Marianne (ed.), *Licentieverhandelingen en doctoraatsthesissen van de sectie Kunstgeschiedenis en Archeologie van de Vrije Universiteit Brussel. Chronologische lijst en index*, 4de uitg., Brussel, Brusselse Oudstudenten Kunstgeschiedenis en Archeologie, 1993, 28 p.

Geeft alle verhandelingen die gemaakt werden sinds de oprichting van de Sectie Kunstgeschiedenis/Kunstwetenschappen en Archeologie in 1974 tot en met 1993. Indices van persoonsnamen, plaats- en streeknamen, tijdsbepalingen, trefwoorden.

3 - FRANCOIS Luc, *Een eeuw Gentse Historische School. Bibliografie van de licentiaats- en doctoraatsverhandelingen voorgelegd aan de Sectie Geschiedenis van de Universiteit Gent 1891-1992*, Gent, OSGG, 1993, 191 p.

Geeft in totaal 1870 verhandelingen, thematisch geordend en ontsloten met een auteursindex en een index van persoons-, plaats- en zaaknamen. In tegenstelling tot vijf oudere publikaties die de periode 1891-1987 omvatten (bibliografie 1950-1983, nrs. 411 en 420; bibliografie 1990, nrs. 1 en 7), geeft dit nieuwe overzicht geen vermelding meer van de publikaties die uit de verhandeling voortvloeiden.

4 - [LICENTIAATSVERHANDELINGEN], *Licentiaatsverhandelingen van het HIGW 1962-1992*, - LAMBERIGTS M.; GEVERS L.; PATTYN B. (eds.), *Hoger Instituut voor Godsdienstwetenschappen Faculteit der Godgeleerdheid K.U. Leuven 1942-1992. Rondom catechese en godsdienstonderricht*, Leuven, Bibliotheek van de Faculteit der Godgeleerdheid, 1992, p. 249-295.

Alfabetisch op auteur. Geen verdere ontsluiting.

5 - [SAMENVATTINGEN], *Samenvattingen van Licentiaatsverhandelingen en Proefschriften in 1992 aangeboden aan het Departement Geschiedenis van de KU Leuven*, Leuven, Departement Geschiedenis/Vereniging Historici Lovanienses, 1993, 109 p.

Bibliografieën van tijdschriften (014)

6 - [ALGEMENE], *Algemene inhoudsopgave en index van twintig Jaarboeken van de Geschied- en Heemkundige Kring ,,De Gaverstreke''I, 1973 - XX, 1992, - Jaarboek van de Geschied- en Heemkundige Kring ,,De Gaverstreke''*, 21, 1993, p. 541-551.

Artikels alfabetisch op auteur en index van persoons- en plaatsnamen.

7 - BUITENHUIS H., *Register op de ,,Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam'' over de jaargangen I-XLIV (1925-1968)*, (*Onomastica Neerlandica*), Leuven, Instituut voor Naamkunde, 1979, 139 p.

8 - SCHOUTEET A., *Honderdvijftig jaar Handelingen van het*

Genootschap voor Geschiedenis. Analytische inhoud en registers, 1839-1988, Brugge, s.n., 1991, 413 p.

Nationale, regionale, lokale bibliografieën (015)

9 - DE POTTER Frans, *Vlaamsche Bibliographie. Lijst der boeken, vlug- en tijdschriften, muziekwerken, kaarten, platen en tabellen, in België van 1830 tot 1890 verschenen. Uitgegeven op last der Koninklijke Vlaamsche Academie voor Taal- en Letterkunde*, 2 dl., Gent, A. Siffer, 1893 (facsimile-uitgave 1991), XV-438 en 439-894 p.

Deze facsimile-uitgave van Familia et Patria (Roeselare) werd 1991 gedateerd, maar het wettelijk depot vermeldt 1992.

10 - [NEDERLANDSE], *Nederlandse Bibliografie 1801-1832. Uitgegeven door de Koninklijke Bibliotheek, 's-Gravenhage*, 3 dl., Houten, Bohn Stafleu Van Loghum, 1993, XXX-1069 en 1071-2244 en XIV-989 p.

Vult de leemte aan tussen de eerste ,,Brinkman'' (1833-1849) en de ,,Short Title Catalogue Netherlands (STCN)'' voor oude drukken 1540-1800, waar sinds 1982 aan wordt gewerkt. Geeft ook nederlandstalige titels uit onze gewesten en vormt in die zin een complement bij het standaardwerk van J. DEVOLDER over de Zuidelijke Nederlanden in de periode 1800-1829 (bibliografie 1990, nr. 36). Alfabetisch op titel of auteur (en in dat laatste geval met een verwijzing op titel). Registers op onderwerp, uitgevers/drukkers, persoonsnamen uit titels, illustratoren.

Vakbibliografieën (016)

11 - UYTTERSPROT Marc, *Albert Van Lil. Bibliografie*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (4), p. 279-281.

12 - DE KOOKER H.W.; VAN SELM B.; HOFTIJZER P.G. (voorwoord), *Boekcultuur in de Lage Landen 1500-1800. Bibliografie van publikaties over particulier boekenbezit in Noord- en Zuid-Nederland, verschenen voor 1991*, Utrecht, HES, 1993, XVIII-210 p.

Met een chronologisch register en registers op plaats- en streeknamen, persoonsnamen, beroepen en functies. Met vermelding van het Land van Aalst en van de pastoors Henricus Colen (+ Meerbeke 1649) en Petrus Van der Schueren (+ Nederbrakel 1649).

13 - ARDURA Bernard; TAVENEAUX René (préf.), *Abbayes, prieurés et monastères de l'ordre de Prémontré en France des origines à nos jours. Dictionnaire historique et bibliographique*, (*Religions*), Nancy, Presses Universitaires de Nancy en Pont-à-Mousson, Centre Culturel des Prémontrés, 1993, 734 p.

Vervangt voor het Franse grondgebied het ,,Monasticon Praemonstratense'' van Norbert BACKMUND.

14 - LEDOYEN H. (o.s.b.); AYMES E., *Bulletin d'histoire bénédictine 11*, - *Revue bénédictine*, 100, 1990, p. 449-511.

15 - OOMS Ph., *Publikaties over de Minderbroeders in de Nederlanden 1992*, - *Franciscana*, 48, 1993, (4), p. 191-224.

16 - [PUBLICATIES], *Publicaties over de Minderbroeders in de Nederlanden 1989*, - *Franciscana*, 45, 1990, p. 145-167.

17 - FVC [acroniem van Frans VAN CAMPENHOUT], *Beknopte bibliografie van de Daensistische Beweging*, - *Daens Vandaag*, 17, 1993, (4), p. 10.

18 - VAN DEN EIJNDE S., *Tijdschriftenschouw 1993*, - *Volkskunde*, 94, 1993, (2), p. 252-277; (3), p. 330-343; (4), p. 407-419.

Volkskundige bibliografie van tijdschriftartikels.

19 - VAN HEESVELDE Paul, *Overheidsinstellingen van de Habsburgse Nederlanden (1477-1793). Een bibliografie*, (*Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Miscellanea archivistica. Manuale*, 12), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 437 p.

Omvat zowel de instellingen op centraal of supra-provinciaal vlak als de provinciale instellingen. Als nummer 12bis in dezelfde reeks verscheen een 25 pagina's tellende ,,Index op de auteursnamen'' door Erik AERTS en Herman COPPENS.

20 - VAN DER KROGT Peter C.J.; HAMELEERS Marc; VAN DEN BRINK Paul, *Bibliografie van de Geschiedenis van de Kartografie van de Nederlanden. Bibliography of the History of Cartography of the Netherlands*, Utrecht, HES, 1993, 418 p.

21 - [BIBLIOGRAFIE], *Bibliografie van de nationale kunstgeschiedenis 1991-1992*, - *Belgisch Tijdschrift voor Oudheidkunde en Kunstgeschiedenis*, 62, 1993, p. 177-223.

22 - ROOSENS Laurent; SALU Luc, *History of Photography. A bibliography of books*, London-New York, Mansell, 1989, 446 p.

23 - VAN HEESCH Johan, *Bibliographie de la numismatique belge 1989. Bibliografie van de Belgische numismatiek 1989*, - *Revue belge de Numismatique et de Sigillographie. Belgisch Tijdschrift voor Numismatiek en Zegelkunde*, 136, 1990, p. 387-398.

24 - VAN HEESCH Johan, *Bibliographie de la numismatique belge 1990. Bibliografie van de Belgische numismatiek 1990*, - *Revue belge de Numismatique et de Sigillographie. Belgisch Tijdschrift voor Numismatiek en Zegelkunde*, 137, 1991, p. 231-243.

25 - MARYNISSEN Ann, *De plaatsnamenstudie in 1990-1991*, - *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, 65, 1993, p. 177 e.v..

26 - ART Jan (red.); DE BELDER Jos; DENECKERE Gita; DE WEVER Bruno; FRANCOIS Luc; VAN DOORSLAER Rudi; VAN EENOO Romain; VANHAUTE Eric, *Hoe schrijf ik de geschiedenis van mijn gemeente? 1: Nieuwste Tijden 19de en 20ste eeuw*, Gent, Centrum voor Geschiedenis Universiteit Gent en Stichting Mens en Kultuur, 1993, 323 p.

Voorstelling van de voornaamste instrumenten, bronnenreeksen, vindplaatsen en studies met betrekking tot de lokale nieuwste geschiedenis van Vlaanderen. Stelt verder ook heel wat relevante onderzoeksvragen.

27 - SCHOLLIERS Peter; VIAENE Patrick, *Bibliografie industriële archeologie en industrieel erfgoed in België*, - *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 11, (4), p. 7-21.

28 - ULENS Jan, *Historisch-bibliografische wegwijzer. 3: Geschiede-*

nis van de Nederlanden, Leuven-Apeldoorn, Garant, 1993, XIII-173 p.

29 - UYTTERSPROT Clemens, *Frits Courteaux. Bibliografie van zijn bijdragen tot de Aalsterse geschiedenis*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (4), p. 273-278.

30 - VAN EENOO R., *Bibliographie de l'histoire de Belgique 1991. Bibliografie van de geschiedenis van België 1991*, - *Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis*, 71, 1993, p. 384-543.

31 - VANDE WINKEL Georges, *Bibliografie van de geschiedenis van het Land van Aalst 1992 (met aanvullingen uit vorige jaren)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (3), p. 153-206.

Met auteurs-, personen- en topografisch register.

Bibliotheken (026/027)

32 - ROEGIERS J., *Anima Academiae Bibliotheca. 350 jaar Centrale Bibliotheek*, - *Ex Officina. Bulletin van de Vrienden van de Leuvense Universiteitsbibliotheek*, 3, 1986, (2), p. 66-73.

Met vermelding van Johannes David, abt van de Ninoofse premonstratenzerabdij.

Adresboeken (059)

33 - [VLAAMSE], *Vlaamse archief-, bibliotheek- en documentatiegids 1993-'95. Adresboek van in Vlaanderen en Brussel gevestigde archieven, bibliotheken en documentatiecentra*, Antwerpen, Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen, 1993, 426 p.

1112 adressen met instellingen-, personen- en onderwerpsregisters.

Musea. Museologie (069)

34 - DE TREMERIE Manu, *Stedelijk Museum Aalst*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (2), p. 74-76.

35 - LAMARCQ Danny, *Het PAMZOV (= Provinciaal Archeologisch Museum van Zuid-Oost-Vlaanderen) te Velzeke*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (1), p. 28-31.

Mediawezen (07)

36 - STROOBANTS A., *Onder de Pers. Berichten uit de Dendermondse drukkerswereld*, Dendermonde, Stedelijke Musea - Stadsarchief, 1993, 136 p.

Catalogus van de gelijknamige tentoonstelling in het Stedelijk Museum voor Volkskunde van Dendermonde (20 augustus-31 oktober 1993). Met vermelding van het geslacht Du Caju en van Adolf Bijl.

Miscellanea (089)

37 - SOLY Hugo (red.); VERMEIR René (red.), *Beleid en bestuur in de oude Nederlanden. Liber Amicorum prof. dr. M. Baelde*, Gent, Universiteit Gent - Vakgroep Nieuwe Geschiedenis, 1993, XVIII-515 p.

38 - VERBEKE Werner; HAVERALS Marcel; DE KEYSER Rafaël; GOOSSENS Jean (eds.), *Serta devota in memoriam Guillelmi Lourdeaux. 1: Devotio Windeshemensis*, (*Mediaevalia Lovaniensia*, Series I, Studia XX), Leuven, University Press, 1992, X-452 p.

39 - [VRIENDENBOEK], *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, 95 p.

Codicologie. Boekgeschiedenis (09)

40 - LIEVENS Robrecht, *Een Ninoofs handschrift voor Pierre de Goux (1460)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 71-74; (2), p. 151-152.

41 - SOETAERT Paul (red.), *Conserveringsbeleid papieren patrimonium*, Antwerpen, Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen en Koninklijke Vlaamse Chemische Vereniging -Sectie Historiek, 1993, 102 p.
Verschenen naar aanleiding van het gelijknamige symposium in het kader van de 57st Boekenbeurs van Vlaanderen op 9 november 1993 in Antwerpen.

42 - VAN BOCKSTAELE Geert, *Geraardsbergse en Lierdse handschriften in de actualiteit*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 57-61.

2. GODSDIENST. THEOLOGIE

Hemelse hiërarchie. Heiligen(verering) (235)

43 - BAGUET Paul, *Enkele wetenswaardigheden en veronderstellingen omtrent „St.-Eligius te Nederbrakel"*, - *Triverius*, 23, 1993, (2), p. 15-17.

44 - DE TOLLENAERE F., *Sint-Hermes heeft vele namen*, - *Annalen van de Geschied-en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 21-31.

45 - DE VOS Guy, *Lekkies. De bedevaartsnoep van Zuid-Oost-Vlaanderen*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (2), p. 70-73.
Met vermelding van Ronse.

46 - DEBOUTTE A. (c.s.s.r.), *Zuster Lutgardis Pirson + en Sint Lutgart*, - *Sint-Lutgart*, 32, 1990, (3-4), p. 5-11.
Céline Pirson, zuster Lutgardis van Sint-Vincentius a Paulo van Gijzegem (+ Asse 1990), was een actieve ijveraarster voor de verspreiding van de Lutgardisdevotie.

47 - GHYSENS Jos, *Heiligenverering te Aalst*, Aalst, Genootschap voor Aalsterse Geschiedenis, 1993, 402 p.

48 - JACOBS Johanna (red.), *Sebastiaan martelaar of mythe*, Zwolle, Waanders en Bergen op Zoom, Het Markiezenhof en Venlo, Limburgs Museum en 's-Gravenhage, Haags Historisch Museum, 1993, 192 p.
Met vermelding van o.a. de borstplaat van de Geraardsbergse Sint-Sebastiaansgilde in het Stedelijk Museum Oud-Hospitaal te Aalst.

49 - RUYS Robert, *De Heilige Bavo, patroon van Mere*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere,

Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 65-72.
Met vermelding van Goeferdinge.

50 - SCHEPENS Erik, *Sint-Elooi en Nederbrakel*, - *Triverius*, 23, 1993, (2), p. 14.
Verzoek van de overheid van Nederbrakel aan deze van Michelbeke om assistentie te verlenen n.a.v. de schenking van een zilveren aambeeld ter ere van Sint-Elooi door de parochianen van Elst aan de kerk van Nederbrakel (1770).

51 - SCHEPENS Erik L., *Sint-Elooi, Elst, Michelbeke en Nederbrakel*, - *Oostvlaamse Zanten*, 68, 1993, (1), p. 72.
Over de schenking van een zilveren aambeeld ter ere van Sint-Elooi (1770).

52 - VAN DE MERCKT Gaston, *L'attachante tradition mariale au Wittentack sur le Schaerpenberg à Renaix*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 41, 1992, p. 157-172.

53 - VAN DEN NEST Gabriël, *4 mei 1414*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 2, 1992, (2), p. 1-6.
De titel verwijst naar de dag waarop de parochiekerk van Lede in het bezit kwam van het mirakuleuze Mariabeeld ,,Nood Gods''. Schenkers waren Mathias Van den Neste en zijn echtgenote.

54 - VAN DEN NEST Gabriël, *Mirakels toegeschreven aan Onze-Lieve-Vrouw van Lede*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 3, 1993, (2), p. 1-7; (3), p. 4-9; (4), p. 6-11.

55 - VAN DER LINDEN Renaat, *Reeksen en rijkdom van bedevaartvaantjes (met ,,proeve van lijst'' na 1986)*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 73-90.

56 - VANWILDEMEERSCH Urbain, *Hubertus jager en bisschop*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (4), p. 119-120.
Met vermelding van Aalst, Baaigem, Sint-Denijs-Boekel.

Praktische theologie. Kerkelijke kunst en symboliek. Kerkmeubilair en -versiering (24)

57 - VAN HOOYDONCK Ilse, *De tien geboden in predikatie en catechese in de 18de eeuw*, Leuven, KUL (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1993.

58 - THIJS Alfons K.L., *Antwerpen internationaal uitgeverscentrum van devotieprenten 17de-18de eeuw*, (*Miscellanea Neerlandica*, 7), Leuven, Peeters, 1993, XVII-163 p.
Met vermelding van Edelare (Kerselare), Herdersem, Lede, Mespelare, Ninove, Serskamp.

59 - DE KEMPENEER Joseph, *Verzoek om tweede klok te Sint-Antelinks (1718)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (4), p. 282.

Pastoraal theologie. Broederschappen. Parochiële instellingen (25)

60 - COSIJNS Marc, *Tien dagen bezoek door de paters Redemptoristen te Pollare*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring Pollare*, 13, 1993, p. 31.

Over de missie van 1911.

61 - TRIO Paul, *Volksreligie als spiegel van een stedelijke samenleving. De broederschappen te Gent in de late middeleeuwen*, (*Symbolae Facultatis Litterarum et Philosophiae Lovaniensis*, Series B, 11), Leuven, Universitaire Pers, 1993, 471 p.

62 - LIESSENS Gerrit, *De kosterij en de kosters van Aaigem*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (1), p. 1-5.

De vorige bijdragen zijn opgenomen in de bibliografie 1992, nr.61.

Kerkbestuur en -organisatie (262)

63 - COLLIN Ludo, *Maurice de Baets*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 19-23.

° Gent 1863 - + Gent 1951. Vicaris-generaal van het bisdom Gent. Was secretaris van bisschop Stillemans ten tijde van de moeilijkheden met Adolf Daens.

64 - COSIJNS Marc, *Het overlijden van Eerwaarde Heer pastoor Karel Boeykens*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring Pollare*, 13, 1993, p. 30.

Karel Boeykens (° Ninove 1825, + Pollare 1908), onderpastoor Geraardsbergen, pastoor Pollare.

65 - DE KEMPENEER Joseph, *De pastoor van Zandbergen beschrijft zijn armoedig bestaan (1664)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 75-76.

Over Franciscus De Vlaminck.

66 - DE LOOSE W., *Het testament van pastoor Constantinus Romanus Cnudde (1701-1781)*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (3), p. 6-7.

67 - DE SCHRYVER Fredy; DE SUTTER Prosper, *In memoriam pastoor Michel Van Goethem*, - *Liniaal*, 17, 1993-94, (1), p. 4-6.

68 - DE SMET L., *Bijdrage tot de geschiedenis van de St.-Martinusparochie Balegem*, - *Het Land van Rode*, 21, 1993, (2-3), p. 58-65.

69 - DE TROYER R., *Het leven van Joannes Benedictus De Maeyer, pastoor te Heldergem (1836-1874). 2*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (1), p. 1-6.

Een eerste aflevering werd vermeld in de bibliografie 1992, nr. 65.

70 - DE WOLF G., *Mensen van bij ons: Kanunnik Cooreman*, - *Salvator Mededelingen. Ledenblad van de Oudheidkundige Kring H.H. Salvator Wieze*, 3, 1993, (4), p. 21-27.

71 - VAN BUTSELE Paul, *Renteboek van de kapelanie van Sinte Maria Symfonia en de collegiale kerk van Sint-Hermes te Ronse 1549-1551*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 289-315.

Liturgie (264)

72 - DE KEMPENEER Joseph, *Altaarwijdingen door aartsbisschop Hovius in het Land van Aalst*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (4), p. 283-291.
Altaarwijdingen 1597-1618.

73 - DOSOGNE Lieve, *De vasten en het ,,broederlijk delen'' in de 18de en 19de eeuw (tot 1865), voornamelijk in het bisdom Gent*, Leuven, KUL (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1993.

Missionering (266)

74 - BOUDENS R., *Gentse priesters en zusters bij de spoorwegarbeiders in Matadi*, - *Kerk en Leven*, 1993, (23), p. 18.
Met vermelding van Ange Buysse, onderpastoor van Hundelgem, één van de drie Oostvlaamse priesters.

75 - DIERICKX Fons, *Het gebeurde 50 jaar geleden. Pater Denis Cooreman uit Herdersem 50 jaar priester*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 82-87.

Christelijke, religieuze ordes (271)

76 - MILIS L.J.R., *Angelic monks and earthly men. Monasticism and its meaning to Medieval society*, Woodbridge, s.n., 1992.

77 - VANDENBROECK Paul; IRIGARAY Luce (bijdr.); KRISTEVA Julia (bijdr.); PELZER Birgit (bijdr.), *Hooglied. De Beeldwereld van Religieuze Vrouwen in de Zuidelijke Nederlanden, vanaf de 13de eeuw*, Brussel, Paleis voor Schone Kunsten en s.l., Snoeck-Ducaju, 1994, 311 p.
Met afbeeldingen van Jacqueline d'Alost (Lessen) en zuster Adrienne van Cromphout (Geraardsbergen).

78 - VERLEYEN Wilfried (o.s.b.), *Br. Paulus Van den Broeck (1899-1922), lekebroeder van de abdij Affligem*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 106-110.

79 - VERLEYEN Wilfried (o.s.b.), *De abdijen Affligem en Ten Rozen in opspraak (1687)*, - *Eigen Schoon en De Brabander*, 76, 1993, (1-7), p. 261-269.

80 - DE CLERCK Jan C.A., *Overdracht van cijnsgrond, toebehorend aan de Commanderij van Pitsenburg te Baardegem*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (3), p. 138-148.

81 - DE CLERCK Jan C.A., *Sterfmannen en besetmannen van de Commanderij van Pitsenburg te Baardegem*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 70-81.

82 - DE KEYSER Rafaël; TRIO Paul, *De ,,inclusio'' van Melle uit 1447: bijdrage tot de insluiting van Windesheimse kloosters*, - VERBEKE Werner; HAVERALS Marcel; DE KEYSER Rafaël; GOOSSENS Jean (eds.), *Serta devota in memoriam Guillelmi Lourdeaux. 1: Devotio Windeshemensis*, Leuven, University Press, 1992, 1, p. 189-202.

83 - FORRIER Marleen (ed.), *De Orde van Malta in de Zuidelijke Nederlanden (12de-18de eeuw). Dossier bij de gelijknamige tentoonstelling in het Algemeen Rijksarchief te Brussel*, (*Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Educatieve dienst. Dossiers. Tweede Reeks*, 7), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 136 p.

84 - FORRIER Marleen (red.), *De Orde van Malta in de Zuidelijke Nederlanden (12de-18de eeuw). Tentoonstelling in het Algemeen Rijksarchief van 19 februari tot 15 mei 1993*, (*Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Educatieve dienst. Catalogussen*, 118), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 76 p.

85 - GROOTAERS Werner, *Oorsprong en spiritualiteit van de Zwartzusters in België*, - *Ons Geestelijk Erf*, 67, 1993, (1-2), p. 147-161.
Met vermelding van Aalst, Pamele, Ronse.

86 - OCKELEY Jaak, *De gasthuiszusters en hun ziekenzorg in het aartsbisdom Mechelen in de 17de en de 18de eeuw. Bijdrage tot de studie van de actieve vrouwelijke kloostercongregaties*, 2 dl., (*Archief- en Bibliotheekwezen in België*, Extranummer 44), Brussel, s.n., 1992, 460 en 461-954 p.
Publikatie van een onuitgegeven doctoraal proefschrift uit 1990 (zie bibliografie 1990, nr. 129). Behandelt vestigingen in o.m. Aalst, Geraardsbergen, Ninove, Ronse, Schorisse. Verder vermelding van talloze gemeenten uit het Land van Aalst.

87 - VAN DE WIEL C., *Analyse van een merkwaardige ,,collectio jesuitica''*, - *Sacris erudiri. Jaarboek voor Godsdienst-wetenschappen*, 33, 1992-1993, p. 425-498.
Met vermelding van Aalst.

88 - DE BRANDT Hilde, *175 jaar spinhuisklanken in Gijzegem*, -*Het Nieuwsblad. Editie Dender*, 1993, (21 januari), p. 11.
Over de congregatie van de Zusters van de Heilige Sint-Vincentius a Paolo, dienstmaagden der Armen.

89 - DIERICKX Fons, *De ,,Broeders van Maria'' te Aalst (1840-1993)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (4), p. 221-262.
Met lijst van de broeders (1841-1929).

90 - HANSKENS Karine, *Het klooster van de Heilige Vincentius à Paulo te Dendermonde. Geschiedenis 1856-1992. Recrutering. Sociale stratificatie van de kloosterlingen*, Gent, RUG (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1993.

Protestantse kerken (283/289)

91 - DE VLEESCHAUWER A.M., *De Vlaamse Hugenoten*, - *Jaarboek Zannekin*, 12, 1990, p. 73-90.

92 - MEYHOFFER J., *Les pasteurs belges du XVIe siècle*, - *Bulletin de la Société royale d'histoire du protestantisme belge*, 1990, (105), p. 9-38.

93 - VAN WAGENINGEN D., *Gedenk de dagen. Geschiedenis van de Protestantse kerk te Ronse. 2: 1908-1939*, Ronse, s.n., 1992.
Het eerste deel verscheen in 1988 (bibliografie 1988, nr. 510).

Niet-christelijke religies. Mythologie (292)

94 - CAMBIER A., *Het reliëf met de dansende Bakchante in de Ronsische krypte, getuigenis van de Dionusoskultus in onze streek*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 57-89.

3. SOCIALE WETENSCHAPPEN

Statistiek. Demografie (31)

95 - DE BELDER J.; VANHAUTE E.; VRIELINCK S., *Naar een Kwantitatieve Databank van de Belgische Gemeenten, 19de en 20ste eeuw. Verslag van een proefproject*, - *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, 23, 1992, (3-4), p. 355-414.
Bedoeling is alle kwantitatieve inlichtingen van demografische, economische en sociale aard samen te brengen indien deze beschikbaar zijn op het niveau van het dorp of de stad en zo zij worden teruggevonden voor een representatief deel (en liefst het geheel) van de Belgische gemeenten.

96 - VAN DRIESSCHE L., *De telling van het jaar IV te Wieze*, - *Salvator Mededelingen. Ledenblad van de Oudheidkundige Kring H.H. Salvator Wieze*, 3, 1993, (4), p. 9-16; (5), p. 23-30.

97 - VANDENBROEKE C., *De leeftijdsopbouw van de plattelandsbevolking in Vlaanderen tijdens het Ancien Régime*, - *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis*, 130, 1993, p. 109-118.

98 - VANDENBROEKE Chris, *Migraties tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk in de negentiende en twintigste eeuw*, - *De Franse Nederlanden*, 18, 1993, p. 157-168.
Met vermelding van Aalst.

Politieke wetenschappen. Binnenlandse politiek (32)

99 - OPSOMMER Rik, *Het leenrecht in het graafschap Vlaanderen, 14de-15de eeuw*, Leuven, KUL (onuitgegeven doctoraal proefschrift), 1993.
Behandelt expliciet ook het Land van Aalst. De leenrechtsregels die in de bestudeerde periode volgroeid raken, zullen blijkens enkele steekproeven grotendeels ongewijzigd blijven bestaan tot in 1789/1795.

Verkiezingen (324)

100 - BAGUET Paul, *Gemeenteraadsverkiezingen van 6 oktober 1988 te Brakel. Ingediende lijsten kandidaten en verkozenen. Bestuurswijziging*, - *Triverius*, 23, 1993, (1), p. 22; (3), p. 33.

101 - BAGUET Paul, *Gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober 1932 te Nederbrakel. Dankbetuiging van de katholieken en uitslag*, -*Triverius*, 23, 1993, (1), p. 12-13.

102 - BAGUET Paul, *Twee pamfletten betreffende de gemeenteraadsverkiezingen van 16 oktober 1938 te Nederbrakel*, - *Triverius*, 23, 1993, (2), p. 25-31; (4), p. 29-33.

103 - COSIJNS Ilse, *Studie van het machtsverwervingsproces op het micropolitiek vlak na de tweede wereldoorlog. Casus: de gemeenteraadsverkiezingen te Meerbeke voor de periode 1946-1976*, Gent, UG (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1993, 111-X p.
Behandelt ten titel van inleiding ook het interbellum en de oorlogsperiode.

104 - DE SUTTER Prosper, *Gemeenteraadsverkiezing van 20.10.1907 te Nieuwerkerken*, - *Liniaal*, 16, 1992-93, (3), p. 60-71.

105 - DE WEVER Bruno, *De Vlaams-nationalisten in de parlementsverkiezingen van 1936*, - *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, 23, 1992, (3-4), p. 281-353.
Met vermelding van Aalst en de arrondissementen Aalst, Gent, Oudenaarde.

Migratie (325.1)

106 - MAROYE Marc, *De emigratie vanuit Everbeek, Nederbrakel en omstreken naar Manitoba-Canada (1888-1925)*, - *Triverius*, 23, 1993, (3), p. 34-38; (4), p. 5 en 10-19.

Politieke partijen en bewegingen (329)

107 - DE WEVER Bruno, *,,Vlag, groet en leider''. Geschiedenis van het Vlaams Nationaal Verbond, 1933-1945*, Gent, RUG (onuitgegeven doctoraal proefschrift), 1992.
Synthese in ,,BTNG'', 23, (1-2), 1992, p. 246-250.

108 - DE WEVER Bruno, *Het Vlaams-nationalisme tussen democratie en fascisme. De ideologische karakteristieken en de sociale achtergronden van het Vlaams Nationaal Verbond (1933-1945)*, - VAN DOORSLAER Rudy; GOTOVITCH José; RAES Koen; SEBERECHTS Frank; SWYNGEDOUW Marc; VOS Louis; DE WEVER Bruno, *Herfsttij van de 20ste eeuw. Extreem-rechts in Vlaanderen 1920-1990*, Leuven, Kritak i.s.m. het Navorsings- en Studiecentrum voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, 1992, p. 47-63.
Met in tabelvorm de socio-professionele verdeling van de kandidaten bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1938 voor de arrondissementen Aalst en Gent-Eeklo

109 - FVC [acroniem van Frans VAN CAMPENHOUT], *Daensistische figuren: Louise Mayart*, - *Daens Vandaag*, 17, 1993, (1), p. 7-10.

110 - FVC [acroniem van Frans VAN CAMPENHOUT], *Daensistische Figuren: Petrus Van den Abeele*, - *Daens Vandaag*, 17, 1993, (2), p. 7-10.

111 - FVC [acroniem van Frans VAN CAMPENHOUT], *Daensistische Figuren: Remi Vanderschelden*, - *Daens Vandaag*, 17, 1993, (3), p. 7-10.

112 - HUYLEBROEK E., *Advokaat en volksvertegenwoordiger Alois De Backer*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (4), p. 9-14.

113 - VAN CAMPENHOUT Frans, *Albert van den Bruele*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 89-93.
° Denderhoutem 1885 - + Terneuzen 1943. Daensistisch politicus, drukker, journalist,

activist. Was als drukker gevestigd te Denderleeuw en huwde met Anna Maria Daens, dochter van Pieter Daens.

114 - VAN CAMPENHOUT Frans, *Hector Polidor Lebon*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 395-402.
° Zottegem 1863 - + Antwerpen 1935. Advocaat, christen-democratisch en Vlaams politicus.

115 - VAN CAMPENHOUT Frans, *Hilaire Gravez*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 230-238.
° Gijzegem 1889 - + Aalst 1974. Vlaams-nationaal politicus.

116 - VAN CAMPENHOUT Frans, *Lexicon van de Daensistische Beweging*, Gent-Oostakker, Koj!, 1993, 224 p.

117 - VAN CAMPENHOUT Frans, *Remi Alois Vanderschelden*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 698-704.
° Deerlijk 1879 - + Deerlijk 1964. Speelde een rol in het daensisme.

118 - VAN DER SPEETEN Jozef, *Jan-Baptist De Boitselier, voorman van de Christen Democraten te Okegem*, - *Mededelingen Heemkring Okegem*, 18, 1993, (1), p. 19-24.

119 - VAN DER SPEETEN Jozef, *Voorgeschiedenis en stichting van de Christene Volkspartij*, - *Mededelingen Heemkring Okegem*, 18, 1993, (1), p. 1-18.

120 - VAN ISTERDAEL Herman, *Gesprek met een daensist: Frans Van Houtem*, - *Mededelingen Heemkring Okegem*, 18, 1993, (2), p. 25-36.

121 - VANDE WINKEL Georges, *Afstamming en bezit van Jan Baptist Van Langenhaeke, Roelander en medestichter van de ,,Christene Volkspartij'' (1850-1908)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (3), p. 215-220.
Woonde in Appelterre-Eichem.

122 - VANSCHOENBEEK Guy, *De wortels van de sociaaldemocratie in Vlaanderen, ,,le monde socialiste gantois'' en de Gentse socialisten voor de Eerste Wereldoorlog*, Gent, RUG (onuitgegeven doctoraal proefschrift), 1992.
Synthese in ,,BTNG'', 23, (3-4), 1992, p. 573-575. Met een prosopografisch repertorium van omtrent 1700 Gentse socialisten. Wordt gepubliceerd in 1994.

123 - VERDOODT Frans-Jos, *De zaak-Daens. Een priester tussen Kerk en christen-democratie*, Leuven, Davidsfonds, 1993, 231 p.
Gebaseerd op een doctoraal proefschrift aan de RUG uit 1988 (bibliografie 1989, nr. 30). Geeft noch voetnoten, noch bibliografie.

Vakbeweging. Lonen. Arbeid en tewerkstelling (331)

124 - DE COCK Patrick, *,,In houwe trouwe''. Bijdrage tot de geschiedenis van de christelijke arbeidersbeweging in het arrondissement Dendermonde*, Gent, Koj!, 1993, 192 p.

125 - DE WOLF Koenraad, *Bijdrage tot de geschiedenis van de sei-*

zoenarbeid. Het Beschermkomiteit der tijdelijke uitwijkelingen en de Franschmansgilden in Zuid-Oost-Vlaanderen 1901-1914, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 83-133.

126 - WOESTENBORGHS Bert, *Vlaamse arbeiders in de vreemde of hoe in de 19e en 20e eeuw Vlaamse seizoenarbeiders elders hun brood moesten gaan verdienen*, (*Bijdragen Museum van de Vlaamse Sociale Strijd*, 10), Gent, Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen i.s.m. KADOC-Leuven, 1993, 143 p.

Coöperaties. Economische organisatievormen (334)

127 - DE SUTTER Prosper, *Redt U Zelven*, - *Liniaal*, 16, 1992-93, (4), p. 85-92.
Landbouwcoöperatief te Aalst-Nieuwerkerken na WO I.

Financiën (336)

128 - CHERRETTE Marnix, *De sanering van de Aalsterse stadsfinancies door de Junta voor Besturen en Beden*, - SOLY Hugo (red.); VERMEIR René (red.), *Beleid en bestuur in de oude Nederlanden. Liber Amicorum prof. dr. M. Baelde*, Gent, Universiteit Gent - Vakgroep Nieuwe Geschiedenis, 1993, p. 19-37.

129 - DE MOL Raymond, *Tienden en tiendeverpachtingen te Erpe in de 17de en 18de eeuw*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (1), p. 6-16.

130 - JANSSENS Paul; VERBOVEN Hilde; TIBERGHIEN Albert, *Drie Eeuwen Belgische Belastingen. Van contributies, controleurs en belastingconsulenten*, Brussel, Fiscale Hogeschool i.s.m. CED Samson en Kluwer Rechtswetenschappen, 1990, 432 p.

131 - MERTENS Jacques, *Het lepelrecht in Vlaanderen en Brabant*, - SOLY Hugo (red.); VERMEIR René (red.), *Beleid en bestuur in de oude Nederlanden. Liber Amicorum prof. dr. M. Baelde*, Gent, Universiteit Gent - Vakgroep Nieuwe Geschiedenis, 1993, p. 271-277.
Kwam vooral voor in het zuidoosten van het graafschap Vlaanderen en in het aan Brabant grenzende gebied. Met vermelding van Aalst, Ninove, Ronse.

132 - BEECKMANS Luc, *Een 18de-eeuwse muntschat uit Onkerzele (Geraardsbergen)*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 225-234.

133 - DE SMET Firmin, *Het oude biljet van tienduizend frank*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 96-97.

134 - IMBO Gaston, *Een brok financiële geschiedenis van Geraardsbergen, de familie de Ville en andere Lombarden (ca. 1350 tot ca. 1500)*, - *De Heemschutter*, 1993, (119), p. 15-18; (120), p. 15-18.

135 - VANDEWALLE Gaston, *De Belgische Bank van de Arbeid (1913-1934), een mislukte poging om een socialistische bedrijfssector uit te bouwen in een vrije markteconomie*, - *Het Tijdschrift van het*

Gemeentekrediet, 47, 1993, (2/184), p. 61-82.
Met vermelding van de Aalsterse vennootschap ,,Tissage et Teinturerie d'Alost'' (1921 en volgende).

Handel (339)

136 - REDANT G., *Van leurders, marskramers, opkopers en dienstenventers te Haaltert*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (4), p. 1-5.

Recht. Criminaliteit. Notariaat (34)

137 - BRAEKMAN W.L., *De zoon van Jan de Lichte. Nieuwe gegevens over de bende. Toneel*, - *Oostvlaamse Zanten*, 68, 1993, (2), p. 101-121.

138 - DE MECHELEER Lieve, *De criminaliteit te Aalst in de late middeleeuwen*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (2), p. 77-130.

139 - DE WIN P., *De schandstraffen in het wereldlijk strafrecht in de Zuidelijke Nederlanden, van de Middeleeuwen tot de Franse Tijd, bestudeerd in Europees perspectief*, (*Verhandelingen van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Klasse der Letteren*, jg. 53, nr. 139), Brussel, Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, 1991, 276 p.

140 - DECRITS M., *Een zesvoudige terechtstelling te Ronse in 1828*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 41, 1992, p. 37-40.

141 - VAN BUTSELE Paul, *Béatrice de Cusance of het proces tussen Caroline van Oostenrijk en Jacques Nicolas de la Baume de Saint-Amour*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 41, 1992, p. 115-155.

142 - LIESSENS Gerrit, *Amortisatie en amortisatieproblemen. Aaigem 1753-1789*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (4), p. 77-83.

143 - VAN ISTERDAEL Herman, *Hoofdcijnsplichtigen van Okegem (1295-ca. 1330)*, - *Mededelingen Heemkring Okegem*, 18, 1993, (2), p. 36-42.

144 - MURRAY J.M., *The profession of notary public in Medie- val Flanders*, - *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*, 61, 1993, (1), p.
Met vermelding van Aalst.

145 - LESAGE Xavier, *Den Duerwaerder. Geschiedenis van het gerechtsdeurwaardersambt*, Kapellen, Pelckmans, 1993, 353 p.

Taken van de overheidsorganen (351)

146 - DEGRAEVE Bernard, *De organisatie, de rekrutering en een sociale stratificatie van de gendarmerie in het Schelde-departement tijdens de Franse overheersing, 1795-1815*, Gent, RUG (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1992.

Lokaal, regionaal en centraal bestuur (352/354)

147 - BAERT Karel; GEEROMS Luc, *Portretten der Aalsterse Burgemeesters*, Aalst, s.n., 1993, 52 p.
Aangevulde en verbeterde heruitgave van een tentoonstellingscatalogus uit 1988.

148 - OLSEN J., *Broer van Boerenkrijgleider ooit burgemeester te Melle*, - *De Gonde*, 21, 1993, (1), p. 20-29.
Over Josse François Rollier.

149 - VAN AUDENHOVE Marcel; WITTE Els (inl.); BRUWIER Marinette (inl.), *Geschiedenis van de gemeentefinanciën van de nationale onafhankelijkheid tot het einde van de eerste wereldoorlog 1830-1918*, Brussel, Gemeentekrediet, 1992, 252 p.
Sluit aan bij een werk over hetzelfde onderwerp dat de periode 1918-1985 bestrijkt (bibliografie 1990, nr. 171).

150 - VAN TRIMPONT Marc, *Meiers en schepenen van Everbeek. 1556-1752*, - *Triverius*, 23, 1993, (2), p. 9-12.

151 - JANSSENS Gustaaf, *De vergadering van de ,,Generaliteit der Kasselrijen, Landen en Ambachten van Vlaanderen in de 18de eeuw. Speurtocht naar het archief van een overlegorgaan*, - SOLY Hugo (red.); VERMEIR René (red.), *Beleid en bestuur in de oude Nederlanden. Liber Amicorum prof. dr. M. Baelde*, Gent, Universiteit Gent - Vakgroep Nieuwe Geschiedenis, 1993, p. 217-223.

152 - LEHOUCQ Nicole; VALCKE Tony, *De fonteinen van de Oranjeberg. Politiek-institutionele geschiedenis van de provincie Oost-Vlaanderen van 1830 tot nu. 1: De instelling, de bevoegdheden en de verkiezingsresultaten*, Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen en Stichting Mens en Kultuur, 1993, 404 p.
Bevat heel wat prosopografisch materiaal.

153 - TERRIZI Rosa, *Les ministères de l'Emploi et du Travail et de la Prévoyance sociale (1895-1990). 1: Etude structurelle de l'administration centrale et répertoire des organes y attachés*, (*Miscellanea archivistica. Studia*, 28), Bruxelles, Archives générales du Royaume, 1993.
Kadert in een reeks over Belgische ministeries als archiefvormers.

Defensie. Krijgsgeschiedenis (355)

154 - DE SMET Firmin, *Het ontstaan en de symboliek van de ,,Waterloo-penning''*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (3), p. 184-187.

155 - DE VUYST Julien, *Dupont uit Pollare moest tweemaal loten*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring Pollare*, 13, 1993, p. 28-29.
Over Kamiel-Jan Dupont, 1908.

156 - PROVOST Michel, *Les péripéties de trois Renaisiens durant la Campagne du Mexique (1864-1867)*, - *Annalen van de Geschied-en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 39, 1990, p. 77-126.

Wereldoorlog 1914-18 (355 WOI)

157 - BROECKAERT Franz, *Uit het ,,Memorandum'' van Dr. Emiel*

Van Bockstaele. Geannoteerde uitgave, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 33-46.

158 - DE MEYST Raymond Victor, *Herinneringen uit de oorlog 1914-18*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (1), p. 49-50.
Over Moorsel.

159 - DE WEERDT Denise, *De vrouwen van de eerste wereldoorlog*, Gent, Stichting Mens en Kultuur, 1993, 224 p.
Met plaatsnamen- en persoonsnamenregister.

160 - DECRITS M., *De eerste wereldoorlog te Ruien (Kluisbergen)*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 43-53.

161 - LANEAU Herman, *Zottegem krijgt portret van spionageheld Leonce Roels*, - *Het Nieuwsblad. Editie Dender*, 1993, (27 mei), p.
Notaris Roels werd in 1916 door de Duitse bezetter gefusilleerd.

162 - OLSEN J., *Petrus Van Wiele, een Mellenaar gesneuveld in Wereldoorlog I*, - *De Gonde*, 21, 1993, (4), p. 37-42.

163 - UYTTERSPROT Marc, *De belofte van pastoor Lauwerys en het oorlogsmonument aan de kerk van Mijlbeek*, - *Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon*, 20, 1993, (5), p. 85-93.

164 - VAN BOCKSTAELE Geert, *De hulporganisaties in Geraardsbergen tijdens de 1ste W.O.*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 47-56.

165 - VAN DE MERCKT Gaston, *Le long calvaire de la guerre 1914-1918. Le journal de campagne d'un des nôtres Donat Spiers (slot)*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 185-258.
Vorige bijdrage opgenomen in de bibliografie 1990, nr. 180.

Wereldoorlogen (355 WOI/WOII)

166 - VAN BREMPT Pieter, *Het gedenkteken van de slachtoffers der beide oorlogen te Moorsel*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (4), p. 248-250.

Wereldoorlog 1939-45 (355 WOII)

167 - ADB [acroniem van Ann DE BRUYNE], *Vijftig jaar geleden stierf F. Taverne*, - *Ninove Info*, 17, 1993-1994, (8), p. 2.
Fernand Taverne (° Ninove 1912) werd door de nazi's onthoofd in 1944.

168 - BAGUET Paul, *Kanttekeningen bij de bijdrage ,,Winterhulp-Nederbrakel (1941-1944)'' van Leon Coppens*, - *Triverius*, 23, 1993, (4), p. 54-55.

169 - BRUSSELMAN Rudy, *Samenvatting van een proces-verbaal van het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening tijdens de tweede wereldoorlog te Opbrakel*, - *Triverius*, 23, 1993, (4), p. 56-57.

170 - COPPENS Leon, *Winterhulp-Nederbrakel*, - *Triverius*, 23, 1993, (4), p. 50-53.

171 - DUBOIS Gilbert, *Zondag 19 mei 1940. De Britse terugtocht*

langs Ronse, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 179-197.

172 - [LIJST], *Lijst van de Okegemse soldaten tijdens wereldoorlog II*, - *Mededelingen Heemkring Okegem*, 18, 1993, (3-4), p. 66-77.

173 - TAGHON P., *België '44. De bevrijding*, Tielt, s.n., 1993.
Met fotomateriaal betreffende het werkgebied van de bibliografie.

174 - VAN DER SPEETEN Jozef, *Okegem en Okegemnaars tijdens W.O. II. 4: Jozef De Smet: een levensverhaal*, - *Mededelingen Heemkring Okegem*, 18, 1993, (3-4), p. 45-53.
Jozef De Smet (° Okegem 04.08.1923, + Lissabon mei 1992) was o.a. lid van de Brigade Piron.

175 - VAN DER SPEETEN Jozef, *Tewerkstelling - Okegemse werkweigeraars en weggevoerden*, - *Mededelingen Heemkring Okegem*, 18, 1993, (3-4), p. 54-65.

176 - VERHOEYEN Etienne, *België bezet 1940-44*, Brussel, BRTN, 1993.

Maatschappelijk werk. Verzekeringswezen (36)

177 - [ACHT], *8 eeuwen Gentse ziekenhuizen*, Gent, Universitair Ziekenhuis Gent, 1993, 206 p.

178 - CALLIER Mia e.a., *100 jaar na Daens. Overleven in Aalst aan de drempel van de eenentwintigste eeuw*, Aalst, s.n., 1993, 135 p.
Sociaal beeld anno 1993 van de kansarmoede in Aalst.

179 - MAROYE Marc, *Een brief van het Armenbestuur van Opbrakel aan het Armenbestuur van Everbeek uit 1770*, - *Triverius*, 23, 1993, (3), p. 22-24.

Opvoeding. Onderwijs. Vrijetijdsbesteding (37)

180 - SACRE Patrick, *Historiek van de PMS-centra. Een bijdrage tot de studie van de geschiedenis van de PMS-begeleiding in België*, Brussel, VUBPress, 1993, 454 p.

181 - TYSSENS Jeffrey, *Strijdmunt of pasmunt? Levensbeschouwelijk links en de schoolkwestie, 1918-1940*, Brussel, VUB (onuitgegeven doctoraal proefschrift), 1992.
Synthese in ,,BTNG'', 23, (1-2), 1992, p. 271-279. Wordt gepubliceerd bij VUBPress.

182 - VAN DEN NEST Gabriël, *Het ,,Instituut van Meesen'' te Ledebij-Aalst. Een oud opvoedingsgesticht voor meisjes*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 2, 1992, (1), p. 1-6.

Kleuter- en algemeen vormend onderwijs (372/373)

183 - BOSMAN Remi, *De schoolstrijd van 1879-1884 en de gevolgen daarvan te Wieze*, Wieze, Remi Bosman (Aalstersestraat 65), 1993, 39 p.

184 - OLSEN J., *Schoolstrijd in de 19de eeuw brengt de familie Van Hege naar Melle*, - *De Gonde*, 21, 1993, (1), p. 51-56.

Algemeen vormend onderwijs (373)

185 - VAN TRIMPONT Marc, *Het lerarenkorps van het Sint-Catharinacollege anno 1948*, - *De Heemschutter*, 1993, (115), p. 13-14.

186 - [ZEVENTIG], *70 jaar bouwen aan toekomst, provinciaal onderwijs Oost-Vlaanderen*, Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1991, 48 p.

187 - COSIJNS Marc, *Het onderwijs in de dorpsscholen in de 16de en 17de eeuw*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring Pollare*, 13, 1993, p. 34-37.

188 - DEPAEPE Marc; DE VROEDE Maurits; SIMON Frank, *Geen trede meer om op te staan. De maatschappelijke positie van onderwijzers en onderwijzeressen tijdens de voorbije eeuw*, Kapellen, Pelckmans, 1993, 346 p.
Dit boek werd geschreven in opdracht van de in 1893 gestichte Christelijke Onderwijzerscentrale (COV).

189 - DHAEYER Fernand, *Het schooltje van de ,,Breucq''*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 39, 1990, p. 218-220.
De school dateert van 1907.

190 - FOSSELLE Leo, *Albert D'Hoker en zijn leraarsambt in het Sint-Jozefscollege te Aalst*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 21-30.

191 - GROENINCKX Karel Lodewijk, *Gemeente Idegem. Geschiedkundig overzicht van het lager onderwijs*, Idegem, CSC-Dender, 1993.
Uitgave van een handgeschreven tekst uit 1902, waarin de toenmalige hoofdonderwijzer Groeninckx (1854-1915) het onderwijs te Idegem beschreef in de periode 1831-1902.

192 - HEYVAERT H., *Engelbertus Buyle: onderwijzer te Wieze van 1819 tot 1835*, - *Salvator Mededelingen. Ledenblad van de Oudheidkundige Kring H.H. Salvator Wieze*, 3, 1993, (6), p. 2-14.

193 - HEYVAERT H., *De wereldbol uit de school van Engelbertus Buyle in het stadsmuseum van Aalst*, - *Salvator Mededelingen. Ledenblad van de Oudheidkundige Kring H.H. Salvator Wieze*, 3, 1993, (6), p. 15-18.

194 - MELCKENBEECK Edwin, *Honderd jaar vrij onderwijs in Wanzele*, Wanzele, Oudercomité, 1992, 61 p.

195 - VAN DER SPEETEN Jozef, *,,Nieuwe aspecten in den Vierden Graad in verband met de Studie van het Milieu''*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 39-56.

196 - SCHEERLINCK J., *Homologaties (periode 1894-1910)*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (4), p. 20-21.
Met betrekking tot humanioradiploma's.

Jeugdvorming. Jeugdwerk (374.3)

197 - BAETEN Walter, *Patronaten worden Chiro. Jeugdbeweging in*

Vlaanderen 1918-1950, Leuven, Davidsfonds, 1993, 287 p.
Gebaseerd op een doctoraal proefschrift aan de KUL uit 1991 (bibliografie 1991, nr. 182).

198 - BAGUET Paul, *Brakelse K.S.A.-ers vrij lang in uniform tijdens de laatste wereldoorlog*, - *Triverius*, 23, 1993, (3), p. 39-40.

199 - DE DONDER Vic, *Patrouilleleiders komen getreden. Katholieke scouts en gidsen in Vlaanderen*, Antwerpen, Standaard, 1993, 252 p.

Volwassenenvorming. Vormingswerk (374.7)

200 - BOTS Marcel; VAN VELTHOVEN Harry; DEPREZ Ada; PAREYN Luc; DAELMAN Jos; DEWILDE Jan, *Het Willemsfonds van 1851 tot 1914*, (*Bijdrage Museum van de Vlaamse Sociale Strijd*, 9), Gent, Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen i.s.m. het Liberaal Archief, 1993, 289 p.

201 - DE CAMPENEERE Iris, *Bijdrage tot de studie van de leden van het Willemsfonds: afdelingen en leden. 1851-1914*, Gent, RUG (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1992.

Universitair onderwijs (378)

202 - DE RIDDER-SYMOENS H., *Vlaamse studenten aan de Rechtsuniversiteit van Orléans 1444-1546: een overzicht*, - SOLY Hugo (red.); VERMEIR René (red.), *Beleid en bestuur in de oude Nederlanden. Liber Amicorum prof. dr. M. Baelde*, Gent, Universiteit Gent -Vakgroep Nieuwe Geschiedenis, 1993, p. 105-126.
Met vermelding van Egidius Breetschilt/Breekschild uit Ninove (1476) en van Joannes Zeeghers uit Grotenberge (1546).

Toerisme. Vrijetijdsbesteding (379.85)

203 - BUERMAN Luc; VAN DAELE Henri, *Oost-Vlaanderen*, Tielt, Lannoo, 1992, 232 p.
Fotoboek met accent op toeristische aantrekkelijkheden.

204 - DE TREMERIE Manu, *Baaigem in Gaverland*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (1), p. 10-12.

205 - DE TREMERIE Manu, *Dikkele. Een droom van een dorp*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (3), p. 87-89.

206 - DE VOS Carine, *Sint-Martens-Lierde. Pleisterplaats voor kartuizers en moderne dagjesmensen*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (5), p. 154-158.

Metrologie (389)

207 - HOEBANX J.J., *La conversion par le Cadastre des mesures brabançonnes anciennes en mesures métriques*, - *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis*, 159, 1993, p. 1-244.
Behandelt zowel afstandsmaten, lengtematen, inhoudsmaten voor vloeistoffen, droge stoffen en vaste stoffen als gewichten in de huidige provincie Brabant.

Volkskunde (39)

208 - GERITS Jan, *Albert D'Hoker en de pionierstijd van de georganiseerde heemkundige werking in Aalst*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 31-38.

209 - NEVRAUMONT Marcel, *Uniformen van het Manneken-Pis te Geraardsbergen*, - *Oostvlaamse Zanten*, 68, 1993, (4), p. 239-279.

Zeden en gebruiken in het particuliere leven (392)

210 - HUYLEBROEK E., *Geschenken bij het zilveren huwelijksjubileum van ons vorstenpaar (1878)*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (1), p. 11-14.

Maaltijden. Vasten. Drinkgewoonten. Herbergen (392.8)

211 - SCHOLLIERS Peter, *Arm en rijk aan tafel. Tweehonderd jaar eetcultuur in België*, Berchem, Epo en Brussel, BRTN Educatieve uitgaven, 1993, 288 p.

Dood en dodengebruiken (393)

212 - DE BAETS A., *De abdis van Nieuwenbos contra de inwoners van het Hooiken (Gent) of een ruzie omtrent de dodenverering in de 17de eeuw*, - *De Gonde*, 21, 1993, (1), p. 13-17.

213 - DE COCK Jozef, *Uitvaartbrood*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (3), p. 162-163.
Over Herdersem.

214 - PERMENTIER Gaston, *De rouwborden in de Sint-Martinuskerk van Moorsel*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (4), p. 243-247.

215 - VAN HIMBEECK Louis, *Begrafenisrituelen*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (3), p. 164.
Over Herdersem.

216 - VELLE Karel, *Begraven of cremeren. De crematiekwestie in België*, Gent, Stichting Mens en Kultuur, 1992, 124 p.

Openbaar en maatschappelijk leven (394)

217 - DAEM M., *Reuzendieren in Oost-Vlaanderen. Geschiedenis en aktualiteit*, - *Oostvlaamse Zanten*, 68, 1993, (3), p. 157-212.
Met vermelding van Aalst, Geraardsbergen, Ninove, Vlierzele.

218 - DE QUICK Theo, *Het ontstaan van Karnaval-Ninove of wat vooraf ging*, Meerbeke, Eigen beheer, 1993, 14 p.

219 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Straatkarnaval te Lede (1858-1925)*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 3, 1993, (1), p. 1-3.

220 - MICHIELS Jef, *Processies te Herdersem*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (3), p. 153-160.

221 - CAMBIER A., *Bedenkingen over de datum van de kermis en de*

Fiertelommegang en over de negende kermisdag, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 5-10.

222 - REDANT G., *Volksvermaak vroeger. Een Vlaamse Kermis in de Warande*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (1), p. 7-9.

Volksgeloof (398.3)

223 - BAUWENS Christiane, *Zingerkesdag*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (1), p. 51-53.
Over Moorsel.

Kalenderfeesten (398.33)

224 - DIERICKX Fons, *Folklore op Witte Donderdag te Herdersem*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 98-99.

Volksliederen (398.8)

225 - DE VUYST Julien, *Goede prestaties van Pollaarse tabakplanters*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring Pollare*, 13, 1993, p. 15-17.
Over een liedtekst uit 1892.

226 - MAGDALENA , *Van Faluintjesmensen uit het verre verleden*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (4), p. 223-234.
Met vermelding van Baardegem, Herdersem, Meldert, Moorsel.

5. WISKUNDE. NATUURWETENSCHAPPEN

Astronomie (52)

227 - CAMBIER A., *,,Per Magistrum Jacobum Baert, Rothnacensem Astronomum''*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*§, 42, 1993, p. 125-139.
Jacob Baert leefde in de 15de-begin 16de eeuw.

Kartografie. Landmeetkunde (528)

228 - BOCKSTAL H.J., *Het landt- ende caertboeck van Ronse (1684)*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 63-123.

229 - DE CLERCK Jan C.A., *Het perceelsgewijs kadasterplan van Baardegem, zoals uitgegeven door P.C. Popp (slot)*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (1), p. 10-26.
De vorige bijdragen zijn opgenomen in de bibliografie 1992, nr.178.

Plantkunde (58)

230 - DE HAECK A., *Boomverzorging. Dikke Eik te Wieze*, - *Monumenten en Landschappen*, 12, 1993, (5/Binnenkrant 65), p. 5-6.

Dierkunde (59)

231 - ERVYNCK Anton; PIETERS Marnix, *De verspreidingsgeschiedenis van de huiskat: een bijdrage uit Vlaanderen*, - *Archeologie in Vlaanderen*, 2, 1992, p. 191-194.

6. TOEGEPASTE WETENSCHAPPEN

Geneeskunde. Hygiëne. Farmacie (61)

232 - DE BOECK Dirk, *Driehonderd jaar geneeskundige zorgen te Erpe (slot)*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (2), p. 21-33.
Vorige bijdragen zijn opgenomen in de bibliografie 1990, nr. 253, 1991 nr. 220 en 1992 nr. 183.

233 - ELKHADEM Hossan; HEERBRANT Jean-Paul; WELLENS-DE DONDER Liliane; WALCH Nicole, *Andres Vesalius, experiment en onderwijs in de anatomie tijdens de 16de eeuw*, Brussel, Koninklijke Bibliotheek, 1993, 180 p.

234 - JOOSSENS Noël, *Jozef Frans Kluyskens*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p./kol. 364-373.
° Aalst 1771 - + Gent 1843. Chirurg en hoogleraar.

Molinologie (620.9)

235 - BAUTERS Paul, *De nieuwe Bossenare te Etikhove in elkaar gezet. Een molinologisch vervolgverhaal*, - *Levende Molens*, 15, 1993, (10), p. 73-75.

236 - DE MOL Raymond, *De Cottemolen te Erpe*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (3), p. 58-64; (4), p. 65-73.

237 - DE PUNT Johan, *De windmolen van Vlekkem*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (1), p. 18-19.

238 - DE SMET Lucien, *De stenen korenwindmolen te Balegem (Oosterzele. De Guillotine*, - *Natuur- en Stedeschoon*, 60, 1991, (6), p. 18-21.

239 - DENEWET Lieven, *1983-1993... Een triest jubileum voor de ,,mortuarium-molen'' van Oosterzele*, - *Molenecho's. Vlaams Tijdschrift vor Molinologie*, 21, 1993, (4), p. 188.
Over de Vinkemolen, een in 1983 omgewaaide staakmolen.

240 - DENEWET Lieven, *Erpe-Mere: de grootste molengemeente in Vlaanderen!*, - *Molenecho's. Vlaams Tijdschrift voor Molinologie*, 21, 1993, (2), p. 72-87.

241 - D[ENEWET] L[IEVEN], *Na 40 jaar stilstand. De Wildermolen van Appelterre kan weer malen*, - *Molenecho's. Vlaams Tijdschrift voor Molinologie*, 21, 1993, (4), p. 174.

242 - EDK [acroniem], *Nieuw leven rond oude wind- en watermolens*, - *Levende Molens*, 15, 1993, (12), p. 90-92.
Met vermelding van de watermolens van Ottergem, de Tukmolen van Impe en de nieuwe Bossenaeremolen te Etikhove.

243 - GOEMINNE Luc, *Het economisch belang van de graanmolens tijdens de middeleeuwen en de nieuwe tijd*, - *Oostvlaamse Verbond van de Kringen voor Geschiedenis. Voorlichtingsreeks. Nieuwe Reeks*, 28, 1993, p. 105-196.

Bundeling van wat de auteur de afgelopen 15 jaar in Molenecho's liet verschijnen. Overdruk uit ,,De Leie te Deinze gebloemleesd'', extra-uitgave bij het 65ste jaar KOK-Deinze.

244 - GOEMINNE Luc, *Het molenbezit van de abdij Elnone te Saint-Amand (9e-13e eeuw)*, - *Molenecho's. Vlaams Tijdschrift voor Molinologie*, 21, 1993, (4), p. 189-190.

Met vermelding van Ninove.

245 - GOEMINNE Luc, *Een molenveld te Landskouter in 1267: wind-of watermolen?*, - *Molenecho's. Vlaams Tijdschrift voor Molinologie*, 21, 1993, (1), p. 27.

246 - HOLEMANS Herman, *Brabantse wind- en watermolens. Kadastergegevens 1835-1985. 2: arrondissement Halle-Vilvoorde (A-L) en 3: arrondissement Halle-Vilvoorde (M-Z)*, Kinrooi, Ons Molenheem, 1991-1992, 76 en 85 p.

247 - HUYS Paul, *Een Aalsters molenoktrooi uit 1328*, - HUYS Paul; BAUTERS Paul (inl.), *Molens in veelvoudig perspektief. Verzamelde molinologische opstellen*, Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, p. 161-166.

248 - HUYS Paul, *Molenadvertenties in de ,,Gazette van Gend'' (1782-1785)*, - HUYS Paul; BAUTERS Paul (inl.), *Molens in veelvoudig perspektief. Verzamelde molinologische opstellen*, Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, p. 253-269.

De molengegevens uit de jaargang 1782 zijn eerder gepubliceerd in ,,Molenecho's'', 17, 1989, (4), p. 179-180 (bibliografie 1989, nr. 236). Met vermelding van Baardegem, Denderhoutem, Gentbrugge, Overboelare, Serskamp.

249 - HUYS Paul; BAUTERS Paul (inl.), *Molens in veelvoudig perspektief. Verzamelde molinologische opstellen*, (*Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen. Bijdragen. Nieuwe Reeks*, 36), Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, XII-275 p.

Bundeling van vroeger verschenen artikels (een zeldzame keer herwerkt), verrijkt met enkele nieuwe bijdragen. Alleen de herwerkte of nieuwe artikels worden in de bibliografie 1993 opgenomen.

250 - HUYS Paul, *Oprichting van nieuwe molens in het graafschap Vlaanderen tussen 1574 en 1608*, - HUYS Paul; BAUTERS Paul (inl.), *Molens in veelvoudig perspektief. Verzamelde molinologische opstellen*, Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, p. 195-207.

Met vermelding van Ledeberg, Wichelen. De auteur merkt zelf op dat zijn gegevens voor het huidige Oost-Vlaanderen vooral slaan op het noorden van de provincie. Het Land van Aalst ontbreekt quasi volledig.

251 - HUYS Paul, *Over waarde en pachtprijs van molens (1635)*, - HUYS Paul; BAUTERS Paul (inl.), *Molens in veelvoudig perspektief. Verzamelde molinologische opstellen*, Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, p. 211-219.

Herwerkte versie van een artikel dat oorspronkelijk verscheen in ,,Molenecho's'', 14, 1986, (6), p. 253-255. Met vermelding van Aaigem, Aalst, Geraardsbergen, Moorsel, Serskamp, Wichelen.

252 - HUYS Paul, *Vlaamse molenarchivalia (1444)*, - HUYS Paul; BAUTERS Paul (inl.), *Molens in veelvoudig perspektief. Verzamelde molinologische opstellen*, Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, p. 174-177.

Voor Oost-, West- en Zeeuws-Vlaanderen. Met vermelding van Aalst. Eerder verschenen in ,,Molenecho's'', 14, 1986, (5), p. 195-196 en voor wat de Westvlaamse molens betreft in ,,Biekorf'', 96, 1986, (3), p. 314-315.

253 - MERTENS Patrick, *De Wildermolen te Appelterre in de steigers*, - *Levende Molens*, 15, 1993, (6), p. 46.

254 - [MOLENDRAAIPREMIE], *Molendraaipremie nu ook in Oost-Vlaanderen. Provinciebestuur zet stimulerende stap in monumenten- en landschapsbeleid*, - *Levende Molens*, 15, 1993, (3), p. 17.

255 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Molens en maalderijen te Groot-Lede in historisch perspectief*, Lede, in eigen beheer, 1992, 62 p.

256 - VANHOUTTE Herman, *Naar aanleiding van een molentocht. Wel en wee van windmolens in het Oostvlaamse Scheldeland*, - *Molenecho's. Vlaams Tijdschrift voor Molinologie*, 21, 1993, (4), p. 180-187.

Met vermelding van de Tarandusmolen te Dikkelvenne, de Windekemolen en Guillotinemolen te Balegem, de Prinsenmolen te Baaigem, de Schelderomolen te Schelderode en een molenromp in Melsen.

Elektriciteit. Telecommunicatie (62)

257 - VANDERMAELEN Lydie; WANTE Luc, *Les ateliers Van Coppenolle à Berchem lez-Audenarde: un des derniers constructeurs de machines à vapeur en Belgique*, - *Acta Archaeologica Lovaniensia*, 31, 1992, p. 21-24.

In een themanummer over industriële archeologie.

Mijnbouw (622)

258 - REYGAERTS J.; MATTHIJS M., *Pajottenlandse mijnwerkers voor de eerste wereldoorlog. Vollezele en naburige gemeenten*, - *Het Oude Land van Edingen en Omliggende*, 21, 1992, p. 219-240.

259 - REYGAERTS J.; MATTHIJS M., *Pajottenlandse mijnwerkers voor de eerste wereldoorlog. Vollezele en naburige gemeenten*, - *Het Oude Land van Edingen en Omgeving*, 22, 1993, p. 258-268.

Waterbouwkunde (626/627)

260 - DE SMET Antoine, *De sluis te Asper*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 175-177.

Gezondheidstechniek. Sanitaire techniek. Verlichtingstechniek (628.6)

261 - LAMARCQ Danny, *Het latrinaire gebeuren, de geschiedenis van de W.C.*, Gent, Stichting Mens en Kultuur, 1993, 307 p.

Met vermelding van Aalst, Ename, Geraardsbergen, Herzele, Ninove, Ronse, Zottegem.

262 - DE SUTTER Prosper, *Eerste straatverlichting te Nieuwerkerken*, - *Liniaal*, 16, 1992-93, (3), p. 72-76.

Landbouw. Tuinbouw. Bosbouw. Veeteelt. Jacht. Visserij (63)

263 - DE BAETS A., *Pachters van de grote landbouwbedrijven in Melle*, - *De Gonde*, 21, 1993, (2-3), p. 5-31; (4), p. 3-8.

264 - DE TROYER R., *De Boonhof te Heldergem*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (4), p. 6-8.

265 - TACK Guido; VAN DEN BREMT Paul; HERMY Martin; CHARLIER Georges (foto's), *Bossen van Vlaanderen. Een historische ecologie*, Leuven, Davidsfonds, 1993, 320 p.
Deze studie behandelt het graafschap Vlaanderen met als case study het bos 't Ename.

266 - VAN BREMPT Pieter, *Honderd jaar snijbloementeelt te Moorsel*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 116-123.

267 - VAN BREMPT Pieter, *De Koninklijke Maatschappij Het Werk van de Volkstuinen Moorsel*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (4), p. 251-255.

268 - SCHEPENS Erik, *Michelbeke, paardentelling van 1691*, -*Triverius*, 23, 1993, (3), p. 20-21.

269 - VAN LANGENHOVEN Bart, *De Coöperatieve Melkerij Sint-Martinus te Lede*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 3, 1993, (4), p. 1-4.

Grafische industrie. Uitgeverij. Boekhandel (655)

270 - HEIREMAN K., *De jonge boekdrukkunst en de Leuvense Universiteit*, - *Ex Officina. Bulletin van de Vrienden van de Leuvense Universiteitsbibliotheek*, 5, 1988, (1-2-3), p. 48-61.
Met vermelding van Dirk Martens.

271 - STROBBE Luc, *Industrial archaeology is an everyday thing*, - *Acta Archaeologica Lovaniensia*, 31, 1992, p. 9-20.
In een themanummer over industriële archeologie. O.a. over zes eeuwen drukkerstechnieken en met een lijst van musea en sites i.v.m. de papier- en drukkerswereld (hierbij ook Aalst).

272 - VANDEWEGHE Frank; OP DE BEECK Bart, *Drukkersmerken uit de 15de en de 16de eeuw binnen de grenzen van het huidige België. Marques typographiques employées aux XVe et XVIe siècles dans les limites géographiques de la Belgique actuelle*, (*Nationaal Centrum voor de Archeologie en de Geschiedenis van het Boek, Brussel. Centre national de l'Archéologie et de l'Histoire du Livre, Bruxelles*, 5), Nieuwkoop, De Graaf, 1993, XXI-316 p.
Met vermelding van Dirk Martens.

Verkeerswezen. Openbaar vervoer. Postwezen (656)

273 - CAMBIER A., *Een materiële getuigenis van de eerste steenweg naar Leuze uit de tijd van Maria-Theresia*, - *Annalen van de Geschieden Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 11-13.

274 - JANSSENS Tom, *Het wegennet in Oost-Vlaanderen 1830-1914.*

Studie van het wegennet in Oost-Vlaanderen vanuit de gehele nationale verkeersinfrastruktuur, Gent, RUG (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1992.

275 - LAMARCQ Danny, *Over de keien van Vlaanderen. Een bijdrage tot de bestratingsgeschiedenis*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 35-45.

276 - MERTENS R., *Enkele nota's over de steenweg Aalst-Brussel*, - *Eigen Schoon en De Brabander*, 76, 1993, (1-7), p. 123-129.

Industrieën en ambachten (algemeen) (66/68)

277 - SCHEPENS Erik, *Michelbeke, ambachtstelling van 1738*, - *Triverius*, 23, 1993, (3), p. 12.

Gistingsbedrijven. Drank. Genotsmiddelenindustrie (663)

278 - VAN NIEUWENHUYSE Ann, *Mens en tabak*, - *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 11, (3), p. 2-17.
Geschiedenis van de tabaksnijverheid.

279 - VANWILDEMEERSCH Urbain, *Oost-Vlaanderen brouwt. Kerstbier: jong te drinken*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (5), p. 173-175.
Met vermelding van Herzele, Ninove, Sint-Lievens-Houtem, Zottegem.

Voedingsmiddelen (664)

280 - BRUYNEEL C., *Patacons*, - *De Gonde*, 21, 1993, (2-3), p. 61-68.
Patacons zijn een versiering van de traditionale kerst- en nieuwjaarsbroden en van peperkoeken.

Glasindustrie en -technologie (666)

281 - BRUYNEEL C., *De ,,kogel'' in de fles ook te Melle*, - *De Gonde*, 21, 1993, (4), p. 13-19.
Middel tot sluiting van glazen flessen (begin 20ste eeuw).

282 - DENISSEN Sabine, *The history of brick-making ... still a rich field for archaeological and historical research*, - *Acta Archaeologica Lovaniensia*, 31, 1992, p. 3-7.
In een themanummer over industriële archeologie.

IJzer en staal (672)

283 - FOUQUART S., *Een ijzerwinkel te Ronse in 1820*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 125-127.

Textielindustrie (677)

284 - CARTEUS Felix, *Herinneringen uit mijn leven als textielarbeider*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring*

Ronse en Tenement Inde, 40, 1991, p. 129-141.
Felix Carteus is geboren in 1914.

285 - D'HAESELEER Peter, *The Linen-Market of Alost (1711-1877)*, - AERTS Erik; HENAU Brigitte; JANSSENS Paul; VAN UYTVEN Raymond, *Studia Historica Oeconomica. Liber alumnorum Herman Van der Wee*, Leuven, Universitaire Pers, 1993, p. 135-143.

Precisie-arbeid. Automatisering (681)

286 - GEUBELS Peter Paul, *La Lédoise: perfekt gekonserveerde getuige van vergane industriële glorie*, - *Het Nieuwsblad. Editie Dender*, 1993, (14 mei), p. 13.
Fabriek van ,,constateurs'', meetapparatuur voor duivenmelkers.

7. KUNST. SPORT

Kunst (algemeen) (7)

287 - BAERT Karel; GEEROMS Luc e.a., *Voor de toekomst bewaard*, Aalst, s.n., 1993, 36 p.
Catalogus van de gelijknamige tentoonstelling in het Stedelijk Museum Oud-Hospitaal te Aalst (19 maart-18 april 1993). Met o.a. de H. Geesttriptiek van Frans COPPEJANS en de muurschilderingen uit het huis ,,De Grez'' van Seraphin DE VLIEGER.

288 - [BESCHERMDE], *Beschermde monumenten, landschappen en stadsgezichten*, - *Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen*, 46, 1992, p. 169-178.
Met vermelding van Aalst, Erpe-Mere en Lede (landschap Hone- gem-Solegem-Sint-Apollonia, ongeveer de valleien van de Dorebeek en de Molenbeek), Geraardsbergen (sluizencomplex op de Dender), Ronse (site van de Hospitaalstraat en Priesterstraat, de voormalige dekenij van Sint-Hermes en huidig stadsmuseum, de Hoge Mote, de Bruul).

289 - GPP [acroniem van GEUBELS Peter Paul], *Herstelling Kaart van Aalst monnikenwerk. Kaart van Jacob Lecler is grootste papieren voorwerp dat ooit in één keer werd gerestaureerd*, - *Het Nieuwsblad. Editie Dender*, 1993, (31 juli).
Betreft een kaart van het Land van Aalst uit 1784.

290 - CAMBIER A., *Vergrendelingsmechanismen in een aantal romaanse kerkgebouwen te Ronse en omgeving*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 41, 1992, p. 41-56.
Ook over de kerken van Eine en Sint-Lievens-Houtem.

291 - GADEYNE Guy, *Achtste tweejaarlijks Colloquium van het Oostvlaams Verbond van Kringen voor Geschiedenis op 7 oktober 1989 te Ronse: Romaanse architectuur in Zuid-Vlaanderen en Noord-Henegouwen en vroege heiligencultus*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 39, 1990, p. 23-35.

292 - ARNOULD Alain; MASSING Jean Michel; SPUFFORD Peter (bijdr.); BLACKBURN Mark (bijdr.), *Splendours of Flanders. Late medieval art in Cambridge collections*, Cambridge, Cambridge University Press, 1993, XIV-240 p.

Catalogus van de gelijknamige tentoonstelling in het Fitzwilliam Museum te Cambridge (13 juli-19 september 1993). Met vermelding van Aalst (Dirk Martens), Affligem, Geraardsbergen (Meester van Guillebert de Mets), Ronse.

Ruimtelijke ordening. Landschap. Tuinarchitectuur (71)

293 - GHYSENS Jos (tekst); DE SCHRIJVER Hendrik (foto's), *Het stadspark van Aalst*, Aalst, Genootschap voor Aalsterse Geschiedenis, 1993, 293 p.

294 - LAMARCQ Danny, *Een arboretum in Zottegem. Het Domein Breivelde*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (3), p. 109-112.

295 - VAN DEN BREMT P., *De Diepe Straten te Ninove-Haaltert: voorlopig als landschap beschermd*, - *Monumenten en Landschappen*, 12, 1993, (2/Binnenkrant 62), p. 8.

Architectuur (72)

296 - VAN DEN NEST Gabriël, *Beschermde monumenten te Lede*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 2, 1992, (3), p. 4-9.

297 - [ARCHITECTUUR], *Architectuur in de provincie. Realisaties in Oost-Vlaanderen 1963-1993*, s.l., Provinciale Raad van de Orde van Architecten [van Oost-Vlaanderen], 1993, 177 p.

Gepubliceerd naar aanleiding van het dertigjarig bestaan van de Orde van architecten.

298 - [VENSTER], *Het venster, zeven eeuwen techniek en esthetiek*, Gent, Stad Gent - Dienst Monumentenzorg en Stadsarcheologie, 1993, 126 p.

Behandelt naast de historische evolutie van het venster ook de materialen en de persoon van de vakman. Baseert zich op Gentse voorbeelden, maar biedt interessant vergelijkingsmateriaal.

299 - DE RAEDEMAEKER Beatrijs, *Negentiende-eeuwse spoorwegarchitectuur langs de lijn Dender-Waas, ontworpen door J.-P. Cluysenaar (1811-'80)*, Brussel, VUB (onuitgegeven licenti- aatsverhandeling), 1983.

300 - DE BRAEKELEER Catherine, *Laurent-Benoît Dewez 1731-1812*, Mons, Les amis du château et du domaine de Seneffe, 1993, 138 p.

Architect Dewez was ook werkzaam aan de abdij van Ninove

Openbare gebouwen. Commerciële en industriële gebouwen (725)

301 - W[ANTE] L., *Zandbergen: het beschermde station*, - *Industrieel Erfgoed in Vlaanderen*, 1993, (32-33), p. 12.

302 - LAMARCQ Danny, *80 jaar cinema in Zottegem. Een proeve tot inventaris*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 135-160.

303 - OLSEN J., *De kwestie van de vele bruggen over de Schelde te Melle*, - *De Gonde*, 21, 1993, (2-3), p. 33-58.

Religieuze bouwkunst (726)

304 - BAGUET Paul, *Wanneer komt de Brakelse St.-Pieterstoren in de steigers te staan? Steenbrokken en leien vallen van de beschermde toren*, - *Triverius*, 23, 1993, (3), p. 13-19.

305 - DE COCK Louis, *150 jaar neogotische Sint-Amanduskerk in Viane (1843-1993)*, Viane, Eigen beheer, 1993, 58 p.

306 - DE GEYTER Alfons, *Sint-Bartholomeuskerk in Geraardsbergen. Gidsboekje 1993*, s.l., s.n., 1993, 104 p.

307 - DE KEMPENEER Joseph, *Graaf van Egmont en de door brand geteisterde kerk van Zottegem (1564)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (4), p. 292.

308 - PATTIN Marianne, *De neogotische Sint-Martinuskerk te Ronse van architect Modeste De Noyette*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 41, 1992, p. 57-105.

309 - [SINT], *Sint-Jans-Hemelveerdegem*, Lierde, Projectgroep Cultuur, 1993.
Bevat vooral fotografische beschrijving van de Sint-Janskerk te Hemelveerdegem.

310 - [SINT], *De Sint-Pieterskerk te Denderwindeke*, (*Ninoofse kerken en kapellen*, 6), Ninove, Stad Ninove - Dienst Informatie en Toerisme, 1993, 8 p.

311 - UYTTERSPROT Marc, *De parochiekerk van O.L.V.-Bijstand te Aalst - Mijlbeek*, - *Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon*, 20, 1993, (1), p. 15-20; (2), p. 27-32; (3), p. 44-54; (4), p. 60-68.

312 - CAMBIER A., *De altaarsteen in de Onze-Lieve-Vrouw-Kapel-van-Lorette te Ronse, de Laat-Middeleeuwse graffiti erop en een paar uitweidingen: de klok van kanunnik De Man en het leven van kapelaan Jan Gobbeert alias De Meyere*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 141-177.

313 - COSIJNS Marc, *Bidhuisjes langsheen Pollare-Dorp, Pollarebaan, Schuitstraat en de St.-Kristoffelstraat*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring Pollare*, 13, 1993, p. 3-14.

314 - [KAPEL], *De kapel O.L.Vrouw-ten-Beukenboom te Voorde*, - *Kapel en Beeld*, 45, 1993, (3), p. 5-6.

315 - [KAPEL], *Kapel van O.-L.-Vrouw ten Rozen te Herdersem 150 jaar oud*, - *Kapel en Beeld*, 45, 1993, (4), p. 4-5.

316 - KERKHOVE Herman, *16 jaar geleden: 300-jarige viering ,,op Kapelle Lorette''*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 41, 1992, p. 5-31.

317 - [MOOI], *Mooi initiatief te Schorisse. Jong gezin herstelt acht vervallen kapellen*, - *Kapel en Beeld*, 45, 1993, (4), p. 7-8.

318 - VAN DER BIEST Ulric, *Een kapel verdwijnt*, - *Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon*, 20, 1993, (5), p. 82-84.
Kapel van O.L.Vrouw Ter Linden te Aalst.

319 - [WEGOM], *De Wegom te Denderwindeke*, (*Ninoofse kerken en*

kapellen, 7), Ninove, Stad Ninove - Dienst Informatie en Toerisme, 1993, 8 p.

320 - [WIJLEGEMKAPEL], *Wijlegemkapel te Zwalm wordt gerestaureerd*, - *Kapel en Beeld*, 45, 1993, (3), p. 7-8.

321 - [WORDT], *Wordt Congregatiekapel in de Kasteelstraat te Zottegem weldra gerestaureerd?*, - *Kapel en Beeld*, 45, 1993, (3), p. 2-3.

322 - KERCKHAERT Noël, *Over Oostvlaamse abdijen*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (4), p. 135-138.

Met vermelding van Geraardsbergen, Grimminge, Ninove.

323 - VAN LANGENHOVEN Bart, *De kloostergebouwen der Zusters Maricollen te Lede (1845-1913)*, Lede, in eigen beheer, 1992, 15 p.

324 - BAVAY Lut; DE BOECK Dirk, *Een nieuwe pastorij voor de parochie Mere in de 18de eeuw*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (3), p. 48-55.

325 - COLLIN Ludo; ROBIJNS Luc; VERPOEST Luc, *Het Gentse bisschopshuis. Monument van vroege neogotiek*, (*Kleine Kultuurgidsen*), Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, 56 p.

Architect was de provinciale hoofdingenieur van Bruggen en Wegen Mathias Joseph Wolters, initiatiefnemer bisschop Delebecque. Verder worden vermeld een geschilderd portret van abt H. De Busignies van Sint-Adriaan te Geraardsbergen (1606-1612), het klooster der Onze-Lieve-Vrouwebroeders (later Sint-Maartenscollege) te Aalst, de schilder Pieter Van Huffel (Geraardsbergen 1769 - Gent 1844).

Burgerlijke architectuur (728)

326 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Kastelen en oude herenhuizen te Lede*, Lede, in eigen beheer, 1993, 12 p.

327 - VERNAEVE Wilfried, *Verkoop huis ,,Molenstraat 20'' anno 1714*, - *Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon*, 20, 1993, (1), p. 8-9.

Geschiedenis van dit huis n.a.v. de toekenning van een eervolle vermelding voor de VVAK-prijs 1992.

328 - DE MEULEMEESTER J., *Le début du château à motte dans les Pays-Bas méridionaux*, - *Archaeologia Mediaevalis*, 16, 1993, p. 22-25.

Met vermelding van Aalst, Ninove.

329 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Een theepaviljoen in het centrum van Lede*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 3, 1993, (3), p. 1-3.

Beeldhouwkunst (73)

330 - IMBO Gaston, *Vergeten Geraardsbergse beeldhouwers*, - *De Heemschutter*, 1993, (112), p. 23-24; (113), p. 11-12.

331 - BERGE Willem, *J. Bergé*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 31-35.

° Brussel 1696 - + Brussel 1756. Beeldhouwer o.m. werkzaam in de Ninoofse abdijkerk.

332 - BRYON Ivo, *Een eerste bijdrage tot de studie van het neogotische sculptuuratelier Paul Roemaet (° Geraardsbergen 1865 - + Leuven 1938) in de periode ca. 1892-1914 gesitueerd in de Leuvense neogotische*

kring rond Joris Helleputte, Leuven, KUL (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1993.

Sigillografie (736.3)

333 - LAURENT René, *Les sceaux des princes territoriaux belges du Xe siècle à 1482*, 3 dl., Bruxelles, Archives générales du Royaume, 1993, 350, 351-694 en 393 p.
Standaardwerk voor de zegelkunde in België. Met vermelding van de meeste steden en kloosterinstellingen van het Land van Aalst.

Keramiek. Pottenbakkerskunst (738)

334 - DUFRASNE Lionel; DUFRASNE Ingrid, *Les faiences et les porcelaines de Belgique. 2000 Marques et cachets*, Bruxelles, Collections Livres, 1992, 240 p.

Kunstnijverheid. Design (745)

335 - DE WINNE Liliane, *Kant in Oost-Vlaanderen*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (1), p. 13-16.
Met vermelding van Geraardsbergen.

Glas- en kristalwerk (748)

336 - VAN ELSLANDE Rudy, *Het glasraam van Jan van Heethuyse voor de hertogelijke kapel te Ninove (1397)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (3), p. 207-214.
Met vermelding van middeleeuwse glasramen in Aalst.

Meubelkunst (749)

337 - DEFOUR Frans, *Belgische meubelkunst in Europa. Vlaamse en Waals vakmanschap over de grenzen heen*, Roeselare, Crea, 1993, 256 p.
Met een lexicon van Vlaamse en Waalse meubelmakers, schrijnwerkers, interieurkunstenaars en tapijtwevers in Europese landen.

Schilderkunst (75)

338 - KERCKHAERT Noël, *Kunstenaars en de Vlaamse Ardennen*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (3), p. 82-84.

339 - SMEYERS Maurits (ed.), *Vlaamse Miniaturen vóór Van Eyck (ca. 1380 - ca. 1420). Catalogus*, (*Corpus van Verluchte Handschriften. Corpus of Illuminated Manuscripts*, 6: Low Countries series 4), Leuven, Peeters, 1993.
Catalogus van de tentoonstelling Tover van de Middeleeuwen in het Cultureel Centrum Romaanse Poort te Leuven van 7 september tot 7 november 1993. Met vermelding van Guillebert de Mets uit Geraardsbergen.

340 - SMEYERS Maurits e.a., *Naer Natueren ghelike. Vlaamse Miniaturen vóór Van Eyck (ca 1350 - ca 1420)*, Leuven, Davidsfonds, 1993, 127 p.

Met vermelding van Guillebert de Mets uit Geraardsbergen.

341 - IMBO Gaston, *Jan De Cooman 1893-1949*, - *De Heemschutter*, 1992, (104), p. 9-10; (105), p. 7-9; (106), p. 7-9.

342 - IMBO Gaston, *Charles-Louis Saligo 1803-1874. Schilder*, - *De Heemschutter*, 1993, (109), p. 7-10; (110), p. 7-8.

343 - IMBO Gaston, *Schilder Pieter Van Huffel (1769-1844)*, - *De Heemschutter*, 1993, (113), p. 15-18; (114), p. 15-18; (115), p. 17-20; (116), p. 13-14.

Grafische kunsten (76)

344 - HUMBEECK Kris; VANEGEREN Bart, *Boon, een schilder ontspoord*, Aalst, s.n., 1993.
Catalogus bij de Aalsterse grafische Booncollectie.

Fotografie (77)

345 - VERCHEVAL Georges, *Pour une histoire de la photographie en Belgique. Essais critiques - Répertoire des photographes depuis 1839*, Charleroi, Musée de la Photographie, 1993, 472 p.

Muziek (78)

346 - BRUYNEEL C., *Het Snorrebot*, - *De Gonde*, 21, 1993, (1), p. 47-50.
Een snorrebot was een muziekinstrument uit bewerkt bot (17de-18de eeuw).

347 - CAMBIER A., *Komponeerde Cypriaan De Roze ook gelegenheidswerken voor zijn eigen familie of voor zijn Ronsische bakermat en achterban?*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 9-19.
Een errratum in 42, 1993, p.321-322.

348 - DE SUTTER Prosper, *Maetschappy van harmonie onder de spreuk ,,Liefde en eendragt geeft deugd vrees en kragt'' opgeregt te Nieuwerkerken ten jaere 1839*, - *Liniaal*, 17, 1993-94, (2), p. 19-41.

349 - FAUCONNIER A; BASTIAENS L., *Gerestaureerde orgels te Herentals, Idegem, Ninove en Waasmunster*, - *Orgelkunst*, 16, 1993, (3), p. 99-105.

350 - MAGDALENA , *Van Faluintjesmensen uit het verre verleden: een Herdersemse ster van Europees formaat*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 88-95; (3), p. 135.
Over de zangeres Albertine Van Mal.

351 - PERMENTIER Gaston, *Een oud Melderts liedboek*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (2), p. 111-113; (3), p. 177-178.

352 - ROOSE P., *Het eerste gerestaureerde Fr. Loret-orgel Merchtem 1876-1992*, - *Orgelkunst*, 16, 1993, (2), p. 75-79.
Werklijst vermeldt ook Gijzenzele en Nieuwerkerken.

353 - SPIESSENS Godelieve, *Christiaen Balthazar de Trazegnies*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 686-688.

° Geraardsbergen 1691 - Antwerpen 1757. Organist-clavecinist.

354 - VAN BETSBRUGGE Gerrit, *Geschiedenis van het Loretorgel in de Sint-Amanduskerk in Bellegem*, - *De Leiegouw*, 35, 1993, (3-4), p. 309-336.

Produkt van de orgelbouwersfamilie Anneessen uit Ninove en Geraardsbergen.

355 - VAN OVERSTRAETEN Daniel, *Le lieu de naissance du musicien Jean Ockeghem (ca 1420-1497): une énigme élucidée*, - *Annales du Cercle d'Histoire et d'Archéologie de Saint-Ghislain et de la Région*, 6, 1993, p. 137-152.

In kerkrekeningen wordt Saint-Ghislain als geboorteplaats aangegeven.

Sport (79)

356 - BAGUET Paul, *Meer dan een halve eeuw geleden fietsplaatjes aan de dure kant te Zegelsem. Op 1 januari 1893 voor het eerst heffing van belasting op de rijwielen in de provincie Oost-Vlaanderen*, - *Triverius*, 23, 1993, (1), p. 19-20.

357 - BRUYNEEL C., *„Schaverdijnen"*, - *De Gonde*, 21, 1993, (1), p. 3-11.

358 - DE BOTH Luc, *Het Zottegemse naoorlogse wielerpeloton: Clément Roman en de Ronde van Vlaanderen*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 73-78.

359 - DE SUTTER Prosper, *Eerste fietsers te Nieuwerkerken*, - *Liniaal*, 16, 1992-93, (4), p. 81-84.

360 - DE WOLF Koenraad, *De Zottegemse „Flandrien" Robert Van Grootenbruele*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 55-72.

361 - DECRITS M., *Fietsen en fietsers in het arrondissement Oudenaarde in 1894-1895*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 31-51.

362 - LAMARCQ Danny, *De Ronde van Vlaanderen tachtig jaar wielerspektakel*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 13-18.

363 - VAN DEN BOSSCHE Nestor, *Zottegem en de wielersport*, -*Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 47-54.

364 - VAN DER LINDEN Renaat, *Bijgeloof en geloof bij renners en fietsers*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 79-82.

365 - VAN DURME Luc, *Het Velzeeks Rondemonument: de Paddestraat*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 29-33.

Theater (792)

366 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Een kijk op de stichtingsdata van*

drie Leedse toneelbonden, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 3, 1993, (2), p. 14-16.

8. FILOLOGIE. LITERATUUR

Dialecten (800.87)

367 - BAGUET Paul, *Invloed van de Franse taal op het Brakels (Nederbrakels) dialekt*, - *Triverius*, 23, 1993, (1), p. 14; (2), p. 32; (3), p. 7; (4), p. 63-64.

368 - CAMBIER A., *Van de Poeperstroete noer 't Spielegreem*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 27-30.

369 - DE SCHRYVER Fredy, *Ons Nieuwerkerks dialect: namen van ziekten. 7*, - *Liniaal*, 16, 1992-93, (4), p. 93-96.

370 - FRANSAER Frans, *Taalroom*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (1), p. 54-56; (2), p. 100-105; (3), p. 180-183; (4), p. 256-258.
Over Moorsel.

371 - GOOSSENS J., *Dialecten in het centrale zuidnederlandse stedennetwerk*, - *Taal en Tongval*, 44, 1992, (Themanummer 5), p. 29-47.
Met vermelding van de Dendersteden.

372 - HUYLEBROEK E., *Een greep uit ons ,,Atoms'' dialect*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (3), p. 3-5.

373 - KEYMEULEN Lut, *De evolutie van Wgm. au in de Zuidwestbrabantse dialecten*, - *Taal en Tongval*, 45, 1993, (1), p. 1-12.
De Denderstreek komt ruim aan bod.

374 - LAMARCQ Danny, *Smuik*, - *Van de A tot de AA. Het Dialectenboek 2*, Waalre, Stichting Nederlandse Dialecten, 1993, p. 132-134.
Dit verhaal over een persoon van de alf geleid, in het Velzeeks dialect, verscheen eveneens in ,,De Beiaard. Weekblad voor Zuid-Oost-Vlaanderen'', 20 maart 1993 en in ,,Cambrinus. Driemaandelijks tijdschrift oud-leerlingenbond college Zottegem'', 3, 1993, (4), p. 19-23.

375 - MINNAERT Emiel, *Mere: dialectwoorden, zegswijzen en uitdrukkingen*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (1), p. 17; (4), p. 76.

376 - REDANT Gilbert, *Spraakkunst, spelling en idioticon van het Groot-Haalterts dialect*, Haaltert, Heemkring Haaltert, 1993.

377 - RYCKEBOER Hugo; COPPENS S. (med.); DEVOS M. (med.); VAN KEYMEULEN J. (med.); VAN DER SYPT S. (med.), *Woordenboek van de Vlaamse dialekten. 1: Landbouwwoordenschat. Paragraaf Veeteelt. Aflevering Rund 1*, Gent, Universiteit Gent - Vakgroep Nederlandse Taalkunde, 1993, XXVIII-256-67 p.

Toponymie (801.311)

378 - DE TEMMERMAN Ludwig, *Een merkwaardig straatnaambord en een houtsnijwerk in Everbeek*, - *Triverius*, 23, 1993, (3), p. 8-10.

379 - DE TEMMERMAN Ludwig, *Een paar toponiemen van Keltische oorsprong in Everbeek*, - *Triverius*, 23, 1993, (2), p. 23-24.

380 - DE WOLF G., *Over toponiemen of plaatsnamen*, - *Salvator Mededelingen. Ledenblad van de Oudheidkundige Kring H.H. Salvator Wieze*, 3, 1993, (4), p. 4-7; (5), p. 9-14.

381 - DEROY L.; MULON M., *Dictionnaire de noms de lieux*, Paris, s.n., 1992, 531 p.

Met vermelding van Aalst, Ronse.

382 - DEVLEESCHOUWER J., *Oudbelgische hydroniemen (v)*, - *Naamkunde*, 25, 1993, p. 181-188.

Met o.m. verklaring van de hydroniemen Dender en Schelde.

383 - KERCKHAERT Noël, *Oude Oostvlaamse huisnamen. Alfabetisch repertorium van namen van huizen, hoeven, herbergen en molens in Oost-Vlaanderen onder het Ancien Régime. 6: W-Z met index op de zes delen*, (*Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen. Bijdragen. Nieuwe Reeks*, 37), Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1993, 114 p.

Sluitstuk van deze reeks waarvan het eerste deel in 1977 verscheen (zie de bibliografieën 1950-83, nr. 6648; 1990, nr. 379; 1991, nr. 372). De in de titel vermelde index is een door Dirk DENEEF opgesteld register van plaatsnamen.

384 - VAN DURME Luc, *De heuvelige finale van de Ronde in de spiegel van de plaatsnamen*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 19-28.

Onomastiek (801.313)

385 - DEBRABANDERE Frans, *Woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk. Dictionnaire étymologique des noms de famille de Belgique et du nord de la France. Etymologisches Wörterbuch der Familiennamen in Belgien und Nordfrankreich. Etymological Dictionary of the Surnames in Belgium and Northern France. 1: A-M, 2: N-Z*, 2 dl., Brussel, Gemeentekrediet, 1993, 813 en 821-1552 p.

386 - VAN TRIMPONT Marc, *Persoonsnamen uit de renteboekjes van de heerlijkheid Ten Berghe te Everbeek*, - *Vlaamse Stam*, 29, 1993, (3-4), p. 179-204.

Literatuur (82/89)

387 - MARCHAND James, *Abraham Hans*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 239-245.

° Sint-Maria-Horebeke 1882 - + Knokke 1939. Onderwijzer, volksschrijver, journalist.

388 - SCHRICKX Willem, *Franz Jozef de Backer*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 15-19.

° Aalst 1891 - + Brussel 1961. Hoogleraar en letterkundige.

389 - VAN DE PERRE Rudolf, *Aloïes De Maeyer*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 447-449.

Priester, essayist (1888-1973). Was van 1953 tot 1959 godsdienstleraar aan het Koninklijke Atheneum te Aalst.

390 - VAN DE PERRE Rudolf, *Gerry Helderenberg (pseudoniem van Hubert Buyle)*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 263-267.
Priester-dichter (1891-1979). Was onderpastoor te Zarlardinge, Herdersem, Lede en aalmoezenier van het hospitaal der Zwarte Zusters te Geraardsbergen, daarna directeur, aalmoezenier en lesgever te Aalst aan de O.L.Vrouwkliniek. Overleed te Lede.

9. GEOGRAFIE. BIOGRAFIE. GESCHIEDENIS

Archeologie (902)

391 - DE SMET G., *Een archeologische steekproef: Schouwegemstraat 24*, - *De Gonde*, 21, 1993, (4), p. 27-34.
In Melle.

392 - DE SWAEF Walter, *Archeologisch onderzoek op de terreinen van het Sint-Jozefscollege te Aalst: eerste resultaten*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 57-64.

393 - ROGGE Marc; DE MULDER Guy, *Het archeologisch onderzoek van het Distrigasprojekt in Zuid-Oost-Vlaanderen. Een voorlopig rapport*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 183-203.
Met vermelding van Everbeek, Horebeke, Mater, Welden.

394 - VERLAECKT K., *Bronzen op de baggerboot*, - *Heem- en Oudheidkundige Kring Wichelen*, 20, 1993, (1), p. 1-8.

Archeologie van de oudheid (902.032)

395 - DE SWAEF Walter, *Aanvullend archeologisch onderzoek op de ijzertijdsite te Lede*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 3, 1993, (1), p. 6-7.

396 - ROGGE Marc, *Archeologisch onderzoek van een Gallo-Romeinse nederzetting op de Molenkouter te Mere. Resultaten van de zomerkampagne 1990*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 205-211.

397 - SAS Kathy, *De Romeinse gemmen van de vicus Velzeke*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 213-223.

398 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Romeinse bewoningsporen te Lede*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 2, 1992, (3), p. 1-3.

399 - VERMEULEN F., *Moderate acculturation in the Fringe Area of the Roman Empire. Some archaeological indications from the Civitas Menapiorum*, - *Bulletin van het Belgisch Historisch Genootschap te Rome*, 62, 1992, p. 5.
Met vermelding van Hofstade en Velzeke.

Archeologie van de middeleeuwen (902.033)

400 - CALLEBAUT D; DE GROOTE K.; VAN DER DONCKT M.C.; MOENS J., *Archeologisch onderzoek in Ename*, - *Archaeologia Mediaevalis*, 16, 1993, p. 36-67.

401 - CALLEBAUT Dirk; BUYLE Marjan (bijdrage), *De Sint-Laurentiuskerk van Ename (stad Oudenaarde, prov. Oost-Vlaanderen): een vroeg-11de eeuws symbool van stabilitas regni et fidelitas imperatoris*, - *Archeologie in Vlaanderen*, 2, 1992, p. 435-470.

402 - DE SWAEF Walter; PIETERS Marnix, *Twee laatmiddeleeuwse mallen in ceramiek uit Aalst (prov. Oost-Vlaanderen)*, - *Archeologie in Vlaanderen*, 2, 1992, p. 413-417.

403 - ERVYNCK Anton; VAN NEER Wim, *De voedselvoorziening in de Sint-Salvatorabdij te Ename (stad Oudenaarde, prov. Oost-Vlaanderen). 1: Beenderen onder een keukenvloer (1450-1550 A.D.)*, - *Archeologie in Vlaanderen*, 2, 1992, p. 419-434.

404 - HOFFSUMMER Patrick, *Typologie et dendrochronologie des toitures de l'église Saint-Laurent à Ename (Oudenaarde, prov. de Flandre Orientale)*, - *Archeologie in Vlaanderen*, 2, 1992, p. 471-480.

405 - LAMARCQ Danny, *Ninoofse abdij geeft geheimen prijs*, -*Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (2), p. 56-60.

406 - VAN DEN BROECK P., *De St. Cornelis en St. Cyprianusabdij te Ninove (O.-Vl.)*, - *Archaeologia Mediaevalis*, 16, 1993, p. 39-41.

407 - VAN DER MEIREN Jean-Pierre; CALLEBAUT Dirk, *Van vroeg-middeleeuws havenstadje en benedictijnenabdij tot Archeologisch Park Ename*, - *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 42, 1993, (1), p. 38-40.

Industriële archeologie (902.035)

408 - LOUIES Jan, *Aalst: verlies van het industrieel verleden*, - *Industrieel Erfgoed in Vlaanderen*, 1993, (32-33), p. 11.
Met vermelding van de FFR-gebouwen, het tabaksfabriek 't Haantje aan de Hopmarkt, de art deco-garage van de vroegere brouwerij Zeeberg en het stationsgebouw van J.P. Cluysenaar.

Prehistorie (903)

409 - DE MULDER Guy, *Een hardstenen bijl te Moortsele*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 179-182.

Geografie (91)

410 - GYSELS H.; BACCAERT J. (med.); BEENHAKKER A.J. (med.); CASPERS T. (med.), *De landschappen van Vlaanderen en Zuidelijk Nederland. Een landschapsecologische studie*, (*Onderzoekscentrum voor Landschapsecologie en Milieuplanning OLM Universiteit Gent*, 19), Leuven-Apeldoorn, Garant, 1993, 414 p.

Biografie. Prosopografie (929)

411 - BAVAY Lut, *Bibliografie Albert D'Hoker*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 91-94.

412 - BERNAUW Patrick; DIDELEZ Guy, *Het orakel ontgraven*, Antwerpen-Amsterdam, Manteau, 1993, 144 p.
Over de Onkerzeelse zieneres Leonie Van Den Dijck (1875-1949).

413 - BOEL Baziel, *Albert van Lil (Welle 1909 - Vorst 1993)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 4-6.
Medestichter van ,,Het Land van Aalst".

414 - COURTEAUX Willy, *Herinneringen aan mijn vader*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (4), p. 263-272.
Herdenking van Frits Courteaux door zijn zoon.

415 - D'HONDT Paula, *Geen dienaar van de macht, mijn leven*, s.l., s.n., 1993, 192 p.

416 - DE BOECK Dirk, *Dankbaar terugdenken aan Raymond De Mol (1928-1993)*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (3), p. 45-47.
Met bibliografie. Raymond De Mol was bestuurslid en penningmeester van de Heemkundige Kring.

417 - DE CLERCK Jan C.A.; LIERNEUX Pierre (bibliogr.); BRUNEEL Claude (préf.), *Jean-François Vonck. Juriste et chef démocrate de la Révolution belgique (1743-1792). Suivi d'une Bibliographie de la Révolution belgique (1787-1792)*, Bruxelles, Hayez, 1992, 294 p.
De bibliografie beperkt zich tot een alfabetisch geordende lijst. Index op het gehele werk.

418 - DE LOOSE W., *Dokter Pol Demade (1863-1936) vermaard geneesheer, journalist-publicist en ... verdediger van Priester Daens*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (3), p. 18-22.

419 - DE WIN Paul, *Simon de Lalaing*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 389-395.
° Lalaing ca. 1405 - + Deinze 1477. Vliesridder hertogelijk raadsheer. Huwde in 1441 met Jeanne van Gavere, erfvrouwe van Nederbrakel en Zarlardinge.

420 - FRANCOIS Luc, *Philippe Vilain XIIII (1778-1856), grootgrondbezitter en ,,l'homme du parti industriel''*, - SOLY Hugo (red.); VERMEIR René (red.), *Beleid en bestuur in de oude Nederlanden. Liber Amicorum prof. dr. M. Baelde*, Gent, Universiteit Gent - Vakgroep Nieuwe Geschiedenis, 1993, p. 189-203.

421 - IMBO Gaetan; VAN BOCKSTAELE Geert, *Dokter Emiel Van Bockstaele (1870-1954). Een biografische schets*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 9-32.

422 - IMBO Gaston, *Modest De Cock 1808-1881. Dokter in de medicijnen. Burgemeester van Geraardsbergen 1855*, - *De Heemschutter*, 1992, (101), p. 21-24; (102), p. 21-24; (103), p. 21-24; (104), p. 17-20; (105), p. 17-20; (106), p. 17-21.

423 - IMBO Gaston, *Paul Guillemin, Christen-demokraat, filantroop, patriot en urbanist*, - *De Heemschutter*, 1993, (114), p. 7-10;

(115), p. 7-10; (116), p. 7-10; (117), p. 9-12; (118), p. 5-10.

424 - [IN], *In memoriam Frits Courteaux (1898-1993)*, - *Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon*, 20, 1993, (2), p. 21-23.
Medestichter en boegbeeld van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon (VVAK).

425 - ROSE An(na), *Jean-Baptiste-Marie-Joseph-François-Ghislain graaf d'Hane-Steenhuyse (1757-1826): zijn voorouders, zijn sociale status, zijn bezit, zijn heerlijkheid Steenhuyze en zijn bibliotheek*, Gent, RUG (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1989.

426 - UYTTERSPROT Clemens, *Frits Courteaux (Aalst 1898-1993)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 7-8.
Erevoorzitter van ,,Het Land van Aalst''.

427 - UYTTERSPROT Marc, *Basiel De Craene*, - *Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon*, 20, 1993, (4), p. 69-73.
Priester en letterkundige (° Waarschoot 15.04.1880, + Merendree 10.05.1956). Schreef ook onder pseudoniem Jef GASSELMAN. Onderpastoor te Aalst-Mijlbeek (1906).

428 - VERLEYEN Wilfried (o.s.b.), *Abt Modest Van Assche (1891-1945) en zijn geboortestreek*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (2), p. 131-149.
Afkomstig van Erembodegem.

429 - VERSCHAEREN José, *Frans de Potter*, - *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, Paleis der Academiën, 1993, 14, p. -/kol. 521-529.
° Gent 1834 - + Gent 1904. Journalist, geschiedschrijver. Publiceerde de ,,Geschiedenis van de gemeenten van de provincie Oost-Vlaanderen''in 46 delen, samen met J. BROECKAERT.

Genealogie (929.5)

430 - ANCKAER Jan, *Het geslacht Brempt*, - *Vlaamse Stam*, 29, 1993, (11-12), p. 537-562.

431 - CAUDRON Freddy, *Een meevaller ... toch voor een stuk ...*, - *Liniaal*, 17, 1993-94, (1), p. 7-14.
Staat van goed van Judoca Van den Brouck, overledene echtgenote van Judocus Roelant.

432 - DE CLERCK Jan C.A., *Geboorten te Baardegem anno 1743*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (4), p. 196-209.

433 - DE KERCKHOVE DIT VAN DER VARENT Dominique, *La famille van der Motten alias de la Motte. Branches d'Ingooigem et de Renaix*, - *Le Parchemin*, 58, 1993, (288), p. 404-434.

434 - DE MOYER M.; SCHOUPPE L., *400 jaar geschiedenis familie Schouppe*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (1), p. 15-23; (2), p. 5-13; (3), p. 8-11 en 14-17.

435 - DE NEEF Frans, *Van wat volk zijt gij?*, - *Jaarboek Davidsfonds Roosdaal*, 1993, p. 1-150.
Met genealogie van een 80-tal Roosdaalse geslachten.

436 - DE PAEPE Walter, *Stamt het geslacht Vilain af van Boudewijn I met de IJzeren Arm?*, - *Vlaamse Stam*, 29, 1993, (1), p. 19-32.
Het geslacht Vilain komt voor op diverse bestuursniveuas in het Land van Aalst.

437 - DE ROOVER Jozef, *500 jaar Roovers. Familiegeschiedenis De Roover*, Smetlede, s.n., 1992.

438 - DE TEMMERMAN Ludwig, *De familie André in Everbeek in de negentiende en twintigste eeuw*, - *Triverius*, 23, 1993, (4), p. 20-28.

439 - DE TROYER Roger; LIEVENS Robert; BOELAERT Geert, *Heldergem. Parochieregisters 1611-1800. Penninckohieren 1569. Buitenpoorters 1396-1786*, Haaltert, Heemkundige Kring Haal- tert, 1993.
Klappers.

440 - HEYVAERT H., *Het gezin Joannes Franciscus Van Boom-Moortgat en de armoede*, - *Salvator Mededelingen. Ledenblad van de Oudheidkundige Kring H.H. Salvator Wieze*, 3, 1993, (5), p. 4-8.

441 - MAROYE Marc, *Kwartierstaat van Anna De Ridder*, - *Triverius*, 23, 1993, (1), p. 15-18.
Streek van Brakel vanaf de 18de eeuw.

442 - MAROYE Marc, *De kwartierstaat van Jozef Devleeschouwer*, - *Triverius*, 23, 1993, (2), p. 19-22.
Streek van Brakel vanaf de 18de eeuw.

443 - STEURBAUT Ph.; STEURBAUT F., *De Steurbauts tijdgenoten van de Arteveldes te Gent in de 14e eeuw*, - *De Gonde*, 21, 1993, (1), p. 36-46.

444 - STEVENS Willy, *Van Moerbeke (Geraardsbergen) naar Aalter. Een korte geschiedkundige schets van de familie De Laeter*, - *Vlaamse Stam*, 29, 1993, (3-4), p. 205-213.

445 - VAN ASSCHE René, *Bijdrage tot de familiegeschiedenis ,,De Swaef''*, - *Vriendenboek Albert D'Hoker. Zijn heem, zijn school, zijn wereld*, Erpe-Mere, Heemkundige Kring van Erpe-Mere, 1993, p. 7-19.
Bakermat is Heldergem.

446 - VAN BUTSELE P., *Alfabetische klappers met genealogische analyses op de staten van goederen van Oudenaarde. Reg. nr. 27 (1568-1570), 28 (1571-1573), 29 (1573-1575)*, Oudenaarde, Stadsarchief, 1993.

447 - VAN BUTSELE P., *Poortersboek Oudenaarde-Pamele A° 1319-1593*, Oudenaarde, Stadsarchief, 1993.
Bevat talrijke namen uit het Land van Aalst. Wel personen-, geen plaatsnaamregister.

448 - VAN DAMME Jo, *Familie ,,De Porre''. Een familie van kunstenaars*, - *Het Land van Rode*, 21, 1993, (1), p. 3-6.

449 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Iets over de ,,Franse school'', de familie Pilatte en een oud verkiezingspamflet*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 2, 1992, (2), p. 12-16.

450 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Stamboom familie Beelaert*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 1, 1991, (3), p. 5-11.

451 - VAN LANGENHOVEN Bart, *Stamboom familie Korte*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 2, 1992, (1), p. 13-16.

452 - VAN NEDERVELDE G., *Geschiedenis en genealogie van de familie van Neervelde, 1296-1990*, Erembodegem, s.n., 1990.
Deze van oorsprong Opwijkse familie heeft vertakkingen in o.m. Deftinge, Elst, Erondegem, Hillegem, Mere, Ottergem, Vlekkem, Vlierzele.

453 - VERVUST A., *Van Kielmaes naar Kielmoes. Stamboomboek van de familie Kielemoes*, Melle, s.n., 1992.
Betreft familiestam uit Scheldewindeke, hoofdzakelijk 19de en 20ste eeuw.

Heraldiek (929.6)

454 - DEVOS Eric, *The pearl to the crown. Comment s'explique la couronne de ,,marquis'' sur les armoiries de Renaix?*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 147-157.

455 - DUERLOO L., *Een Leuvens studentenwapenboek*, - *Ex Officina. Bulletin van de Vrienden van de Leuvense Universiteitsbibliotheek*, 3, 1986, (2), p. 103-106.
Met vermelding van studenten uit Aalst (Philippus Charle, 1737), Geraardsbergen (Joannes de Pratz, 1735; Guillielmus Vander Donckt, 1736), Oordegem (Emmanuel de Waepenaert, 1735).

456 - DUERLOO Luc; JANSSENS Paul, *Wapenboek van de Belgische adel van de 15de tot de 20ste eeuw. 2: F-M*, Brussel, Gemeentekrediet van België, 1992.

457 - [GELRE], *Gelre B.R. Ms. 15652-56*, Leuven, Jan Van Helmont, 1992, 383 p.
De uitgave van het ca. 1370-1414 gecompileerde Gelre-wapenboek (KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK BRUSSEL, Handschriften 15652-56) bevat meerdere verwijzingen naar het Land van Aalst.

458 - SCHOKKAERT Ben, *Gemeentewapens van Herzele*, Herzele, s.n., 1993.

Geschiedtheorie. Historiografie (930)

459 - DE SCHRYVER Reginald, *Historiografie. Vijfentwintig eeuwen geschiedschrijving van West-Europa*, (*Ancorae. Steunpunten voor studie en onderwijs*, 8), Leuven, Universitaire Pers en Assen/Maastricht, Van Gorcum, 1990, 404 p.
Met vermelding van Boudewijn van Ninove.

460 - [GESCHIEDSCHRIJVING], *De geschiedschrijving van de Vlaamse Beweging sinds 1975*, s.l., Wetenschappelijke Tijdingen, 1993.
Handelingen van het colloquium op 24 oktober 1992 te Antwerpen n.a.v. de 50ste jaargang ,,Wetenschappelijke Tijdingen'' en de 10de jaargang nieuwe stijl.

Bronnenstudie en -uitgaven (930.22)

462 - GENICOT L., *Typologie des sources du moyen âge occidental. Table de fascicules-Table of Fascicles-Register der Faszikel 1-50*, Louvain-la-Neuve, Institut d'Etudes Médiévales, 1992, 116 p.

463 - TOCK Benoît-Michel, *Les chartes des évêques d'Arras (1093-1203)*, (*Collection de documents inédits sur l'histoire de France. Section d'histoire médiévale et de philologie*, 20), Paris, s.n., 1991.
Met vermelding van de abdij van Ninove.

Archiefinventarissen. Archiefwezen (930.25)

464 - BOURGOIS Michel, *Het plannenarchief van Stefaan Mortier, - Ontstofte kunst. Archieven van architecten(bureaus) en kunstenaars(ateliers)*, Leuven, KADOC, 1993.
Referaat tijdens een studiedag op 19 november 1993. Met vermelding van de woning van senator Charles Van Vreckem (1837-1921) te Meerbeke.

465 - BOUSSET Gunter, *Inventaris van het archief Belgische Hoofdraad en Brusselse Centrale en Bijzondere Raad van de Sint-Vincentiusvereniging 1845-1992*, (*KADOC-Reeks inventarissen en repertoria*, 36), Leuven, KADOC, 1993, 119 p.
Met vermelding van Geraardsbergen, Oost-Vlaanderen, Zottegem.

466 - DECAVELE Johan (ed.); VANNIEUWENHUYSE Johan (ed.), *Hoe functioneert het Archief in de administratie en bij het bestuur van de gemeente? Handelingen van het Colloquium Gent, 20 november 1992*, Gent, Stadsarchief, 1993, 87 p.
Leidraad voor al wie zich inlaat met modern gemeentearchief in Vlaanderen.

467 - GADEYNE Guy, *Archiefschema voor de ordening van een ongestructureerd statisch gemeentearchief (1795- ca. 1977)*, (*Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Miscellanea archivistica. Manuale*, 13), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 99 p.
Bedoeld als leidraad voor de wetenschappelijke inventarisatie van statische hedendaagse archiefbestanden van kleine en middelgrote gemeenten, voorzover daarin geen historisch gegroeide archiefstructuur te onderkennen valt.

468 - JANSSENS Gustaaf, *Het archief van het koninklijk paleis te Brussel*, - *Archief- en Bibliotheekwezen in België*, 62, 1991, (3-4), p. 307-342.
In een themanummer ,,De archieven van de regerende vorstenhuizen in Europa'', uitgegeven door Frank DAELEMANS en André VANRIE (p.301-663).

469 - JANSSENS Luc, *Catalogus van de topografisch-historische atlas (nrs. 501-1000)*, (*Algemeen Rijksarchief. Inventarissen*, 247), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 184 p.
Met vermelding van Affligem, Geraardsbergen.

470 - LEEMAN Katelijne, *Het generalaatsarchief van de Zusters van Liefde van Jezus en Maria*, - *Bibliotheek- en Archiefgids*, 69, 1993, (5), p. 224-230.
Met vermelding van Petrus Jozef Triest.

471 - LEJOUR E., *Inventaire détaillé des archives de la famille Van Der Kelen*, (*Algemeen Rijksarchief. Toegang in beperkte oplage*, 137), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993.
Met bezittingen (19de eeuw) in Aalst, Burst, Haaltert, Heldergem, Herdersem, Smetlede, Vlierzele.

472 - MAES Krista, *Inventaris van het plannenarchief Joris Helleputte 1852-1925*, (*KADOC-Reeks inventarissen en repertoria*, 38), Leuven, KADOC, 1993, 29 p.
Met vermelding van Massemen (Sint-Martinuskerk), Zottegem (woning Vanderstraeten).

473 - MARECHAL Griet (eindred.), *Bewaring en vernietiging van gemeentearchieven. Richtlijn en advies. 3: Secretarie, Onderwijs, Han-*

del, Nijverheid, Verkeer en Landbouw en Opeisingen en Bevoorrading, Sociale zaken, de Gemeentelijke voogdij over en administratief toezicht op de openbare welzijnsinstellingen en op kerkbestuur en erediensten en de Gemeentebedrijven, (*Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Miscellanea archivistica. Studia*, 7), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 201 p.

474 - NELIS H., *Chambres des comptes de Flandre et de Brabant. Inventaire des comptes en rouleaux*, (*Algemeen Rijksarchief. Toegang in beperkte oplage*, 120), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1992.
Naar een geannoteerd exemplaar van de oorspronkelijke uitgave (1914).

475 - PODEVIJN Dirk, *Inventaris van het archief van minister van staat Romain Moyersoen 1870-1967*, (*KADOC-Reeks inventarissen en repertoria*, 33), Leuven, KADOC, 1993, 39 p.

476 - VAN DEN NEST Gabriël, *De parochieregisters van Impe, Lede, Oordegem-Smetlede en Wanzele*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 1, 1991, (4), p. 1-9.

477 - VAN ISTERDAEL Herman; DECRITS Marc; VANWYMEERSCH Martine, *Alfabetische index op de erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen (staten van goed) behorend tot het archief van de Schepenbank Berchem en van de Leenhoven Van Der Donckt en Ter Ruwen*, (*Rijksarchief te Ronse. Toegang in beperkte oplage*, 6), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 32 p.

478 - VAN ISTERDAEL Herman; DECRITS Marc; VANWYMEERSCH Martine, *Alfabetische index op de erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen (staten van goed) behorend tot het archief van de Schepenbanken van Maarke, Maarke-ter-Borcht, Kerkem en Kerkem-Koekamer-Rijstraat*, (*Rijksarchief te Ronse. Toegang in beperkte oplage*, 8), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 48 p.

479 - VAN ISTERDAEL Herman; DECRITS Marc; VANWYMEERSCH Martine, *Alfabetische index op de erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen (staten van goed) behorend tot het archief van de Schepenbank van Zulzeke, Kwaremont en Ruien*, (*Rijksarchief te Ronse. Toegang in beperkte oplage*, 7), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993.

480 - VAN ISTERDAEL Herman, *Inventarissen van het archief van de Heer, het Leenhof en de Schepenbank van Berchem (1474-1796), Van Der Donckt (15de eeuw-1794), Ter Ruwen (1589-1778), Heilbroek (1646-1798), Ter Lucht (1683-1776), 'S-Gravenrot (1782), Tiend van Berchem (1636-1669)*, (*Rijks- archief te Ronse. Inventarissen*, 21), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 136 p.

481 - VAN ISTERDAEL Herman, *Inventarissen van het archief van de Heer, het Leenhof en de Schepenbank van Maarke (1527-1798), Maarke-ter-Borcht (1583-1796) en Kerkem (1649-1795 (1820))*, (*Rijksarchief te Ronse. Inventarissen*, 22), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 80 p.

482 - VAN ISTERDAEL Herman, *Inventarissen van het archief van de Heer (1773), het Leenhof (1569-1794) en de Schepenbank van Zulzeke, Kwaremont en Ruien (1421-1796), Ter Beken (1737-1784, Den Bompt (1672), Ten Broeke (1701), Dentergem (1628), Erpelgem (1594-1693), Fayelles (1583-1732) en Ten Hove (1594-1753)*, (*Rijksarchief te Ronse. Inventarissen*, 23), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 166 p.

482bis - VAN WEGENS Inge, *Het kaartenarchief- en het prentenfonds van het hospitaalarchief (Oudenaarde)*, - *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde*, 38, 1991, p. 215-242.

Met vermelding van o.a. Elst, Ename, Etikhove, Maarke-Kerkem, Melden, Michelbeke, Nukerke, Opbrakel, Ressegem, Roborst, Ronse, Ruien, Schorisse, Sint-Blasius-Boekel, Sint-Maria-Horebeke, Volkegem, Welden, Zulzeke.

483 - VERMEIREN Rie; BERGMANS Anna (med.), *Inventaris van het neogotische tekeningenarchief Bressers-Blanchaert ca. 1860-1914*, (*KADOC-Reeks inventarissen en repertoria*, 37), Leuven, KADOC, 1993, 161 p.

Met vermelding van Aalst (hospitaal), Deftinge (Sint-Ursmaruskerk), Dikkelvenne, Geraardsbergen, Hillegem, Idegem, Merelbeke, Nieuwenhove, Ronse, Schelderode, Scheldewindeke, Sint-Kornelis-Horebeke, Sint-Lievens-Esse, Sint-Lievens-Houtem (?), Sint-Maria-Oudenhove, Steenhuize-Wijnhuize, Zottegem.

484 - VROOM M., *Ministerie van Financiën. Algemeen Secretariaat 1914-1945*, 2 dl., (*Algemeen Rijksarchief. Toegang in beperkte oplage*, 121), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993.

Met vermelding van Aalst (Schotte en de brouwerij Zeeberg).

485 - WAUTERS Annika, *De microfilmcollecties van het Rijksarchief*, (*Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Overzichten en gidsen*, 5), Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1993, 44 p.

486 - WOELDERINK B., *Het koninklijk huisarchief te 's-Gravenhage*, - *Archief- en Bibliotheekwezen in België*, 62, 1991, (3-4), p. 343-381.

In een themanummer „De archieven van de regerende vorstenhuizen in Europa" uitgegeven door Frank DAELEMANS en André VANRIE (p.301-663).

Algemene geschiedenis (94)

487 - BLOM J.C.H. (red.); LAMBERTS E. (red.), *Geschiedenis van de Nederlanden*, Rijswijk, Nijgh & Van Ditmar Universitair en Meerhout, Infoboek, 1993, XII-397 p.

Biedt in samenvattende vorm het resultaat van de wetenschappelijke produktie met betrekking tot de geschiedenis van het tegenwoordige Nederland en België, van de prehistorie tot de meest recente periode.

488 - DE BLEECKER Marcel; PATOOR Wilfried, *Gentbrugge, acht eeuwen geschiedenis. Naar de onuitgegeven teksten van Walter PATOOR, Richard VAN DAMME en Gerard WAEYTENS*, Gentbrugge, s.n., 1993, 296 p.

489 - DE CEUNINCK André, *Mijlbeek. Van praterij tot parochie*, - *Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon*, 20, 1993, (1), p. 10-14.

490 - DE POTTER Frans; BROECKAERT Jan, *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen. Arrondissement Gent*, Roeselare, Familia et Patria, 1993.
Betreft facsimile-uitgave van de oorspronkelijke editie uit 1864-1870.
Volgende gemeenten uit het Land van Aalst komen aan bod: Balegem, Bottelare, Dikkelvenne, Gavere, Gentbrugge, Gontrode, Gijzenzele, Landskouter, Melle, Melsen, Merelbeke, Munte, Oosterzele, Schelderode, Scheldewindeke, Semmerzake, Vurste.

491 - DE SMET L., *De heerlijkheid Vosbroek*, - *Het Land van Rode*, 21, 1993, (4), p. 68-72.
Te Balegem.

492 - DIERICKX Fons, *De Heren van Herdersem*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (1), p. 27-39.
Over de heerlijkheden ten Hamme en ter Bruggen.

493 - GADEYNE Guido, *Ronse, een grensgeval*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 159-175.

494 - SCHOLLAERT Jean-Marie; VAN BUYLEN Jacques, *De heerlijkheid Zyverdinghe te St.-Maria-Oudenhove en de heren van de heerlijkheid 'Het Huys van Oudenhove' te St.-Goriks-Oudenhove*, - *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, 6, 1993, p. 161-174.

495 - STOLS Eddy; BLEYS Rudi, *Vlaanderen en Latijns Amerika*, Antwerpen, Mercatorfonds, 1993, 400 p.
Met vermelding van Pieter van Gent uit Idegem.

496 - VAN DE MERCKT Gaston, *Mémoires sur Renaix. Une occasion propice pour découvrir ses origines et ses traditions diverses*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 42, 1993, p. 229-271.

497 - VAN DE PERRE Arnold, *De mannen van de Kat*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (3), p. 171-176; (4), p. 235-238.
Over Meldert.

498 - VAN NUFFEL Petrus, *Historiek der oude straten, markten, pleinen en gebouwen der stad Aalst, met sagen en vertellingen*, Gent, Stichting Mens en Kultuur, 1991 (reprint), III-301 p.
De oorspronkelijke editie dateert uit 1914/1915.

499 - VAN TRIMPONT Marc, *Ten Berghe in Everbeek, een tot nog toe onbekende heerlijkheid (1534-ca. 1790)*, - *Het Land van Aalst*, 45, 1993, (1), p. 63-70.

500 - VERVUST A., *Melle-dries*, - *De Gonde*, 21, 1993, (1), p. 31-35.

Middeleeuwse geschiedenis (94.033)

501 - DELEURERE M.-Th., *Dispositions prévues par les chartes du XIIIe siécle à Renaix*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 33-38.

502 - JANSSENS Jozef, *De middeleeuwen zijn anders. Cultuur en literatuur van de 12de tot de 15de eeuw*, Leuven, Davidsfonds, 1993, 228 p.

Met vele illustraties uit een handschrift van de hand van Guillebert de Mets, als scribent werkzaam in Geraardsbergen.

Moderne geschiedenis (94.034)

503 - D'HAESELEER Peter, *Het verslag De Patin. De financiële en sociaal-economische toestand van onze dorpen op het einde van de achttiende eeuw (slot)*, - *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 33, 1993, (2), p. 34-39.

504 - DE LANGE S., *Momentopname van een Vlaams dorp tijdens het Ancien Regime. Opbrakel in 1650-1660*, - *Ons Heem*, 47, 1993, (1), p. 18-31.

505 - OCKELEY J., *Advokaat Jan Frans Vonck (1743-1792) uit Baardegem. Een meer kritische blik op zijn jeugdjaren, zijn familiale situatie en zijn legaten*, - *Eigen Schoon en De Brabander*, 76, 1993, (1-7), p. 137-164.

506 - STINISSEN Juul, *De heren van Peer: het huis van Gavere-Fresin (1602-1692)*, - *Limburg*, 71, 1992, p. 161-186.
De heren van Peer waren afkomstig uit de Vlaamse tak Gavere-Hérimez. Fresin is de romaanse variant voor Vorsen.

507 - STINISSEN Juul, *De heren van Peer: het huis van Gavere-Diepenbeek (1537-1602)*, - *Limburg*, 71, 1992, p. 7-25 en 103-123.
De heren van Peer waren afkomstig uit de Vlaamse tak Gavere-Hérimez.

508 - TOURNOY G.; TULKENS L.; ILEGEMS L., *Nicolaes Cleynaerts (1493-1993), van Diest tot Marokko. Catalogus van de gelijknamige tentoonstelling*, - *De Brabantse Folklore en Geschiedenis*, 1993, (278-279), p. 107-296.
Met vermelding van Despauterius, kartuizers te Sint-Martens-Lierde, de Noordfranse benedictijner abdij Liessies (Nord, arr. Avesnes) waarmee de Geraardsbergse benedictijnenabdij een nauwe relatie onderhield.

509 - TOURNOY L. (red.); ROEGIERS J. (red.); COPPENS C. (red.), *Vives te Leuven. Catalogus van de gelijknamige tentoonstelling*, (*Supplementa Humanistica Lovaniensia*, 8), Leuven, s.n., 1993, 292 p.
Met verwijzingen naar Aalst (Dirk Martens, bibliotheek van de SJ), Geraardsbergen (briefwisseling van Vives met abt H. Ruffault), Ninove (Despauterius).

510 - VAN BUTSELE Paul, *Hoe het kwam dat graaf Johan van Nassau op 21 mei 1635 te Diest vertoefde en er zijn testament liet opstellen*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 39, 1990, p. 37-76.

511 - VAN BUTSELE Paul, *De vierde keurbrief van Ronse anno 1587*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 117-124.

512 - VAN BUTSELE Paul, *Vijfde keurbrief van Ronse anno 1637*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 91-116.

Hedendaagse geschiedenis (94.035/036)

513 - [CULTURELE], *Het culturele leven in onze provincies onder Frans bewind*, Brussel, Gemeentekrediet, 1989, 151 p.
Deze publikatie bevat een reeks bijdragen verschenen in de jaargangen 1987-1989 van het ,,Tijdschrift van het Gemeentekrediet van België''(nrs. 160-167). De bijdrage over het Scheldedepartement is van de hand van Hilda COPPEJANS-DESMEDT en Jozef HUYGHEBAERT.

514 - DE TROYER R., *Grootgrondbezitters te Heldergem in de 19e eeuw*, - *Mededelingen Heemkring Haaltert*, 13, 1993, (2), p. 14-22.

515 - HASQUIN Hervé (coörd.), *België onder het Frans bewind 1792-1815*, Brussel, Gemeentekrediet, 1993, 503 p.

516 - MEERSCHAERT Denis, *Ronse in 1878*, - *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Ronse en Tenement Inde*, 40, 1991, p. 143-146.

517 - VAN DEN NEST Gabriël, *De Paddestraat*, - *Kontaktblad Heemschut Lede*, 1, 1991, (2), p. 1-10.
Behandelt situatie omstreeks 1860.

518 - DE MAARSCHALCK G., *Het gehucht «Schoonaarde«, zelfstandige gemeente in 1873. 3*, - *Heem- en Oudheidkundige Kring Wichelen*, 20, 1993, (1), p. 9-25.
Vorige bijdragen opgenomen in de bibliografie 1992, nr. 394.

519 - DE PAEPE Jules, *Dorpsbeelden uit het verleden. Oosterzele*, Nazareth, De Klaroen, 1993, 127 p.
Fotoboek over de fusiegemeente Oosterzele.

520 - DE VUYST Paul, *Kijk op Aaigem*, s.l., Het Streekboek, 1993, 96 p.
Kijkboek.

521 - LORIE Frans; DE WAELE Marc, *Dorpsbeelden uit het verleden. Lede*, Nazareth, De Klaroen, 1993, 128 p.
Fotoboek over de fusiegemeente Lede.

522 - BAUWENS Christiane, *Moorsel in het jaar 1928*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (4), p. 239-240.

523 - DE GRAVE André, *Het Mere dat ik min*, Gent, s.n., 1992.

524 - DE VENTER M.; DE BLEEKER J., *Maarkedal in oude foto's*, Eeklo, s.n., 1993.

525 - DIERICKX Fons, *Herdersem anno 1920*, - *Heemkundige Kring De Faluintjes*, 6, 1993, (4), p. 210-222.

526 - DUQUET Frans, *Het oude Sint-Lievens-Houtem*, Sint-Lievens-Houtem, in eigen beheer (Mgr. Meulemanstraat 31), 1993, 464 p.
Fotoboek met accent op oude prenten en geschiedenis van de 20ste eeuw.

527 - [JAREN], *De Jaren '30 in België. De massa in verleiding*, Brussel, ASLK i.s.m. Ludion, 1993, 318 p.
Met vermelding van Aalst, Burst, Liedekerke, Ninove.

528 - MAES Patrick i.s.m. Heemkring Moortsele, *Moortsele. 100 jaar in woord en beeld*, Nieuwkerken-Waas, Het Streekboek, 1993, 72 p.

529 - VAN DEN STEEN Joerie, *Dorpsbeelden uit het verleden. Haal-*

tert, Nazareth, De Klaroen, 1993, 112 p.
Fotoboek over fusiegemeente Haaltert.

530 - VERVUST A., *Melle-Dries anno 1900-1919*, - *De Gonde*, 21, 1993, (2-3), p. 71-76.

531 - VERVUST A., *Melle-Dries anno 1930-W.O. II*, - *De Gonde*, 21, 1993, (4), p. 9-12.

ERRATA BIBLIOGRAFIEËN 1990 EN 1991

Het nummer 1991/498 was reeds opgenomen als 1990/503.

AUTEURSREGISTER

Aerts, Erik 285
Anckaer, Jan 430
Ardura, Bernard 13
Arnould, Alain 292
Art, Jan 26
Aymes, E. 14
Baccaert, J. 410
Baert, Karel 147, 287
Baeten, Walter 197
Baguet, Paul 43, 100, 101, 102, 168, 198, 304, 356, 367
Bastiaens, L. 349
Bauters, Paul 235, 247, 248, 249, 250, 251, 252
Bauwens, Christiane 223, 522
Bavay, Lut 324, 411
Beeckmans, Luc 132
Beenhakker, A.J. 410
Bergé, Willem 331
Bergmans, Anna 483
Bernauw, Patrick 412
Blackburn, Mark 292
Bleys, Rudi 495
Blom, J.C.H. 487
Bockstal, H.J. 228
Boelaert, Geert 439
Boel, Baziel 413
Bollen, Marianne 1, 2
Bosman, Remi 183
Bots, Marcel 200
Boudens, R. 74
Bourgois, Michel 464
Bousset, Gunter 465
Braekman, W.L. 137
Broeckaert, Franz 157
Broeckaert, Jan 490
Bruneel, Claude 417
Brusselman, Rudy 169
Bruwier, Marinette 149
Bruyneel, C. 280, 281, 346, 357
Bryon, Ivo 332
Buerman, Luc 203
Buitenhuis, H. 7
Buyle, Marjan 401
Callebaut, D 400
Callebaut, Dirk 401, 407
Callier, Mia 178
Cambier, A. 94, 221, 227, 273, 290, 312, 347, 368
Carteus, Felix 284
Caspers, T. 410
Caudron, Freddy 431
Charlier, Georges 265
Cherrett, Marnix 128
Collin, Ludo 63, 325
Coppens, C. 509
Coppens, Leon 170
Coppens, S. 377
Cosijns, Ilse 103
Cosijns, Marc 60, 64, 187, 313
Courteaux, Willy 414
D'Haeseleer, Peter 285, 503
D'Hondt, Paula 415
Daelman, Jos 200
Daem, M. 217
De Baets, A. 212,263
De Belder, J. 95
De Belder, Jos 26
De Bleecker, Marcel 488
De Bleeker, J. 524
De Boeck, Dirk 232, 324, 416
De Both, Luc 358
de Braekeleer, Catherine 300
De Brandt, Hilde 88
De Bruyne, Ann 167
De Campeneere, Iris 201
De Ceuninck, André 489
De Clerck, Jan C.A. 80, 81, 229, 417, 432
De Cock, Jozef 213
De Cock, Louis 305
De Cock, Patrick 124
De Donder, Vic 199
De Geyter, Alfons 306
de Grave, André 523
De Groote, K. 400
De Haeck, A. 230
De Kempeneer, J. 59, 65, 72, 307
de Kerckhove dit Van der Varent, Dominique 433
De Keyser, Rafaël 38, 82
de Kooker, H.W. 12
De Lange, S. 504
De Loose, W. 66, 418
De Maarschalck, G. 518
De Mecheleer, Lieve 138
De Meulemeester, J. 328
De Meyst, Raymond Victor 158
De Mol, Raymond 129, 236
De Moyer, M. 434
De Mulder, Guy 393, 409
De Neef, Frans 435
De Paepe, Jules 519
De Paepe, Walter 436
De Potter, Frans 9, 490
De Punt, Johan 237

De Quick, Theo 218
De Raedemaeker, Beatrijs 299
De Ridder-Symoens, H. 202
De Roover, Jozef 437
De Schrijver, Hendrik 293
De Schryver, Fredy 67, 369
De Schryver, Reginald 459
De Smet, Antoine 260
De Smet, Firmin 133, 154
De Smet, G. 391
De Smet, L. 68, 491
De Smet, Lucien 238
De Sutter, Prosper 67, 104, 127, 262, 348, 359
De Swaef, Walter 392, 395, 402
De Temmerman, Ludwig 378, 379, 438
De Tollenaere, F. 44
De Tremerie, Manu 34, 204, 205
De Troyer, R, 69, 264, 514
De Troyer, Roger 439
De Venter, M. 524
De Vleeschauwer, A.M. 91
De Vos, Carine 206
De Vos, Guy 45
De Vroede, Maurits 188
De Vuyst, Julien 155, 225
De Vuyst, Paul 520
De Waele, Marc 521
de Weerdt, Denise 159
De Wever, Bruno 26, 105, 107, 108
De Winne, Liliane 335
De Win, P. 139
De Win, Paul 419
DeWolf, G. 70, 380
De Wolf, Koenraad 125, 360
Deboutte, A. (c.s.s.r.) 46
Debrabandere, Frans 385
Decavele, Johan 466
Decrits, M. 140, 160, 361
Decrits, Marc 477, 478, 479
Defour, Frans 337
Degraeve, Bernard 146
Deleurere, M.-Th. 501
Deneckere, Gita 26
Denewet, Lieven 239, 240, 241
Denissen, Sabine 282
Depaepe, Marc 188
Deprez, Ada 200
Deroy, L. 381
Devleeschouwer, J. 382
Devos, Eric 454
Devos, M. 377
Dewilde, Jan 200
Dhaeyer, Fernand 189
Didelez, Guy 412
Dierickx, Fons 75, 89, 224, 492, 525
Dosogne, Lieve 73
Dubois, Gilbert 171
Duerloo, L. 455
Duerloo, Luc 456
Dufrasne, Ingrid 334
Dufrasne, Lionel 334
Duquet, Frans 526
EDK, [acroniem] 242
Elkhadem, Hossan 233
Ervynck, Anton 231, 403
Fauconnier, A 349
Forrier, Marleen 83, 84
Fosselle, Leo 190
Fouquart, S. 283
Franois, Luc 3, 26, 420
Fransaer, Frans 370
Gadeyne, Guido 493
Gadeyne, Guy 291, 467
Geeroms, Luc 147, 287
Genicot, L. 462
Gerits, Jan 208
Geubels, Peter Paul 286, 289
Gevers, L. 4
Ghysens, Jos 47, 293
Goeminne, Luc 243, 244, 245
Goossens, J. 371
Goossens, Jean 38, 82
Gotovitch, Jos 108
Groeninckx, Karel Lodewijk 191
Grootaers, Werner 85
Gysels, H. 410
Hameleers, Marc 20
Hanskens, Karine 90
Hasquin, Hervé 515
Haverals, Marcel 38, 82
Heerbrant, Jean-Paul 233
Heireman, K. 270
Henau, Brigitte 285
Hermy, Martin 265
Heyvaert, H. 192, 193, 440
Hoebanx, J.J. 207
Hoffsummer, Patrick 404
Hoftijzer, P.G. 12
Holemans, Herman 246
Humbeeck, Kris 344
Huylebroek, E. 112, 210, 372
Huys, Paul 247, 248, 249, 250, 251, 252
Ilegems, L. 508
Imbo, Gaetan 421
Imbo, Gaston 134, 330, 341, 342, 343, 422, 423

Irigaray, Luce 77
Jacobs, Johanna 48
Janssens, Gustaaf 151, 468
Janssens, Jozef 502
Janssens, Luc 469
Janssens, Paul 130, 285, 456
Janssens, Tom 274
Joossens, Nol 234
Kerckhaert, Nol 322, 338, 383
Kerkhove, Herman 316
Keymeulen, Lut 373
Kristeva, Julia 77
Lamarcq, Danny 35, 261, 275, 294, 302, 362, 374, 405
Lamberigts, M. 4
Lamberts, E, 487
Laneau, Herman 161
Laurent, Ren 333
Ledoyen, H. (o.s.b.) 14
Leeman, Katelijne 470
Lehoucq, Nicole 152
Lejour, E. 471
Lesage, Xavier 145
Lierneux, Pierre 417
Liessens, Gerrit 62, 142
Lievens, Robert 439
Lievens, Robrecht 40
Lorie, Frans 521
Louies, Jan 408
Maes, Krista 472
Maes, Patrick 528
Magdalena, 226, 350
Marchand, James 387
Marchal, Griet 473
Maroye, Marc 106, 179, 441, 442
Marynissen, Ann 25
Massing, Jean Michel 292
Matthijs, M. 258, 259
Meerschaert, Denis 516
Melckenbeeck, Edwin 194
Mertens, Jacques 131
Mertens, Patrick 253
Mertens, R. 276
Meyhoffer, J. 92
Michiels, Jef 220
Milis, L.J.R. 76
Minnaert, Emiel 375
Moens, J. 400
Mulon, M. 381
Murray, J.M. 144
Nélis, H. 474
Nevraumont, Marcel 209
Ockeley, J. 505
Ockeley, Jaak 86
Olsen, J. 148, 162, 184, 303
Ooms, Ph. 15
Op de Beeck, Bart 272
Opsommer, Rik 99
Pareyn, Luc 200
Patoor, Wilfried 488
Pattin, Marianne 308
Pattyn, B. 4
Pelzer, Birgit 77
Permentier, Gaston 214, 351
Pieters, Marnix 231, 402
Podevijn, Dirk 475
Provost, Michel 156
Raes, Koen 108
Redant, G. 136, 222
Redant, Gilbert 376
Reygaerts, J. 258, 259
Robijns, Luc 325
Roegiers, J. 32, 509
Rogge, Marc 393, 396
Roosens, Laurent 22
Roose, P. 352
Rose, An(na) 425
Ruys, Robert 49
Ryckeboer, Hugo 377
Sacr, Patrick 180
Salu, Luc 22
Sas, Kathy 397
Scheerlinck, J. 196
Schepens, Erik 50, 268, 277
Schepens, Erik L. 51
Schokkaert, Ben 458
Schollaert, Jean-Marie 494
Scholliers, Peter 27, 211
Schouppe, L. 434
Schouteet, A. 8
Schrickx, Willem 388
Seberechts, Frank 108
Simon, Frank 188
Smeyers, Maurits 339, 340
Soetaert, Paul 41
Soly, Hugo 37, 128, 131, 151, 202, 420
Spiessens, Godelieve 353
Spufford, Peter 292
Steurbaut, F. 443
Steurbaut, Ph. 443
Stevens, Willy 444
Stinissen, Juul 506, 507
Stols, Eddy 495
Strobbe, Luc 271
Stroobants, A. 36
Swyngedouw, Marc 108
Tack, Guido 265
Taghon, P. 173
Taveneaux, Ren 13

Terrizi, Rosa 153
Thijs, Alfons K.L. 58
Tiberghien, Albert 130
Tock, Benot-Michel 463
Tournoy, G. 508
Tournoy, L. 509
Trio, Paul 61, 82
Tulkens, L. 508
Tyssens, Jeffrey 181
Ulens, Jan 28
Uyttersprot, Clemens 29, 426
Uyttersprot, Marc 11, 163, 311, 427
Valcke, Tony 152
Van Assche, Ren 445
Van Audenhove, Marcel 149
Van Betsbrugge, Gerrit 354
Van Bockstaele, Geert 42, 164, 421
Van Brempt, Pieter 166, 266, 267
Van Butsele, P. 446, 447
Van Butsele, Paul 71, 141, 510, 511, 512
Van Buylen, Jacques 494
Van Campenhout, Frans 17, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117
van Daele, Henri 203
Van Damme, Jo 448
Van de Merckt, Gaston 52, 165, 496
Van de Perre, Arnold 497
Van de Perre, Rudolf 389, 390
Van de Wiel, C. 87
Van den Bossche, Nestor 363
Van den Bremt, P. 295
van den Bremt, Paul 265
van den Brink, Paul 20
Van den Broeck, P. 406
Van den Eijnde, S. 18
Van den Nest, Gabriël 53, 54, 182, 296, 476, 517
Van den Steen, Joerie 529
Van der Biest, Ulric 318
Van der Donckt, M.C. 400
van der Krogt, Peter C.J. 20
Van der Linden, Renaat 55, 364
Van der Meiren, Jean-Pierre 407
Van der Speeten, Jozef 118, 119, 174, 175, 195
Van der Sypt, S. 377
Van Doorslaer, Rudi 26
van Doorslaer, Rudy 108
Van Driessche, L. 96
Van Durme, Luc 365, 384
Van Eenoo, R. 30
Van Eenoo, Romain 26
van Elslande, Rudy 336
van Heesch, Johan 23, 24
Van Heesvelde, Paul 19
Van Himbeeck, Louis 215
Van Hooydonck, Ilse 57
Van Isterdael, Herman 120, 143, 477, 478, 479, 480, 481, 482
Van Keymeulen, J. 377
Van Langenhoven, Bart 219, 255, 269, 323, 326, 329, 366, 398, 449, 450, 451
Van Nedervelde, G. 452
Van Neer, Wim 403
Van Nieuwenhuyse, Ann 278
Van Nuffel, Petrus 498
Van Overstraeten, Daniel 355
van Selm, B. 12
Van Trimpont, Marc 150, 185, 386, 499
Van Uytven, Raymond 285
Van Velthoven, Harry 200
Van Wageningen, D. 93
Van Wegens, Inge 482bis
Vande Winkel, Georges 31, 121
Vandenbroeck, Paul 77
Vandenbroeke, C. 97
Vandenbroeke, Chris 98
Vandermaelen, Lydie 257
Vandewalle, Gaston 135
Vandeweghe, Frank 272
Vanegeren, Bart 344
Vanhaute, E. 95
Vanhaute, Eric 26
Vanhoutte, Herman 256
Vannieuwenhuyse, Johan 466
Vanschoenbeek, Guy 122
Vanwildemeersch, Urbain 56, 279
Vanwymeersch, Martine 477, 478, 479
Velle, Karel 216
Verbeke, Werner 38, 82
Verboven, Hilde 130
Vercheval, Georges 345
Verdoodt, Frans-Jos 123
Verhoeyen, Etienne 176
Verlaeckt, K. 394
Verleyen, Wilfried (o.s.b.) 78, 79, 428
Vermeiren, Rie 483
Vermeir, Ren 37, 128, 131, 151, 202, 420
Vermeulen, F. 399
Vernaeve, Wilfried 327
Verpoest, Luc 325
Verschaeren, Jos 429
Vervust, A. 453, 500, 530, 531
Viaene, Patrick 27

Vos, Louis 108
Vrielinck, S. 95
Vroom, M. 484
Walch, Nicole 233
Wante, L. 301
Wante, Luc 257
Wauters, Annika 485
Wellens-De Donder, Liliane 233
Witte, Els 149
Woelderink, B. 486
Woestenborghs, Bert 126

PERSONENREGISTER

Alost, Jacqueline d' 77
André (familie) 438
Anneessen (familie) 354
Artevelde (familie) 443
Bacchus 94
Baelde, M. 37
Baert, Jacobus 227
Bakchos 94
Bavo (H.) 49
Béatrice de Cusance 141
Beelaert (familie) 450
Berg, J. 331
Bijl, Adolf 36
Blanchaert (atelier) 483
Blanchaert, Leonard 483
Blanchaert, Leopold 483
Boeykens, Karel 64
Boon, Louis Paul 344
Boudewijn I met de ijzeren arm (Vlaanderen) 436
Boudewijn van Ninove 459
Breekschild, Egidius 202
Breetschilt, Egidius 202
Brempt (familie) 430
Bresser, Leon 483
Bressers (atelier) 483
Bressers, Adriaan Hubert 483
Bressers, Adrien Frans 483
Buyle, Engelbertus 192, 193
Buyle, Hubert 390
Buysse, Ange 74
Caroline van Oostenrijk 141
Carteus, Felix 284
Charle, Philippus 455
Cleynaerts, Nicolaes 508
Cluysenaar, J.P. 299, 408
Cnudde, Constantinus Romanus 66
Colen, Henricus 12
Cooreman (kanunnik) 70
Cooreman, Denis 75
Coppejans, Frans 287
Cornelius (H.) 77
Courteaux, Frits 29, 414, 424, 426
D'Hoker, Albert 39, 190, 208, 411
D'Hondt, Paula 415
Daens, Adolf 63, 123, 418
Daens, Anna Maria 113
Daens, Pieter 113
David, Johannes 32
De Backer, Alos 112
De Backer, Franz Jozef 388
De Baets, Maurice 63
De Boitselier, Jan-Baptist 118
De Busignies, H. 325
De Cock, Modest 422
De Cooman, Jan 341
De Craene, Basiel Jozef Hyacinth 427
De Goux, Pierre 40
De la Motte (familie) 433
De Laeter (familie) 444
De Maeyer, Aloes 389
De Maeyer, Joannes Benedictus 69
De Man (kanunnik) 312
De Meyere, Jan 312
De Mol, Raymond 416
De Noyette, Modeste 308
De Patin 503
De Porre (familie) 448
De Potter, Frans 429
De Pratz, Joannes 455
De Ridder, Anna 441
De Roover (familie) 437
De Roze, Cypriaan 347
De Saint-Amour, Jacques Nicolas de la Baume 141
De Smet, Jozef 174
De Swaef (familie) 445
De Trazegnies, Christiaen Balthazar 353
De Ville (familie) 134
De Vlaminck, Franciscus 65
De Vlieger, Seraphin 287
De Waepenaert, Emmanuel 455
Delebecque, Louis Joseph 325
Demade, Pol 418
Despauterius, Joannes 508, 509
Devleeschouwer, Jozef 442
Dewez, Laurent-Benot 300
Dionusos 94
Dionysus 94
Du Caju (geslacht) 36
Dupont, Kamiel-Jan 155
Egmond, Lamoraal van 307
Eligius (H.) 43, 51
Elooi (H.) 50
Gasselman, Jef 427
Gavere-Diepenbeek (huis van) 507
Gavere-Fresin (huis van) 506
Gavere-Hrimez (huis van) 506, 507
Gelre 457
Gobbeert, Jan 312
Gravez, Hilaire 115
Groeninckx, Karel Lodewijk 191
Guillebert de Mets 339, 340, 502
Guillemin, Paul 423

Hane-Steenhuyse, Jean-Baptiste-Marie- Joseph-Franois-Ghislain d' (graaf) 425
Hans, Abraham 387
Helderenberg, Gerry 390
Helleputte, Joris 332, 472
Hermes (Sint-) 44
Horenbaut, Lucas II 77
Hovius, Matthias 72
Hubertus (H.) 56
Jan de Lichte 137
Jan Van Eyck 339, 340
Jan van Heethuyse 336
Jeanne van Gavere 419
Johan van Nassau 510
Johannes Ockeghem 355
Kielemoes (familie) 453
Kluyskens, Jozef Frans 234
Korte (familie) 451
Lauwerys (pastoor) 163
Lebon, Hector Polidor 114
Lecler, Jacob 289
Leopold II van België 210
Loret, Franois-Bernard 352
Lourdeaux, Willem 38
Lutgardis (Zuster) 46
Lutgart (H.) 46
Manneken-Pis 209
Maria (H.) 53, 54
Maria-Theresia 273
Martens, Dirk 270, 272, 292, 509
Mayart, Louise 109
Meester van Guillebert de Mets 292
Mortier, Stefaan 464
Moyersoen, Romain 475
Pieter van Gent 495
Pilatte (familie) 449
Piron 174
Pirson, Cline 46
Popp, P.C. 229
Roelant (familie) 431
Roelant, Judocus 431
Roels, Leonce 161
Roemaet, Paul 332
Rollier, Josse Franois 148
Roman, Clément 358
Ruffault, H. 509
Saligo, Charles-Louis 342
Schouppe (familie) 434
Sebastiaan (H.) 48
Simon de Lalaing 419
Spiers, Donat 165
Steurbaut (familie) 443
Stillemans 63
Taverne, Fernand 167
Triest, Petrus Jozef 470
Van Assche, Modest (Dom) 428
Van Bockstaele, Emiel 157, 421
Van Boom-Moortgat (familie) 440
Van Coppenolle (familie) 257
Van Cromphout, Adrienne 77
Van den Brouck, Judoca 431
Van den Abeele, Petrus 110
Van den Broeck, Paulus 78
Van den Bruele, Albert 113
Van Den Dijck, Leonie 412
Van den Neste, Mathias 53
Van Der Kelen (familie) 471
Van der Motten (familie) 433
Van der Schueren, Petrus 12
Van Eyck 339, 340
Van Goethem, Michel 67
Van Grootenbruele, Robert 360
Van Hege (familie) 184
Van Houtem, Frans 120
Van Huffel, Pieter 325, 343
Van Langenhaeke, Jan Baptist 121
Van Lil, Albert 11, 413
Van Mal, Albertine 350
Van Neervelde (familie) 452
Van Vreckem, Charles 464
Van Wiele, Petrus 162
Vander Donckt, Guillielmus 455
Vanderschelden, Remi 111, 117
Vanderstraeten 472
Vesalius, Andreas 233
Vilain (geslacht) 436
Vilain XIIII, Philippe 420
Vincentius a Paolo (Sint-) 88
Vives 509
Vonck, Jan Frans 417, 505
Wolters, Mathias Joseph 325
Zeeghers, Joannes 202

TOPOGRAFISCH REGISTER

Aaigem 62, 142, 251, 503, 520
Aalst 29, 34, 47, 48, 56, 77, 79, 85, 86, 87, 89, 105, 115, 127, 128, 131, 135, 138, 144, 147, 163, 178, 182, 190, 193, 208, 217, 234, 247, 251, 252, 261, 271, 276, 285, 287, 288, 292, 293, 311, 318, 325, 327, 328, 336, 344, 381, 388, 389, 390, 392, 402, 408, 424, 426, 427, 455, 471, 483, 484, 489, 498, 509, 527
Aalst (arrondissement) 105, 108
Aalst (Land van) 12, 72, 86, 99, 250, 289, 333, 436, 447, 457
Aalter 444
Affligem 78, 79, 292, 469
Antwerpen 58, 114, 353
Appelterre 253
Appelterre-Eichem 121, 241
Arras (F) (bisdom) 463
Asper 260
Asse 46
Baaigem 56, 204, 256
Baardegem 80, 81, 226, 229, 248, 432, 505
Balegem 68, 238, 256, 490, 491, 519
Bambrugge 503
België 9, 130, 176, 180, 211, 216, 272, 333, 334, 385, 487, 515, 527
Berchem 257, 477, 480
Bottelare 490
Brabant (hertogdom) 131, 474
Brabant (provincie) 207, 246
Brakel 100, 198, 304, 367
Brakel (regio) 441, 442
Breivelde 294
Brussel 33, 276, 331, 388, 457, 465, 468
Burst 471, 503, 527
Cambridge 292
Canada 106
Cottem 503
Deerlijk 117
Deftinge 452, 483
Deinze 419
Den Bompt 482
Dender 288, 382
Denderhoutem 113, 196, 248, 372
Denderleeuw 113
Dendermonde 36, 90
Dendermonde (arrondissement) 124
Denderstreek 371, 373
Denderwindeke 310, 319
Dentergem 482
Diepe Straten 295
Diepenbeek 507
Diest 508, 510
Dikkele 205
Dikkelvenne 256, 483, 490
Edelare 58
Eine 290
Elnone 244
Elst 50, 51, 452, 482bis
Ename 261, 265, 400, 401, 403, 404, 407, 482bis
Erembodegem 428
Erondegem 452, 503
Erpe 129, 232, 236, 416, 503
Erpe-Mere 240, 288
Erpelgem 482
Etikhove 235, 242, 482bis
Everbeek 150, 179, 378, 379, 386, 393, 438, 499
Everbeek (regio) 106
Fayelles 482
Frankrijk 13
Fresin 506
Gavere 490, 506, 507
Gaverland 204
Gent 3, 61, 63, 122, 177, 212, 234, 248, 298, 325, 429, 443
Gent (arrondissement) 105, 490
Gent (bisdom) 63, 73, 74, 325
Gent-Eeklo (arrondissement) 108
Gentbrugge 248, 488, 490
Geraardsbergen 42, 48, 64, 77, 86, 134, 157, 164, 185, 209, 217, 251, 261, 288, 292, 306, 322, 325, 330, 332, 335, 339, 340, 341, 342, 343, 353, 354, 390, 421, 422, 444, 455, 465, 469, 483, 502, 508, 509
Gijzegem 46, 88, 115
Gijzenzele 352, 490, 519
Goeferdinge 49
Gontrode 490
Gravenrot ('S-) 480
Grimminge 322
Grotenberge 202
Haaltert 66, 136, 196, 210, 222, 376, 418, 434, 471, 529
Halle-Vilvoorde (arrondissement) 246
Heilbroek 480
Heldergem 69, 196, 264, 439, 445, 471, 514
Hemelveerdegem 309
Herdersem 58, 75, 213, 215, 220, 224, 226, 315, 350, 390, 471, 492, 525

Herentals 349
Herzele 261, 279, 458
Hillegem 452, 483
Hofstade 399
Hooiken 212
Horebeke 393
Hundelgem 74
Idegem 191, 349, 483, 495
Impe 235, 242, 476
Ingooigem 433
Kasteelstraat 321
Kerkem 478, 481
Kerkem-Koekamer-Rijstraat 478
Kerksken 196
Kerselare 58
Kluisbergen 160
Knokke 387
Kwaremont 479, 482
Lalaing 419
Landskouter 245, 490, 519
Latijns Amerika 495
Lede 53, 54, 58, 182, 219, 255, 269, 286, 288, 296, 323, 326, 329, 366, 390, 395, 398, 449, 450, 451, 476, 517, 521
Ledeberg 250
Lessen 77
Leuven 270, 332, 509
Leuze 273
Liedekerke 527
Lierde 42
Liessies (F) 508
Maarke 478, 481
Maarke-Kerkem 482bis
Maarke-ter-Borcht 478, 481
Maarkedal 524
Malta 83, 84
Manitoba (CDN) 106
Marokko 508
Massemen 472
Matadi (Zare) 74
Mater 393
Mechelen (aartsbisdom) 86
Meerbeke 12, 103, 464
Melden 482bis
Meldert 226, 351, 497
Melle 82, 148, 162, 184, 263, 281, 303, 391, 490, 500, 530, 531
Melsen 256, 490
Merchtem 352
Mere 49, 324, 375, 396, 452, 503, 523
Merelbeke 483, 490
Merendree 427
Mespelare 58
Mexico 156
Michelbeke 50, 51, 268, 277, 482bis
Mijlbeek 163, 311, 427, 489
Moerbeke 444
Molenkouter 396
Molenstraat 327
Moorsel 158, 166, 214, 223, 226, 251, 266, 267, 370, 522
Moortsele 409, 519, 528
Munte 490
Nederbrakel 12, 43, 50, 51, 101, 102, 168, 170, 367, 419
Nederbrakel (regio) 106
Nederland 487
Nederlanden 15, 20, 28, 487
Nieuwenbos 212
Nieuwenhove 483
Nieuwerkerken 67, 104, 127, 262, 348, 352, 359, 369, 431
Ninove 32, 40, 58, 64, 86, 131, 167, 202, 217, 218, 244, 261, 279, 295, 300, 322, 328, 331, 336, 349, 354, 405, 406, 459, 509, 527
Noord-Frankrijk 98, 385
Noord-Henegouwen 291
Nukerke 482bis
Okegem 118, 119, 120, 143, 172, 174, 175
Onkerzele 132, 412
Oordegem 455, 476
Oost-Vlaanderen 152, 186, 203, 250, 252, 274, 297, 335, 383, 402, 429, 465
Oosterzele 238, 239, 490, 519
Opbrakel 169, 179, 482bis, 504
Opwijk 452
Orlans (F) 202
Ottergem 242, 452, 503
Oudenaarde 446, 482bis
Oudenaarde (arrondissement) 105, 361
Overboelare 248
Paddestraat 365, 517
Pajottenland 358
Pamele 85
Peer 506, 507
Pitsenburg 80, 81
Pollare 60, 64, 155, 187, 225, 313
Ressegem 482bis
Roborst 482bis
Ronse 44, 45, 52, 71, 85, 86, 93, 94, 131, 140, 141, 156, 165, 171, 189, 221, 227, 228, 261, 283, 284, 288, 290, 292, 308, 312, 316, 347, 368, 381, 433, 454, 482bis, 483, 493,

496, 501, 511, 512, 516
Ronse (regio) 290
Roosdaal 435
Ruien 160, 482bis, 479, 482
Saint-Amand 244
Saint-Ghislain 355
Schaerpenberg 52
Schelde 303, 382
Scheldedepartement 146, 513
Scheldeland 256
Schelderode 256, 483, 490
Scheldewindeke 453, 483, 490, 519
Schoonaarde 518
Schorisse 86, 317, 482bis
Schouwegemstraat 391
Semmerzake 490
Serskamp 58, 248, 251
Sint-Antelinks 59
Sint-Blasius-Boekel 482bis
Sint-Denijs-Boekel 56
Sint-Goriks-Oudenhove 494
Sint-Kornelis-Horebeke 483
Sint-Lievens-Esse 279, 483
Sint-Lievens-Houtem 290, 483, 526
Sint-Maria-Horebeke 387, 482bis
Sint-Maria-Oudenhove 483, 494
Sint-Martens-Lierde 206, 508
Smetlede 471, 476
Steenhuize 425
Steenhuize-Wijnhuize 483
Ten Berghe 386, 499
Ten Broeke 482
Ten Hove 482
Ten Rozen 79
Ter Beken 482
Ter Lucht 480
Ter Ruwen 477, 480
Terneuzen 113
Van Der Donckt 477, 480
Velzeke 35, 365, 374, 397, 399
Viane 305
Vlaamse Ardennen 338
Vlaanderen 33, 97, 98, 199, 231, 275, 358, 410, 436, 495
Vlaanderen (graafschap) 99, 131, 250, 265, 474
Vlekkem 237, 452, 503
Vlierzele 217, 452, 471
Volkegem 482bis
Vollezele (regio) 258, 259
Voorde 314
Vorsen 506
Vorst 413
Vurste 490
Waarschoot 427
Waasmunster 349
Wanzele 194, 476
Waterloo 154
Welden 393, 482bis
Welle 413
West-Vlaanderen 252
Wichelen 250, 251, 394, 518
Wieze 70, 96, 183, 192, 193, 230, 380, 440
Wijlegem 320
Windesheim (NL) 38, 82
Wittentack 52
Zandbergen 65, 301
Zarlardinge 390, 419
Zeeuws-Vlaanderen 252
Zegelsem 356
Zonnegem 503
Zottegem 114, 161, 261, 279, 294, 302, 307, 321, 358, 360, 363, 465, 472, 483
Zuid-Oost-Vlaanderen 393
Zuid-Vlaanderen 291
Zuidelijk Nederland 410
Zuidelijke Nederlanden 83, 84, 139, 328
Zulzeke 482bis, 479, 482
Zwalm 320
Zyverdinghe 494

INHOUD BIBLIOGRAFIE 1993

O. ALGEMEENHEDEN	nummer 1
Bibliografieën van scripties en verhandelingen (013)	1
Bibliografieën van tijdschriften (014)	6
Nationale, regionale, lokale bibliografieën (015)	9
Vakbibliografieën (016)	11
Bibliotheken (026/027)	32
Adresboeken (058)	33
Musea. Museologie (069)	34
Mediawezen (07)	36
Miscellanea (089)	37
Codicologie. Boekgeschiedenis (09)	40
2. GODSDIENST. THEOLOGIE	nummer 43
Hemelse hiërarchie. Heiligen(verering) (235)	43
Praktische theologie. Kerkelijke kunst en symboliek.	
Kerkmeubilair en -versiering (24)	57
Pastoraal theologie. Broederschappen.	
Parochiële instellingen (25)	60
Kerkbestuur en -organisatie (262)	63
Liturgie (264)	72
Missionering (266)	74
Christelijke, religieuze ordes (271)	76
Protestantse kerken (283/289)	91
Niet-christelijke religies. Mythologie (29)	94
3. SOCIALE WETENSCHAPPEN	nummer 95
Statistiek. Demografie (31)	95
Politieke wetenschappen. Binnenlandse politiek (32)	99
Verkiezingen (324)	100
Migratie (325.1/2)	106
Politieke partijen en bewegingen (329)	107
Vakbeweging. Lonen. Arbeid en tewerkstelling (331)	124
Coöperaties. Economische organisatievormen (334)	127
Financiën (336)	128
Handel (339)	136
Recht. Criminaliteit. Notariaat (34)	137
Taken van de overheidsorganen (351)	146
Lokaal, regionaal en centraal bestuur (352/354)	147
Defensie. Krijgsgeschiedenis (355)	154
Wereldoorlog 1914-18 (355 WOI)	157
Wereldoorlogen (355 WOI/II)	166
Wereldoorlog 1939-45 (355 WOII)	167
Maatschappelijk werk. Verzekeringswezen (36)	177
Opvoeding. Onderwijs. Vrijetijdsbesteding (37)	180
Kleuter- en algemeen vormend onderwijs (372/373)	183
Algemeen vormend onderwijs (373)	185

Jeugdvorming. Jeugdwerk (374.3) 197
Volwassenenvorming. Vormingswerk (374.7) 200
Universitair onderwijs (378) 202
Toerisme. Vrijetijdsbesteding (379.8) 203
Metrologie (389) 207
Volkskunde (39) 208
Zeden en gebruiken in het particuliere leven (392) 210
Maaltijden. Vasten. Drinkgewoonten. Herbergen (392.8) 211
Dood en dodengebruiken (393) 212
Openbaar en maatschappelijk leven (394) 217
Volksgeloof (398.3) 223
Kalenderfeesten (398.33) 224
Volksliederen (398.8) 225
5. WISKUNDE. NATUURWETENSCHAPPEN nummer 227
Astronomie (52) 227
Kartografie. Landmeetkunde (528) 228
Plantkunde (58) 230
Dierkunde (59) 231
6. TOEGEPASTE WETENSCHAPPEN nummer 232
Geneeskunde. Hygiëne. Farmacie (61) 232
Molinologie (620.9) 235
Elektriciteit. Telecommunicatie (621) 257
Mijnbouw (622) 258
Waterbouwkunde (626/627) 260
Gezondheidstechniek. Sanitaire techniek.
Verlichtingstechniek (628) 261
Landbouw. Tuinbouw. Bosbouw. Veeteelt. Jacht.
Visserij (63) 263
Grafische industrie. Uitgeverij. Boekhandel (655) 270
Verkeerswezen. Openbaar vervoer. Postwezen (656) 273
Industrieën en ambachten (algemeen) (66) 277
Gistingsbedrijven. Drank. Genotsmiddelenindustrie (663) 278
Voedingsmiddelen (664) 280
Glasindustrie en -technologie (666) 281
IJzer en staal (672) 283
Textiel (677) 284
Precisie-arbeid. Automatisering (681) 286
7. KUNST. SPORT nummer 287
Kunst (algemeen) (7) 287
Ruimtelijke ordening. Landschap. Tuinarchitectuur (71) 293
Architectuur (72) 296
Openbare gebouwen. Commerciële en
industriële gebouwen (725) 301
Religieuze bouwkunst (726) 304
Burgerlijke architectuur (728) 326
Beeldhouwkunst (73) 330

Sigillografie (736.3) 333
Keramiek. Pottenbakkerskunst (738) 334
Kunstnijverheid. Design (745) 335
Glas- en kristalwerk (748) 336
Meubelkunst (749) 337
Schilderkunst (75) 338
Grafische kunsten (76) 344
Fotografie (77) 345
Muziek (78) 346
Sport (79) 356
Theater (792) 366

8. FILOLOGIE. LITERATUUR nummer 367
Dialecten (800.87) 367
Toponymie (801.311) 378
Onomastiek (801.313) 385
Literatuur (82/89) 387

9. GEOGRAFIE. BIOGRAFIE. GESCHIEDENIS nummer 391
Archeologie (902) 391
Archeologie van de oudheid (902.032) 395
Archeologie van de middeleeuwen (902.033) 400
Industriële archeologie (902.035) 408
Prehistorie (903) 409
Geografie (91) 410
Biografie. Prosopografie (929) 411
Genealogie (929.5) 430
Heraldiek (929.6) 454
Geschiedtheorie. Historiografie (930) 459
Bronnenstudie en -uitgaven. Diplomatiek (930.22) 462
Archiefinventarissen. Archiefwezen (930.25) 464
Algemene geschiedenis (94) 487
Middeleeuwse geschiedenis (94.033) 501
Moderne geschiedenis (94.034) 503
Hedendaagse geschiedenis (94.035/036) 513

ERRATA BIBLIOGRAFIE(EN) pagina 189

AUTEURSREGISTER 190
PERSONENREGISTER 195
TOPOGRAFISCH REGISTER 197

INHOUD 200

Georges Vande Winkel
Heirbaan 107
9400 Ninove-Denderwindeke

Wilfried Vernaeve
Brouwerijstraat 39
9300 Aalst

DE PLAATSNAAM TRIMPONT TE EVERBEEK

M. VAN TRIMPONT

In 1843 vond een man op tragische wijze de dood te Everbeek (1). Volgens de overlevering zou hij door de bliksem geveld zijn toen hij, op weg naar huis, verrast werd door een onweer. Deze man heette Jozef van Trimpont (2).

Precies op de plaats waar dit ongeluk gebeurd is hebben vrome lieden, vermoedelijk familieleden, ter herinnering aan dit voorval een houten kruis geplant vlakbij een boom. Dit kruis staat er vandaag nog maar is mettertijd met die boom vergroeid. Zo een nagedachtenis- of memoriekruis wordt omschreven als een *schielijke-dood-kruis* (3).

Tragische gebeurtenissen spreken vaak tot de verbeelding van de mensen en groeien soms uit tot mythes waarbij dan een loopje genomen wordt met de werkelijkheid. Hier hebben wij typisch met zo een geval te doen. De volksmond wil namelijk dat de plaats waar Jozef van Trimpont om het leven kwam naar hem genoemd werd en sindsdien *Trimpont* heet. Dit is echter je reinste fantasie want het staat als een paal boven water dat het toponiem Trimpont te Everbeek toen reeds meer dan 600 jaar bekend was...

De plaatsnaam Trimpont vindt men niet uitsluitend te Everbeek. In de vakliteratuur wordt naast Everbeek ook verwezen naar de naburige Waalse dorpjes Papignies en Wannebecq. Het is echter opvallend dat bijna nooit alle drie deze dorpen samen worden vermeld maar wel één van de drie; Houet & Cleeren maken daar een uitzondering op maar ofschoon inderdaad naar alle drie de dorpen verwezen is, wordt er één (Wannebecq) tussen haakjes vernoemd (4).

Vóór 1228 komt Trimpont nergens voor. Het lag dus in de lijn van de

(1) Over of i.v.m. Everbeek, dat tot 1963 deel uitmaakte van Henegouwen, zie desgewenst: S. DELANGE, *Everbeek*, in *Het Land van Aalst*, XXI, 1969, pp. 245-270. M. VAN TRIMPONT, *Ten Berghe in Everbeek, een tot nogtoe onbekende heerlijkheid*, in *Het Land van Aalst*, XLV, 1993, pp. 62-70.

(2) RONSE, RIJKSARCHIEF, *Burgerlijke Stand Everbeek*: er zijn in 1843 te Everbeek twee Van Trimponten overleden en beiden heetten ze Joseph. De eerste, op 11 juli, was een kind van pas zes maanden oud. (Acte nr. 69). De tweede, op 9 october, was 39 jaar; hij was de zoon van Pierre en Marie Cathérine Dubois, en de echtgenoot van Lucie Lison. (Overlijdensacte nr. 86). Was deze laatste de ongelukkige die het gepresteerd heeft anderhalve eeuw na zijn dood nog onder de mensen te zijn? De overlijdensacte zegt voor beiden dat ze in hun woning overleden zijn... Het enigma kan moeilijk completer.

(3) L. DE TEMMERMAN, *Brakelse openluchtkruisen*, in *Triverius*, XX, 1990, nr. 1, p. 45.

(4) HUET & CLEEREN, *Modern woordenboek der Belgische gemeenten*, 1967.

Het schielijke-dood-kruis van Jozef is vergroeid met een knoteik te Trimpont (Everbeek).
Foto genomen in 1987.
Tot voor kort was de tekst die erop voorkwam nog zeer duidelijk leesbaar:
Bovenaan de paal van het kruis: *Bid voor de ziel van*
Op de dwarsbalk van het kruis: *Joseph van Trimpont, hier overleden in het jaar 1843.*
Onderaan de paal: *Doet toch een gebed voor mij.*

verwachtingen dat Gysseling er geen gewag van maakt in zijn indrukwekkend naslagwerk met de toponiemen die bestonden of die bekend waren vóór het jaar 1226 (5). Overigens bestaan over de betekenis van Trimpont allen maar gissingen.

De oudste attestaties

Maar hoe zit het nu met de eerste of oudste vermeldingen van het toponiem?

In zijn naslagwerk over de gemeenten van het arrondissement Aat brengt G. Decamps een uitgebreide lijst van plaatsnamen te Everbeek (6), en in verband met het toponiem dat hier aan de orde is schrijft hij ,,Trimpont, *dit en 1228 Thiripont*'', wat volgens deze auteur staat voor vlierput, la fosse aux sureaux. Deze oudste attestatie wordt in *1366* bevestigd door de vermelding van de familienaam *Tyripont* (7) waarover verder meer.

En te ,,Papenghien'' of Papignies vinden wij in het Oudenaardse *Veil rentier* (8) *(ca. 1275) Terinpont*: ,,... et tenant au pire (9) de Terinpont ... et au riu (10) d'Ostichuel ki vient de Terinpont'', en even verder ,,... de le rivière ki vient de Terinpont à Pétenghien.'' Ook de variante *Teripont* is aanwezig: ,,Summa de le rivière de Teripont.'' In hetzelfde renteboek wordt te ,,Elziele'' of Elzele, en te ,,Ysier'' of Isières nogmaals *Terinpont* vermeld.

Ongeveer een eeuw later te Papignies: *Tripont (1364)*, in een brief van Jean de Berlaimont over een paard dat verloren gelopen was te Tripont (11) en *Trimpont (1373)*, in het ,,Mandement du duc Albert à Baudouin de la Motte'' dd. 18 december (12).

Van zijn kant situeert A. Carnoy een Trimpont te Wannebecq (13), en hij waagt zich aan een betekenisinterpretatie: ,,Peut-être pour trinum

(5) M. GYSSELING, *Toponymisch woordenboek voor België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk, West-Duitsland (vóór 1226)*, 1960.

(6) G. DECAMPS, *Les communes de l'arrondissement d'Ath*, Bergen, 1908, pp. 97-102.

(7) RONSE, RIJKSARCHIEF, *Archief van de Sint-Adriaansabdij Geraardsbergen*, nr. 265, pp. 15-18: *Census d(o)m(ini) abtis et conve(n)t(us) Gerarldimont(is) apud Eversbeke, anno D(o)m(ini) MCCCLXVI.*

(8) L. VERRIEST, *Le polyoptique illustré dit ,,Veil rentier de messire Jehan de Pamele-Audenarde (vers 1275)''*, Brussel, 1950, f°84r°, 145r°, 147r°, 149r°, 156v°.

(9) Het oudfranse ,,pire'' betekent: ,,estacade servant à maintenir l'eau, sorte d'écluse''. (A.J. GREIMAS, *Dictionnaire de l'ancien français jusqu'au milieu du 14e siècle*, Parijs, 1968). Het woord ,,pire'' komt vaak voor in de ,,Veil Rentier...'' (zie noot 8): bijvoorbeeld f° 139 te Lessenbos''... tenant au pire del Bois de Lessines et au pire d'Enghien.''

(10) Het oudfrans ,,riu'' betekent ,,ruisseau-rigole''. (A.J. GREIMAS, *o.c.*).

(11) L. DEVILLERS, *Cartulaire des comtes de Hainaut*, t.III, Brussel, 1966, p. 573.

(12) L. DEVILLERS, *o.c.*, p. 620.

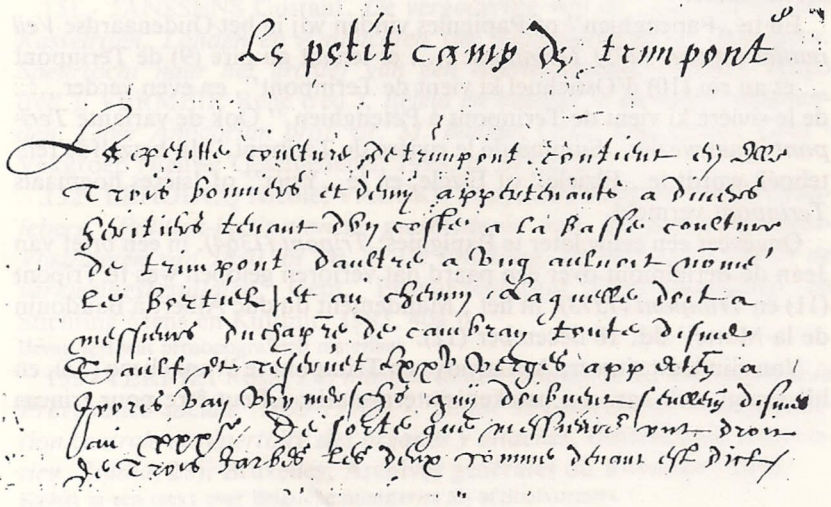
(13) A. CARNOY, *Les origines des noms de communes de Belgique*, Leuven, 1948.

pontem (drievoudige brug, bij de derde brug). Mais plus probablement outre le pont (over de brug)."

Het gehucht Trimpont te Everbeek

Het klein en schilderachtig gehucht Trimpont was ook niet onbekend voor het Kapittel van Kamerijk (Cambrai), één van de vijf voornaamste tiendheffers te Everbeek. In die periode maakte de parochie Everbeek trouwens deel uit van het bisdom Kamerijk. Het Kapittel bezat er rentegronden wat blijkt uit hun landboek van Everbeek dat slaat op het jaar 1605.

De fiscus wist eveneens waar Trimpont lag en waar er iets te rapen viel. Dit vernemen wij uit de kohieren van de 20e penning daterend uit de jaren 1556-1752 (14).

Fragment uit het landboek van Everbeek anno 1605, van het Kapittel van Kamerijk. (16) Te Trimpont heft het Kapittel tienden op 3,5 bunder grond, dit is zowat 4,4 ha volgens de landmaat van het aangrenzende Vloesberg.
De tekst van dit fragment luidt als volgt: Le petit camp de Trimpont.
La petite coulture de Trimpont contient en elle trois bonniers et demy appartenants a divers heritiers tenant dun coste a la basse coulture de Trimpont, daultre a ung aulnoit nommé le Bortiel et au chemin. Laquelle doit a messieurs du chap(ît)re de Cambray toute disme saulf et reservet 75 verges appart(enant) a Jooris van Wymerschs quij doibvent seullem(ent) dismes au XXXe de sorte que messieurs ont droit de trois jarbes les deux comme devant est dict.
(jarbe is een oude vorm voor gerbe (17), schoof).

(14) BERGEN, ARCHIVES DE L'ETAT, *Etats de Hainaut, Cahiers des vingtièmes Everbecq, 1556-1602 en 1604-1752*, ref. R.16 & R.17.

En het feit dat Trimpont niet voorkomt op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden die in de periode 1771-1778 op initiatief van graaf de Ferraris werd opgemaakt, is geen bewijs dat het toponiem niet of nier meer zou bestaan hebben want de 18e-eeuwse kadastrale legger van Everbeek (15) laat de plaatsnaam Trimpont dan wel aan bod komen.

Wat voorafgaat toont onweerlegbaar aan dat er niet het minste verband bestaat tussen het ongelukkige einde in 1843 van Jozef van Trimpont en de plaatsnaam Trimpont.

De familienaam Trimpont

Wie zich voorneemt zijn familiegeschiedenis te schrijven, ook al is deze niet voor publicatie bestemd, staat erop enig inzicht te verwerven in zijn eigen familienaam. Volgens het Instituut voor Naamkunde en Dialectologie van de K.U.Leuven is de familienaam Van Trimpont een typische herkomst- of migratienaam. De persoon die zich als eerste deze naam toegeëigend heeft of die met deze naam door de andere dorpelingen werd geïdentificeerd, woonde op, was afkomstig van of kwam van een plaats Trimpont genaamd (18). Deze stelling bevestigt eigenlijk de nieuwe theorie van L. Van Durme die de naam langs het antroponymisch kanaal verspreid ziet (19). Terloops, eigenlijke familienamen (toenamen of bijnamen) worden niet systematisch aangetroffen vóór 1250, maar vanaf de 14e eeuw trad erfelijkheid de facto op.

De oudstgekende vermeldingen van de familienaam dateren van de 13e en 14e eeuw. Men treft ze aan omstreeks 1275 te Papignies: ,,Li oir (erfgenamen) Jehan *de Terinpont* (20), en te Elzele: ,,... tenant a le tere Gillot *de Terinpont*.'' En te Everbeek ontmoeten wij in 1366 Agnes *de Tyripont* die aan de Sint-Adriaansabdij te Geraardsbergen een rente betaalde op een stukje grond te Everbeek (21).

Later, meer bepaald in 1540, tonen de volkstellingen aan dat er geen Trimponten meer zijn te Elzele, noch te Papignies noch te Wannebecq. (22) Maar te Everbeek heeft de schrijver met dienst de namen genoteerd van Jehan *de Trimpont*, Hayne of Heyne (?) *van Trimpont* en Pieter *van Trimpont*. Enkele jaren nadien vinden wij in het Everbeekse penningkohier van 1556 Jehan van Trimpont, Henry Trimpont, Pieter van

(15) RONSE, RIJKSARCHIEF, *Oud Gemeentearchief Everbeek*, nr. 1.
(16) RIJSEL, ARCHIVES DEPARTEMENTALES, *Fonds de la Cathédrale de Cambrai, Terrier d'Everbecq, 1605*, Ref. nr. 4G 2978.
(17) R. GRANDSAIGNE D'HAUTERIVE, *Dictionnaire d'Ancien Français*, Parijs, 1947.
(18) K.U. Leuven, INSTITUUT VOOR NAAMKUNDE EN DIALECTOLOGIE, Toegezonden brief dd. 14 mei 1992, Ref. 71/120.
(19) L. VAN DURME, *Galloromania neerlandica submersa* (Te verschijnen in 1995).
(20) L. VERRIEST, *o.c.*, zie noot 8.
(21) Zie noot 7.
(22) BERGEN, ARCHIVES DE L'ETAT, *Dénombrements de la population 1540/41*, Ref. R.1.

Trimpont en Renauld van Trimpont; de kans is groot dat de eerste drie dezelfde zijn als hun naamgenoten uit 1540. En in 1588 tekent Bartel van Trimpont het kohier van de 20e penning als schepen van Everbeek. (23)

Begin 1600 worden de parochieregisters opgestart. Zij bevestigen de situatie zoals die naar voren gekomen is bij de volkstellingen van 1540. Deze evolutie evenals het feit dat er vandaag eigenlijk maar weinigen deze familienaam dragen doen een groeiend vermoeden ontstaan dat Everbeek de bakermat is van alwie (van) Trimpont heet.

Etymologie

Hoe moet de naam Trimpont nu worden verklaard?
Het staat buiten kijf dat *Thiripont, Tyripont, Teripont, Terinpont, Tripont* en *Trimpont* varianten zijn van eenzelfde basisvorm.

Het Instituut voor Naamkunde en Dialectologie schijnt de gedachtengang van Carnoy te volgen: Trimpont zou van Romaanse oorsprong zijn en zou betekenen ,,au delà du pont, over de brug'' (24). Dit laatste wordt door Van Durme nu weerlegd (25). Er heeft inderdaad een naamsevolutie plaats gehad. Carnoy wees al op de gelijkwaardigheid trim = tri = tré. Van Durme verwijst naar de toevoeging van n of m en vestigt de aandacht op het nasaleringsfenomeen: teripont, terinpont. Overigens bevestigt de persoonsnaam de Tyripont (1366) de oudste attestatie Thiripont (1228) van Decamps. Volgens van Durme brengt deze naam ons bij de voornaam Thiery althans wat het eerste lid van het woord betreft. Vandaar dan de plaatsnaam Thiery-pont, de brug van Thiery. Nadien door de evolutie die men kent, geëvolueerd tot Trimpont.

In zijn nieuwe theorie gaat L. Van Durme uit van het vermoeden dat het moedertoponiem moet worden gezocht te Papignies. Voorts stelt hij dat de plaatsnaam Trimpont via antroponymische weg is geïmmigreerd. Met andere woorden, een bepaald persoon die afkomstig was van de plek Trimpont (gespeld naar de gebruikelijke uitspraak van het moment van het gebeuren), heeft deze plaatsnaam met zich genomen of overgenomen of gewoon gekregen als familienaam. Vervolgens heeft hij op zijn beurt *zijn* naam gegeven aan de plaats waar hij zich komen vestigen is. En aldus kan te Everbeek het toponiem Trimpont ontstaan zijn.*

Marc Van Trimpont
Terbeken 1
9660 Brakel (Everbeek)

(23) M. VAN TRIMPONT, *Meiers en schepenen van Everbeek 1556-1752*, in *Triverius*, XXIII, 1993, nr. 2, p. 9-12.
(24) Zie noot 18.
(25) L. VAN DURME, *o.c.*.

* Met dank aan de heer H. van Isterdael, Archivaris van het Rijksarchief te Ronse, voor zijn assitentie, en de heer L. Van Durme voor het doorgeven van zijn nog niet gepubliceerde gegevens over het toponiem Trimpont.

BEVOEGDHEIDSCONFLICTEN TUSSEN AARTSBISSCHOP HOVIUS EN DE PLAATSELIJKE HEREN IN HET LAND VAN AALST

J. DE KEMPENEER

Eén van de grootste bekommernissen die de Mechelse aartsbisschop mgr. Hovius (1) vanaf het begin van zijn episcopaat had, was het indijken van de toenemende inmenging van dorpsheren of hun baljuws in louter kerkelijke aangelegenheden. Het misbruik woekerde zowat overal in het aartsbisdom, doch volgens wijlen kanunnik Laenen (2), archivaris van het aartsbisdom, die de toestand grondig had bestudeerd, was dit het meest ingeworteld geraakt in het Land van Aalst, dat toen tot het aartsbisdom behoorde.

Het is dan ook niet te verwonderen dat circa 1604 mgr. Hovius het nodig achtte een ,,memoire'' samen te stellen waarin hij bepaalde toestanden aanklaagde om reden dat ze zijn kerkelijke jurisdictie in het gedrang brachten (3).

Daar die gegevens in het Latijn opgesteld zijn, geef ik er voor de parochies van het Land van Aalst die ik in alfabetische orde laat volgen, de samenvattende vertaling van.

Boelare

Hier worden de drie derden van de inkomsten van de gestichte kapelanie door de baljuw zonder de goedkeuring van de aartsbisschop aan de kerk besteed. Zo geraken de verplichtingen door de stichting opgelegd, niet vervuld.

(1) Matthias Hovius werd geboren te Mechelen in 1542. Hij studeerde aan het Standonccollege van de Leuvense universiteit. In 1585 werd hij aartsdiaken, in 1595 aartsbisschop van Mechelen. Hij genoot grote waardering aan het hof van de aartshertogen. Hij was zeer bedrijving op pastoraal gebied en richtte te Mechelen het Groot Seminarie op. Hij overleed te Affligem op 30 mei 1620.

(2) J. LAENEN, *Introduction à l'histoire paroissiale du diocése de Malines*, Brussel, 1924, p. 261.

(3) Deze ,,memorie'' bevindt zich te MECHELEN, AARTSBISSCHOPPELIJK ARCHIEF, *Fonds Hovius*, nr. 7.
J. DE BROUWER, *Bijdrage tot de geschiedenis van het godsdienstig leven en de kerkelijke instellingen in het Land van Aalst tussen 1550 en 1621*, (Oostvlaams verbond van de kringen voor geschiedenis, Verhandelingen nr. 3), Gent, 1961 verwerkt passim dezelfde gegevens. De Brouwer gebruikte als bron de dekanale visitatieverslagen, maar raadpleegde deze Mechelse bron niet. Maar ook aartsbisschop Hovius gebruikte de visitatieverslagen om zijn ,,memorie'' te stofferen. Vandaar het parallellisme tussen sommige van onze gegevens en die van De Brouwer.

Dikkelvenne

Op de wijk *Boeckhaute* onder de parochie Dikkelvenne, ligt de hoeve die tot het domein van de abdij van Ninove behoort. Er is een kapel aan verbonden waar een stichting bestaat van twee wekelijke missen. Doch de pachter die op deze hoeve verblijft heeft nu het koor van de kapel tot zijn keuken en kamer ingericht. Maar de inwoners van de wijk die één mijl is verwijderd van de parochiekerk, zijn de mening toegedaan dat de kapel zou moeten worden heropend zodat de beide voormelde missen er opnieuw zouden kunnen gecelebreerd worden. Doch toen de deken probeerde te bemiddelen, antwoordde de pachter hem dat hij uit de mond van de abt van Ninove had vernomen dat het om een *slotkapel* gaat zodat deze niet onder de bevoegdheid van de deken kon ressorteren. Zoals zou blijken uit de visitatieverslagen van de jaren 1596 tot 1603 was de pastoor van Dikkelvenne daarentegen zelfs verplicht in de Paastijd de biecht van de bewoners der hoeve en hun geburen in de kapel te horen (4).

Edelare

In deze parochie bestaat er een kapel van O.-L.-Vrouw van Kerselaar, waar vanaf de 1ste Zondag van mei en gedurende de volgende negen dagen een grote volkstoeloop plaats heeft (5). Er bestaan aldaar talrijke fundaties doch de visiterende deken wordt er niet toegelaten. De baron van Pamele eigent zich immers het ganse beheer van de kapel toe en duldt zelfs niet de aanwezigheid van de pastoor, zoals blijkt uit de visitatieverslagen van de jaren 1597 en 1598. Gedurende dit laatste jaar gebeurde het zelfs dat de baron 12 pond Vlaams uit de offer achterhield. Vóór de godsdiensttroebelen beschikte de kapel jaarlijks over 40 pond Vlaams maar nu ontvangt ze slechts 25 pond Vlaams in het jaar (5).

Elene

Er bestaat aldaar een *castrale kapelanie* ter ere van O.-L.-Vrouw, belast met twee missen per week, die in de kapel moeten geschieden. De heer Rapsaet is bezitter van dit beneficie maar hij resideert niet en bekommert er zich ook niet om.

(4) Zie ook DE BROUWER, p. 106.

(5) De Mariaverering begon aldaar in 1455. De kapel werd gebouwd in 1459 en werd gewijd door Godfried, suffragaan van bisschop Johannes van Bourgondië, bisschop van Kamerijk. Het waardevolle gotische gebouw is helaas verdwenen bij de heraanleg en verbreding van de weg Ninove-Oudenaarde en vervangen door de huidige, moderne constructie.

(6) Zie ook DE BROUWER, p. 106-107.

Lede

De dorpsheer van Lede (7) schikt hier alles naar eigen wil en hij ondertekent alleen maar de belangrijke kerkrekeningen die hij nadien meeneemt naar Gent zoals blijkt uit het decanaal verslag van 1599. Op het feest van de Allerheiligste Drievuldigheid, wanneer de processie uitgaat, gebeuren er veel onnodige uitgaven.

Leeuwergem

Hier evenmin als te Zottegem heeft de deken gelegenheid gekregen tot inzage van de kerk- en armrekeningen.

Liedekerke

Hier wordt door de dorpsheer of door zijn invloedrijke echtgenote (6) de baljuw aangesteld die tevens ontvanger is van de hospitaalgoederen. Deze beweert dat niemand anders de rekeningen ervan moet nazien. Dit heeft dan ook als gevolg dat de weiden van het hospitaal door de ossen van zijn dochters worden afgegrazen zoals de deken van Aalst in zijn verslag van 1603 getuigt (9).

Lieferinge

In deze parochie houdt de secretaris van het dorp, Egidius Bruessegem, de rekeningen en documenten van de kerk in eigen handen. Wanneer de pastoor er hem naar vraagt krijgt hij als antwoord dat hij er zich niet mee te bemoeien heeft. Die secretaris blijft een sister haver en zes viertelen tarwe aan de kerk verschuldigd, maar hij weigert elke betaling.

Marke

De dorpsheer is de *collator* van een kapelanie die met drie of vijf missen per week is belast. Zij is in het bezit van Adriaan De Haze die geen geestelijke is doch zoon van de plaatselijke baljuw. Hij beweert dat de dorpsheer hem heeft ontslagen van de zorg voor de missen, maar volgens het getuigenis van de pastoor worden die missen niet gelezen hoe-

(7) Het gaat om Jan Bette, heer van Lede, Angrelles, Peronne, Angereau, Eessegem, enz. Hij werd in 1598 tot ridder geslagen door Filips II. Dat jaar trad hij ook in het huwelijk met Joanna de Berghes, dochter van de baron van Grimbergen en heer van Buggenhout. (Zie M. de VEGGIANO en S. de HERCKENRODE, *Suite au Supplementdu Nobiliaire des Pays-Bas*, Mechelen, 1779, p. 15).

(8) Het betreft Maximiliaan, graaf van Boussu, markies van Vere, baron van Liedekerke en Denderleeuw, burggraaf van Lombeek, enz., ridder van het Gulden Vlies, hofmeester van de aartshertogen Albrecht en Isabella, gouverneur van de stad Béthune. Hij was gehuwd met Maria Alexandrina van Gavere, oudste dochter van Karel van Gavere, graaf van Fresin, enz. (Zie C. VAN GESTEL, *Historia sacra et profana archiepiscopatus Mechliniensis*, Den Haag, 1725, dl. II, p. 167).

(9) Zie ook DE BROUWER, p. 257.

wel de opbrengst der kapelgoederen volstaat om die diensten te laten geschieden. Dit blijkt uit het verslag van de landsdeken van Ronse, uit de jaren 1599 en 1600 (10).

Mater

Er bestaat hier een kapel van de H. Amelberga, waarvan het beneficie ruim werd begiftigd. Nochtans wordt er sedert vele jaren geen mis meer gecelebreerd. De edele vrouwe de Lalaing die over het begevingsrecht van de kapelanie beschikt, stelt door een eigen brief een kapelaan aan zonder dat dit ter kennis werd gebracht van de aartsbisschop of van zijn aartsdiaken. Toen deze kapelanie vacant geraakte, wat reeds vóór vele jaren gebeurde, inde de ontvanger de inkomsten van de kapel zonder dat er aan gedacht werd het bedrag te besteden voor de onderhoudswerken van het gebouw, niettegenstaande de inkomsten van de kapel tweemaal aanzienlijker zijn dan deze van de pastorie van Mater (11).

Meerbeke

De inkomsten van de kapelanieën van de kerk worden er op bevel van de plaatselijke heer aan de kerkfabriek besteed en zo wordt in het geheel niet voldaan aan de voorwaarden van de fundaties. Op deze wijze onttrekt zich de heer aan zijn verplicht aandeel in de onkosten van de herstellingswerken aan het kerkgebouw. Bovendien heeft hij ook uit eigen beweging diegenen die volgens een stichting van quotidianisten tot de dagelijkse koorzang waren verplicht, daarvan gedispenseerd, zoals blijkt uit het kerkvisitatie van 1604. De dorpsheer verhindert bovendien ook dat Joannes Borremans als testamentuitvoerder van Adrianus Claus zou optreden, alhoewel de uitvoering van het testament tot de bevoegdheid van de aartsbisschop of van zijn vicaris hoort. De dorpsheer heeft zich alle recht tot inzage in kerkelijke documenten en alle jurisdictie toegeëigend (12).

Paulatem

De kerkgoederen worden niet behoorlijk verpacht en de pachtsommen worden er dan ook niet in ontvangst genomen door de schuld van de Gaverse magistraat. Er werd zelfs een som van negen guldens uit de goederen van de armen aan een zekere Andreas Geerlippens gegeven die van moord was beschuldigd, bedrag dat hem op bevel van de schepenen van Gavere diende te worden gegeven.

(10) Ibidem, p. 84.
(11) Ibidem, p. 108.
(12) De toenmalige heer van Meerbeke was Willem de Goux, die op 7 aug. 1598 de heerlijkheid verwierf van zijn broer Gaspar. Willem was gehuwd met Anne vander Meeren (Zie A. WAUTERS, Histoire des environs de Bruxelles, dl. I, Brussel, 1855, p. 309).
Voor de kapelanieën zie ook DE BROUWER, p. 85.

Schorisse

Hier bestaat een aanzienlijke kapelanie met een stichting van vijf wekelijkse missen ter ere van de H. Maria-Magdalena. Luidens deze fundatie moeten de inkomsten, wanneer de missen niet kunnen gecelebreerd worden, aan de armendis afgestaan worden. Nochtans besteedt de edele vrouwe de Lalaing, op eigen gezag, die opbrengst aan de herstellingswerken van de kapel, blijkens het verslag van de landsdeken van Ronse in 1602 (13).

St.-Lievens-Esse

Er staat hier een kapel toegewijd aan O.-L.-Vrouw waar de deken niet wordt toegelaten. Inmiddels wordt er de bestaande vrome stichting door de heer van Zottegem verwaarloosd en sedert meerdere jaren worden er geen rekeningen meer opgemaakt noch van de kerk, noch van de armen. De baljuw van Zottegem, nu door de pastoor verwittigd, gaf hem als antwoord dat dit hem niet aanging doch alleen de plaatselijke wethouders (14).

St.-Maria-Latem

Sinds het jaar 1598 tot 1603 werden geen rekeningen meer opgemaakt door de nalatigheid van de magistraat van Gavere die hier en in meerdere andere parochies onverschillig en zorgeloos optreedt.

Smeerebbe-Vloerzegem

In Vloerzegem zoals in Aspelare, Schendelbeke en Smeerebbe, alsook in de meeste dorpen van de baronie van Boelare worden sedert de tijd van de troebelen geen rekeningen meer aan de deken voorgelegd, door de schuld van de hoogbaljuw. Deze laat niet toe dat ze gedurende zijn afwezigheid worden opgemaakt. Inmiddels wordt er zelfs niet meer omgezien naar oude rekeningen zoals dat ook in Idegem het geval is.

Zottegem

Hier eigent de plaatselijke heer zich de macht toe de pastoor aan te stellen zonder dat de aartsbisschop, noch zijn aartsdiaken ervan op de hoogte worden gebracht. Aldus usurpeert hij de gewone jurisdictiemacht van de aartsbisschop.

Aansluitend bij deze aanklachten laat ik hier het antwoord volgen, dat jaren later nl. op 29 januari 1616 mgr. Hovius liet geworden in antwoord op een schrijven van de nieuwe dorpsheer van Boelare, baron de

(13) Ibidem, p. 93.
(14) Ibidem, p. 120.

Cassina (15). Het is jammer dat de brief van deze laatste niet bewaard is, maar uit de inhoud van het antwoord verneemt men heel wat interessante gegevens over de toenmalige geplogenheden en misbruiken van de dorpsheren inzake het beheer van de kerkrekeningen.

Myn Heer
Ick hebbe dese voorleden dagen ontfangen den brief van Uwe Edelheyt waerop ick niet geraden en vont te antwoorden eer ick my wel zoude geinformeert hebben op die swaricheden daer uyt spruytende waertoe ick verwacht hebbe die vergaderinge van alle myn Lantdekens die jaerlyckx te Mechelen in myn huys vergaderen om van haer te weten datter geschiet in alle myn Bisdom, het welck elff dekenynen begrypt ende bevinde dat in sommige lantdekenyen die rekeningen vander kercken ende vande arme niet en blyven onder den temporelen heere ofte synen secretaris maer worden bewaert in een algemeyn coffer met dry sleutels, daer dan eenen af heeft den pastoor, den anderen den outsten fabryckmeester, gelyck den derden den outsten H. Geestmeester, gelyck bevoelen staet in het eerste Concilie provinciaal van Mechelen onder den titel de *elocatione bonorum Ecclesiasticorum, cap. 5.* Ende wederom sommierlyck verhaelt wordt ende bevolen in het Concilie provinciael gehouden met presentie van alle de Bisschoppen van myn provincie in het jaer 1607, geconfirmeert van Zyn Ht. int jaer 1608. Ende voor soo vele daer politycke zaecken inne begrepen zyn, geconfirmeert by manniere van Placcaert door onse genadichtste Princen in het selve jaer 1608. Maer ick wille wel belyden dat het in een zoo grooten Bisdom daer wel IIIIc prochyen ende vele godtshuysen ende pieuse fundaties inne gecomprehendeert zyn, niet allomme noch te wercke en is gestelt, gelyck daer vele jaeren toe behoeven overmidts de onverdrachelycke menichvuldicheyt der zaecken van die Bisschoppen alle dingen met dese quade tyden alzoo verloopen zyn, soo dat hier niet en staet te disputeren wat men al placht te doen om beter bewaernisse ende claerder reeckeninge over dees voorseyde goeden. Maer wat de geestelycke rechten, die Concilien, d'ordonnantien vande Pausen over geestelyck oft der armen goet ende den goeden wille onser Princen vereyscht, die welcke in haer voorn. Placcaert noodich gevonden hebben tegen d'abuysen ende menichvuldich verlies der voornoemder goederen, alzoo Wy by experientie aldusschen ordonnatien te maecken. Soo dat hier maer de vrage en is oft Wy die kerckelycke ende Princelycke ordonnancien houden oft niet. Gelyck oftmen begeirt eenen dach te nemen met gelycken raet vanden Bisschop oft zynen commis ende andere dyer oock plegen over te comen om jaerlyckx die rekeninge te hooren oft ten twee jaeren daer zy cleyn syn. Item oftmen over die rekeningen wilt laten comen den Bisschop oft zynen commis dien hem belieft. Item oftmen begeirt die rekeningen ende alle bescheeden den kercken ende den armen aengaende te laten bringhen in de ghemeyne ende geasseureerbewaernisse achter volgende de ordonnatien van het Concilie van Mechelen ten tyde voors. Ende indyen Uwer Ed. dat belieft toe te laten soo syn Wy des eens ende soo niet soo saude Ick dat moeten verclaeren aen Zyne Hoocheyt oft zy te vreden is dat haer Placcaert hier en niet onderhouden en worde, niet tegenstaende het misbruyck dat Wy in meer plaetse vinden, gelyck oock tot Ideghem ende Deftingen ende elders daermen my verclaert niet te willen den Lantdeken tot de rekeninghe toelaten.

(15) Franciscus-Bernardinus de Cassina, schildknaap aan het hof der aartshertogen. In 1608 huwde hij met Robertines de Noyelles, vrouw van Petit-Roeulx. Hij verwierf de baronie Boelare in 1616 van Filips van Nassau, prins van Oranje. De baronie Boelare was één van de vijf roeden of leden van het Land van Aalst en één van de vier beerschappen van Vlaanderen. Haar rechtsgebied omvatte 12 dorpen (Zie PHILIPPE de l'ESPINOY, *Recherche des Antiquitez et Noblesse de Flandre*, Dowaai, p. 104 en F. DE POTTER en J. BROECKAERT, *Geschiedenis der gemeenten van Oost-Vlaanderen*, 5de reeks, 4de deel, Gent, 1900, p. 397-398 en V. CAMPEN, *La baronne de Boulare*, Geraardsbergen, 1931.

Myn Heer ick en schryve dit niet als eenichsins mistrouwen de Uwe Ed. over der kercken oft armen goeden gelyck oock niet Uwen officier den Hoochbailliu maer want Ick ende andere Bisschoppen by experientie vinden niet goet te zyne als dat der kercken ende der armen goederen ende rekeningen bevolen worden bycans alleene aen den weirlycken Heere oft zynen bailliu gelyck vele placht te geschien in het Lant van Gaesbeke ende in eenige andere heerlicheden waerdoor de rekeningen veel jaren dickmael uytgestelt worden, veel goets verallieneert ende verdonckert wort, waeraf die Bisschoppen die nochtans naer die rechten ende den wille der Princen hierinne moesten het meeste gesach hebben (sonder nochtans den weirlycken Heere oft yemandt dyer placht over te zyn uyt te sluyten) behoudens dat dan dach vande rekeninghe gehouden worde ende niet een jaer voor ende het andere naer uytgestelt, alzoo dat placht te geschieden, ghelyck ick Uwe Ed. breeder soude mondelinge verclaren als het gelegen ware dat wy te samen quamen. Ende hier mede zal ick my hertelyck bevelen inde goede gratie van Uwe Ed. der selver toejonnende allen zaligen voorspoet. Uut Bruesele den 29 Augusti 1616.

Uw dienaer in Godt
Matthias, Aertsbisschop

+ Joseph De Kempeneer

IN MEMORIAM JOSEPH DE KEMPENEER

Op 2 april 1994 overleed te Leuven na een kortstondige ziekte op 75-jarige leeftijd Joseph De Kempeneer. Ik leerde hem kennen in 1991 toen hij op een snikhete zomerdag te voet komend van het station van Eichem, bij mij te Pollare zwetend en hijgend kwam aanbellen. Weggestuurd bij de stadsdiensten, kwam hij zijn verontwaardiging uiten over de verwijdering van de klokkenstoel op het dak van de hospitaalkerk te Ninove. Hij vreesde dat dit het begin was van de aftakeling van dit merkwaardige Ninoofse monument. Uit dat contact groeide een vriendschap en een bereidheid bij hem om voor Het Land van Aalst regelmatig kleine bijdragen te schrijven.

Hij was immers een trouw bezoeker van het Aartsbisschoppelijk Archief te Mechelen en het Stadsarchief van Leuven en noteerde er alle gegevens die betrekking hadden op het Land van Aalst. Zo ontstonden zijn bijdragen over het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal van Ninove (1991, nr. 3) en over de Altaarwijdingen door de aartsbisschoppen Boonen en Hovius in het Land van Aalst (1992, nr. 2 en 1993, nr. 4) en een twaalftal kleine snipperberichtjes (jaargangen 1992 en 1993). Bovenstaand artikel over de bevoegdheidsconflicten tussen het aartsbisdom en de plaatselijke heren was het laatste dat hij doorstuurde. Hij had, punctueel als hij was, nog graag zelf de drukproeven verbeterd, ondanks zijn ziekte, maar het heeft niet meer mogen zijn.

Hij was een man met een grote cultuur, had een enorm geheugen en was een aangenaam causeur, gevat en humoristisch in het gesprek. Zelf

was hij jarenlang redactiesecretaris geweest van het tijdschrift van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Leuven. Hij wist ons blad naar vorm en inhoud te waarderen, wetend hoe moeilijk het is een nummer zonder al te veel fouten gedrukt te krijgen.

Te Ninove zal zijn naam ook bekend en gewaardeerd blijven als die van de vulgarisator van de Dagboeken van de Ninoofse abten, die hij (soms in verkorte) vertaling in wekelijkse afleveringen in De Denderklok publiceerde. *Hij was fier op dit grote werk en beschouwde het als zijn belangrijkste bijdrage tot de Ninoofse geschiedenis. Zijn naam en zijn vriendschap zal in ons geheugen gegrifd blijven.*

D.V.d.P.

NIEUWE INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET LAND VAN AALST

Op vrijdag 15 april had op het stadhuis van Aalst een academische zitting plaats, bijgewoond door een talrijk publiek waaronder veel leden van onze vereniging, waarop twee heuglijke gebeurtenissen werden gevierd: de officiële overdracht van het ,,Archief van het Land van Aalst'', dat thans onder het Rijksarchief van Beveren ressorteert, aan de Stad Aalst en de voorstelling van de nieuwe inventaris van dit overgedragen archief.

De inventaris is opgesteld door Herman Van Isterdael, voor velen onder ons een goede vriend of een behulpzaam raadgever in het historisch opzoekingswerk. De auteur is thans archivaris in het Rijksarchief te Ronse en hij was ook gedurende een tiental jaar bestuurslid en ondervoorzitter van onze vereniging. Wij hem kent, weet dat hij dag en nacht gewerkt heeft, ook onbetaald buiten de werkuren, om de inventaris zo snel mogelijk klaar te krijgen. Reeds bij het maken van zijn doctoraat over *Belasting en belastingsdruk in het Land van Aalst (17de en 18de eeuw)* in 1983 had hij de rijkdom van het archief van het voormalige Land van Aalst leren kennen. Toen hij in 1988 de opdracht kreeg de herinventarisatie van dit archief, project dat reeds in 1978 gestart was maar was stilgevallen, te voltooien, vatte hij die opdracht met enthousiasme aan. Het werd een gigantisch werk, ook al omdat hij het vroeger aangevatte werk opnieuw moest overdoen. Uiteindelijk, toen de opdracht klaar was, had hij 263 strekkende meter archief geherklasseerd en 15.548 stukken geïnventariseerd.

Hij was dan ook de aangewezen man om bij de nieuwe inventaris een inleiding te schrijven over de historiek van de instelling die het archief gevormd had. Die inleiding is een monumentale studie geworden van 157 pagina's over ,,Het Land van Aalst''. Die studie is helder opgebouwd en telt drie hoofdstukken:

- Territoriale evolutie
- De instellingen
  College van de twee steden en het Land van Aalst
  Grafelijk leenhof Ten Steene
  Siège van de jacht
  De Subgedelegeerde
- Het archief

De gebrachte synthese is van fundamentele en blijvende betekenis voor

elkeen die enig inzicht wil hebben in wat het Land van Aalst was en hoe het werkte. De auteur, vermoedelijk de enige die ooit alle stukken heeft doorgenomen, heeft ons rijkelijk zijn kennis en inzichten die doorheen de jaren gerijpt zijn, ter hand gesteld.

Daarna volgt de inventaris van het archief zelf, die is opgesplitst in 5 delen:
1. Het archief van het Hoofdcollege (nrs 1 tot 12814)
2. Het archief van het Leenhof Ten Steene (nrs 12815 tot 14397)
3. Het archief van het Siège van de jacht (nrs 14398 tot 14976)
4. Notariaat (minuten van 9 notarissen, die bewaard worden in andere rijksarchieven)
5. Gedeponeerd archief: Comité van Waakzaamheid (nrs 14977 tot 15060)

Vervolgens zijn nog twee bijlagen toegevoegd:
1. Stukken van particulieren (nrs 15061 tot 15237)
2. Archief van Frans Dominicus d'Hoop (140 nummers overgebracht naar het Rijksarchief te Gent)

De inventaris wordt afgesloten met een Concordantietafel van de oude (die slechts 3184 nummers telde) en de nieuwe nummering en een uitgebreide Index van persoons- en plaatsnamen.

De inventaris is gepubliceerd in twee boekdelen en telt niet minder dan 1200 pp.

Het is onbegonnen werk de rijkdom van dit opnieuw ontsloten archief aan te tonen. Daarvoor is de materie te omvangrijk en elke beknopte opsomming zou tekort doen aan de verscheidenheid van de onderwerpen. Maar zowel het Land van Aalst in het algemeen, als elke gemeente in het bijzonder zijn ruim vertegenwoordigd. Zaken zoals administratie, fiscaliteit, jurisdictie, bevolking, onderwijs, armoede, ziekte, landbouw en veeteelt, wegen en waterwegen, criminaliteit en jacht, enz, enz, komen ruim aan bod.

De geschiedenis van het Land van Aalst en van zijn gemeenten, vooral wat de 17de en 18de eeuw betreft, kan een nieuwe impuls krijgen. Een uitgebreid en onbewerkt werkterrein is in kaart gebracht en ligt thans breed open voor elke onderzoeker. Hopelijk wacht de geschiedschrijving van het voormalige Land van Aalst een bloeiperiode.

Het is verheugend dat dit belangrijke en uitgebreide archief na bijna twee eeuwen omzwervingen terugkeert naar de Stad Aalst, waar het in het nieuwe, thans bijna voltooide gebouw van het stadsarchief zal worden ondergebracht. (Over de opening en de toegangsvoorwaarden van dit nieuwe stadsarchief berichtten we in het volgende nummer). De onderzoekers van dit archief zijn er in de toekomst van verlost om naar het voor onze streek moeilijk bereikbare Rijksarchief te Beveren te pendelen. De Stad Aalst, die dit archief een passend onderdak heeft willen

verschaffen, bezorgt een enorm cadeau met deze nieuwe huisvesting aan alle onderzoekers van de regio. Het stadsbestuur van Aalst heeft het belang van het bezit en het open houden van een belangrijk archief hoog, maar juist ingeschat. Investeren in archief is even belangrijk als investeren in sportinfrastructuur, culturele centra of industrieparken. Een archief is én een patrimonium, én een werkplaats voor vorsers van allerlei slag. Wanneer volgen andere steden dit schitterende voorbeeld?

Tot slot herhalen we nog enkele gegevens omtrent deze nieuwe inventaris:

VAN ISTERDAEL Herman, *Archief van het Land van Aalst 1342-1796 (1814), (Rijksarchief te Beveren, Inventarissen 11)*, 5 delen in 2 boekdelen, Brussel, 1994, 1200 pp.
(Bestelnummer: publicatie 1948 en 1949).
Te bekomen in de rijksarchieven en op het stadsarchief te Aalst voor de prijs van 1000 F.

Aanbevolen, een onmisbaar werkinstrument!

Dirk Van de Perre

INFORMATIE IN VERBAND MET NEERGESTORTE VLIEGTUIGEN

Oproep vanwege het Lucht- en Ruimtevaartmuseum van Brussel

De Vrienden van het Lucht- en Ruimtevaartmuseum hebben de taak opgevat om een inventaris op te stellen van al de plaatsen in België waar vliegtuigen van de oorlogvoerende machten neergestort zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Wij zouden het ten zeerste op prijs stellen indien U ons namen kon bezorgen van personen die deel uitmaken van historische kringen en die ons bij dit werk behulpzaam zouden kunnen zijn. Het spreekt vanzelf dat wij ons ter plaatse zullen begeven om getuigenissen op te nemen en een maximum aan gegevens te verzamelen. Mogen wij U vragen uw antwoorden rechtstreeks over te maken aan onze medewerker J. Musyck, Pervijsestraat 3, 1040 Brussel.

HET LAND VAN AALST
LOSSE NUMMERS
OUDE JAARGANGEN

Een los nummer vanaf jaargang 1991 kost 200 fr.
Een enkel nummer vóór 1991 kost 150 fr., een dubbel nummer 250 fr.
Een volledige oude jaargang kost 600 fr.

De verzending gebeurt na storting van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer 001-0561340-77 van Het Land van Aalst, Oude jaargangen, Tulpstraat 1, 9308 Aalst-Hofstade, tel. (053) 70 21 79.
Niet alle jaargangen zijn nog in voorraad. Vooraleer te bestellen, neem eerst contact op.

EVENEENS BESCHIKBAAR:

G. Van Bockstaele, Gids voor een werkbezoek aan de koninklijke bibliotheek Albert I te Brussel - 1991: 100 fr. (20 fr. toevoegen voor portonkosten).

Herman van Isterdael e.a., Bibliografie van de Gemeenten van het Land van Aalst (1950-1983). 2 banden - 915 blz.: 1.200 fr. (gebeurlijk te verhogen met 70 fr. portonkosten).
Kaart van het voormalige ,,Land van Aalst'' (1596) - Horenhault - kleurendruk - 1988: 1.000 fr.

De Vaderlandsche

ASLK

ELECTRABEL

Drukkerij De Riemaecker
telefoon (055) 21 14 04 telefax (055) 21 20 00

De publicatie van deze jaargang gebeurt met de financiële steun van:
Verzekeringen De Vaderlandsche NV, A.S.L.K., hoofdsponsors
Electrabel NV, Drukkerij De Riemaecker, co-sponsors

Inhoud

JAARGANG XLVI - 1994 - NUMMER 3

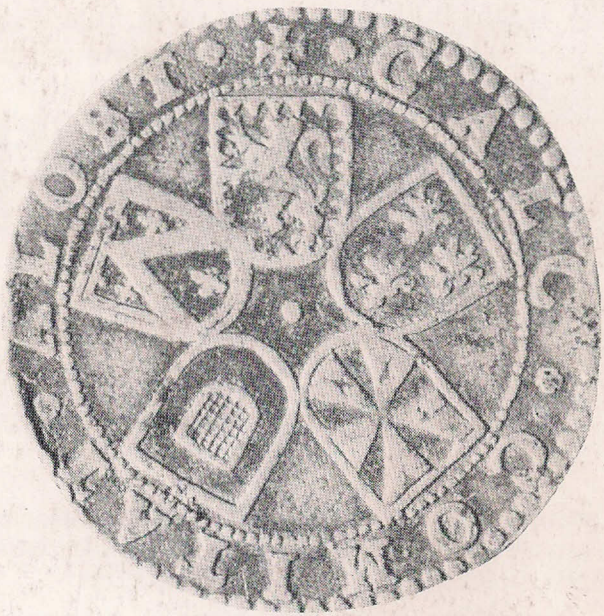
G. VAN DE WINKEL en W. VERNAEVE
Bibliografie 1993 141-202

M. VAN TRIMPONT
De plaatsnaam Trimpont te Everbeek 203-208

J. DE KEMPENEER
Bevoegdheidsconflicten tussen aartsbisschop Hovius en de plaatselijke heren 209-216

D. VAN DE PERRE
Nieuwe inventaris van het archief van het Land van Aalst (bespreking) 217-219

Oproep informatie over neergestorte vliegtuigen 220

1994